

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเอง
จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

นางอารี รื่นเรียง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2557

**Relationships between Family Roles and Self-Protection Skills
From Sexual Abuse of Upper Primary Level Students
in Schools under Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Offices**

Mrs. Aree Reonreang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Home Economics in Family and Social Development

School of Human Ecology

Sukhothai Thammathirat Open University

2014

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการ
ถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ใน โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

ชื่อและนามสกุล นางอารี รื่นเรือง

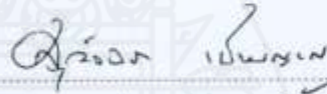
วิชาเอก การพัฒนาครอบครัวและสังคม

สาขาวิชา มนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. อำไพรัตน์ อักษรพรหม
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ ชาติไทย

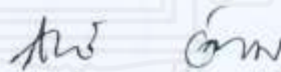
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัจฉรา เปี่ยมญาติ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อำไพรัตน์ อักษรพรหม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ ชาติไทย)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัย นางอารี รื่นเริง รหัสนักศึกษา 2527000075 **ปริญญา** ทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
(การพัฒนาครอบครัวและสังคม) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. อำไพรัตน์ อักษรพรหม
(2) รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ ชาติไทย **ปีการศึกษา** 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (2) ศึกษาทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 387 คนและผู้ปกครองของนักเรียนดังกล่าวจำนวน 387 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ครอบครัวมีบทบาทในระดับมากในการเสริมสร้างทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย (2) นักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศในระดับมาก และ (3) บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในตนเองมีความสัมพันธ์กับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ และบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

คำสำคัญ บทบาทครอบครัว ทักษะป้องกันตนเอง การถูกล่วงละเมิดทางเพศ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

Thesis title: Relationships between Family Roles and Self-Protection Skills from Sexual Abuse of Upper Primary Level Students in Schools under Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Offices

Researcher: Mrs.Aree Reonreang; **ID:** 2527000075;

Degree: Master of Home Economics (Family and Social Development);

Thesis advisors: (1) Dr. Ampairat Aksornporm, Associate Professor;

(2) Dr. Tassanee Chatthai, Associate Professor; **Academic year:** 2014

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the family roles in enhancing self-protection skills from sexual abuse of upper primary level students; (2) to study the self-protection skills from sexual abuse of upper primary level students; and (3) to study the relationships between family roles and self-protection skills from sexual abuse of upper primary students.

The research sample consisted of 387 upper primary level students in schools under Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area Offices and 387 parents of the students. The employed research instrument was a questionnaire. Statistics used for data analysis were the frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient for determining relationships between family roles and self-protection skills from sexual abuse of upper primary level students.

The research findings showed that (1) the family had the roles at the high level in enhancing self-protection skills from sexual abuse of upper primary level students; (2) the upper primary level students had self-protection skills from sexual abuse at the high level; and (3) the family role in enhancing the feeling of self-esteem correlated significantly at the .05 level with self-protection skills from sexual abuse of upper primary level students; while the family role in upbringing and educating children to know how to protect oneself against sexual abuse and the family role in being the appropriate model on sexual relationship with the others did not have significant relationships with self-protection skills from sexual abuse of upper primary level students.

Keywords: Family role, Self-protection skill, Sexual abuse, Upper primary level student

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อ่ำไพรัตน์ อักษรพรหม อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้กรุณาตรวจพิจารณา งานวิจัยรวมทั้งให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น การแก้ไขและปรับปรุงงานวิจัยมาโดยตลอด ด้วยความเอาใจใส่ในทุกขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาในการตรวจสอบแบบสอบถามที่ใช้เป็น เครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบทุกท่าน ขอขอบคุณคณาจารย์ ผู้ปกครองและ นักเรียนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ขอขอบคุณ คุณตา คุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจใน ยามที่ท้อแท้ และขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษารวมทั้งกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนในการสนับสนุน และช่วยเหลือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะกำลังใจที่มีให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งผู้มีพระคุณอีกหลาย ท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม ณ. ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในหลายปีที่ผ่านมาจนทำให้การศึกษาในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อารี รุ่งเรือง

พฤษภาคม 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์การวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการ ถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร	9
การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก	20
ทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	28
พัฒนาการวัยเด็กตอนปลาย	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
เกณฑ์เทียบระดับ	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากร	54
ตอนที่ 2 ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก	62
ตอนที่ 3 บทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะ การป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร	69
ตอนที่ 4 พฤติกรรมของบุตรในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	74
ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกัน ตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์	79
ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม	87
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
สรุปการวิจัย	91
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก	108
ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	109
ข ผลการตรวจสอบโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	125
ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง	127
ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	135
ประวัติผู้วิจัย	137

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	45
ตารางที่ 3.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	45
ตารางที่ 3.3 รายชื่อ โรงเรียนและจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้น ป.4-ป.6	47
ตารางที่ 3.4 ผลของการตอบแบบสอบถามวัดความรู้ต่อปัญหา การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก	51
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน เพศของผู้ปกครอง	55
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน อายุของผู้ปกครอง	55
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	56
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน จำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ปกครอง	56
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน อาชีพของผู้ปกครอง	57
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน ความสัมพันธ์ของบุตรกับผู้ปกครอง	57
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านการ ให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจาก การถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับบุตรของผู้ปกครอง	58
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน เพศของนักเรียน	59
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน อายุของนักเรียน	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน ระดับชั้นที่กำลังศึกษาของนักเรียน	59
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน จำนวนสมาชิกในครอบครัวของนักเรียน	60
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน อาชีพของผู้ปกครอง	60
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองของผู้ปกครอง	61
ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้าน การได้รับความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเอง จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	62
ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหา การล่วงละเมิดทางเพศเด็กของผู้ปกครอง	63
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ของผู้ปกครอง	64
ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิด ทางเพศเด็กของผู้ปกครอง	65
ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหา การล่วงละเมิดทางเพศเด็กของนักเรียน	66
ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ของนักเรียน	68
ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ของนักเรียน	69
ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกัน ตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็ก	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของบทบาท ของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการ ถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตรในด้านการเสริมสร้างความรู้สึกร มีคุณค่าในตนเอง	70
ตารางที่ 4.23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของบทบาท ของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการ ถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตรในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จัก วิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	71
ตารางที่ 4.24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของบทบาท ของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการ ถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตรในด้านการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง ที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	73
ตารางที่ 4.25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	74
ตารางที่ 4.26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในด้านทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง	75
ตารางที่ 4.27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในด้านทักษะการตัดสินใจ	76
ตารางที่ 4.28	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในด้านทักษะการแก้ปัญหา	77
ตารางที่ 4.29	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในด้านทักษะการปฏิเสธต่อรอง	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้าง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองกับทักษะการหลีกเลี่ยง สถานการณ์เสี่ยง	79
ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้าง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองกับทักษะการตัดสินใจ	79
ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้าง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองกับทักษะการแก้ไขปัญหา	80
ตารางที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้าง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองกับทักษะการปฏิเสธต่อรอง	80
ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดู บุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง	81
ตารางที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดู บุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ กับทักษะการตัดสินใจ	81
ตารางที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดู บุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ กับทักษะการแก้ไขปัญหา	82
ตารางที่ 4.37 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดู บุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ กับทักษะการปฏิเสธต่อรอง	82
ตารางที่ 4.38 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง	83
ตารางที่ 4.39 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ กับทักษะการตัดสินใจ	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.40 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ กับทักษะการแก้ไขปัญหา	84
ตารางที่ 4.41 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ กับทักษะการปฏิเสธต่อรอง	84
ตารางที่ 4.42 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัว กับทักษะป้องกันตนเอง จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร	85

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	หน้า
		5

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศในปัจจุบัน นับว่าเป็นปัญหาสังคมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง พบปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอในหลากหลายรูปแบบ เช่นการวิจารณ์ทางเพศ การพูดลามก การข่มขืน การชักชวนให้มีความสัมพันธ์ทางเพศ การจูบ การสัมผัสร่างกาย การหอมแก้ม การลอบคล้ำจับอวัยวะเพศ การโชว์อวัยวะเพศ การพูดหยอกเข้าทางเพศ เป็นต้น ถึงแม้ว่าสถานการณ์ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในปัจจุบันจะมีความรุนแรง แต่เมื่อเกิดปัญหาแล้วมีการเปิดเผยปัญหาก่อนข้างน้อย ไม่มีสถิติที่แน่นอน เพราะปัญหาดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับประเภทของผู้กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็กที่ส่วนใหญ่เป็นคนใกล้ชิดหรือคนที่เด็กรู้จักคุ้นเคย จึงมักมีการขอมความกันก่อนที่จะเกิดคดีความถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจ (วิชุดา มาตัญญู, 2551, น. 142) ส่วนกรณีที่ปรากฏเป็นข่าวหรือเปิดเผยให้สังคมได้รับรู้ในส่วนมากนั้นจะเป็นกรณีที่รุนแรงจำเป็นต้องเข้าพบแพทย์ เพื่อการบำบัดรักษาทันที บางกรณีก็บาดเจ็บสาหัส หรือถึงขั้นเสียชีวิต (ปราลป พรหมล้วน, 2549, น. 9) ทำไมการล่วงละเมิดทางเพศเด็กจึงไม่หมดไปจากสังคมไทย นายสรรพลัทธ์ คุ้มประพันธ์ อดีตกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติและประธานมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้กระทำเหล่านั้นเลือกที่จะล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กว่า คนกลุ่มนี้มี 2 ลักษณะ กลุ่มแรก คือคนที่เป็นโรครักเด็กด้านเพศ หรือ pedophilia / pedophile คนกลุ่มนี้จะรู้สึกพึงพอใจในการมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก แต่ไม่ค่อยมีความพอใจไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ อีกกลุ่มคือพวกที่มีอาการเสพติดทางเพศ บางคนใช้ยาเสพติด คีมสุรา เป็นพวกที่ไม่มีความยับยั้งชั่งใจทางเพศเลยแม้แต่น้อย ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่สุด สำหรับกลุ่มที่มีอาการเสพติดทางเพศไม่เลือกว่าผู้ใหญ่หรือเด็ก แต่ส่วนใหญ่เลือกที่จะล่วงละเมิดทางเพศเด็กเพราะง่ายกว่าการล่วงละเมิดทางเพศผู้ใหญ่ เราจึงเห็นว่าคนเหล่านี้มักเอากลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก สอดคล้องกับตัวเลขภาวะเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ โดยเฉพาะเด็กหญิงจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 8-15 ปี (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2557) เด็กทุกวัยมีโอกาสถูกล่วงเกินทางเพศทั้งสิ้น เพราะพ่อแม่ไม่ได้อยู่กับเด็กตลอดเวลา และไม่รู้ว่าคุณกระทำอยู่ที่ไหน โดยเฉพาะเด็กเล็กจะมีโอกาสถูกล่วงเกินทางเพศมากกว่าเด็กโต เพราะเด็กเล็กยังดูแลตัวเองได้ไม่ดี นอกจากเด็กเล็กแล้ว เด็กที่มีปัญหาครอบครัวก็มีความเสี่ยงที่จะถูกล่วงเกินทาง

เพศได้มากกว่าเด็กทุกๆ ไปด้วย เนื่องจากไม่มีคนดูแลหรือคนที่ดูแลเป็นผู้กระทำเสียเอง (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2549 , น. 5) ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงก็มีโอกาสที่จะตกเป็นเหยื่อทางเพศได้ง่าย และมีความเสี่ยงสูงกว่าช่วงวัยอื่นเพราะจิตความสามารถตามวัยในการปกป้องตนเองให้พ้นอันตรายนั้นยังจำกัดอยู่มาก (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2550) เมื่อเทียบกับโอกาสหรือภัยที่จะเข้าถึงตัวได้ ทุกเวลา ทุกสถานที่ ไม่เว้นแม้แต่ภายในครอบครัว โรงเรียน หรือการล่วงละเมิดโดยบุคคลใกล้ชิด ปัญหา ก็คือ ภัยจากคนใกล้ชิดทำให้การเข้าไปสอดส่องดูแล ช่วยเหลือเป็นไปได้ยาก ซ้ำร้ายเมื่อผู้กระทำมักเป็นคนที่เด็กไว้วางใจ เด็กเองก็มักไม่แน่ใจว่าตนเองกำลังถูกล่วงละเมิดทางเพศ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2550) เด็กมีความกลัวต่อผลที่ตามมากรณีที่ถูกขู่ แสดงถึงโครงสร้างเชิงอำนาจที่ผู้ใหญ่กระทำกับเด็ก โดยเด็กคิดว่าผู้ใหญ่สามารถกระทำกับตนได้ (เขมิภายามะรัตและมนทกานต์ เชื่อมชิด, 2554, น. 1) เด็กจะไม่กล้าปฏิเสธและไม่ต้องการเอาผิดกับบุคคลนั้นแต่ขณะเดียวกันสถานการณ์ร้ายๆที่เกิดขึ้น ก็กดดันทำลายจิตใจเด็ก จนไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2550) การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก จะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อเด็กที่ถูกกระทำทั้งทางร่างกายและจิตใจยากแก่การเยียวยาให้หายเป็นปกติ โดยเฉพาะบาดแผลทางจิตใจที่จะติดตัวเด็กไปเป็นระยะเวลาานาน ยิ่งไปกว่านั้น เด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศยังมีแนวโน้มจะกลายเป็นผู้กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่นในอนาคต (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2549)

ข้อมูลทางสถิติพบว่า ในปี 2556 มีเด็กและสตรีเข้ารับบริการจากศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุข เป็นจำนวนทั้งสิ้น 31,966 ราย เป็นเด็ก 19,229 ราย สตรี 12,638 ราย เฉลี่ยวันละ 87 ราย หรือชั่วโมงละ 3 ราย ในจำนวนนี้เป็นเด็กร้อยละ 60 สตรีร้อยละ 40 ขณะที่ในปี 2555 มีจำนวน 20,582 ราย เฉลี่ยวันละ 56 ราย โดยความรุนแรงที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็ก พบว่าเกือบร้อยละ 90 เป็นเด็กหญิง พบมากที่สุดอยู่ในวัย 10-15 ปีสูงถึงร้อยละ 69 รองลงมาเป็นการทำร้ายร่างกาย 4,256 ราย ผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่เด็กรู้จัก ไว้วางใจ และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด สาเหตุส่วนใหญ่มาจากสภาพแวดล้อม ได้แก่ สื่อลามก ความใกล้ชิด และโอกาสเอื้ออำนวย เป็นต้น โดยสถานที่เกิดเหตุเป็นบ้านของผู้กระทำและบ้านที่เด็กอยู่อาศัย (ไทยรัฐออนไลน์, 2557) สำหรับสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศเด็กของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2556 ถึง 30 กันยายน 2557 พบว่า มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้ารับบริการในศูนย์พึ่งได้สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.08 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2555 ถึง 30 กันยายน 2556 พบว่า มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้ารับบริการในศูนย์พึ่งได้สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.45 มีสาเหตุมาจากการถูกรังแกทางเพศ

เป็นอันดับหนึ่งโดยผู้กระทำเป็นบุคคลที่เด็กรู้จักและคุ้นเคย (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์, 2556)

ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก สาเหตุสำคัญของการเกิดปัญหาประการที่ 1 คือ การที่เด็กไม่สามารถดูแลและป้องกันตนเองเบื้องต้นได้ เด็กไม่ทราบว่าสถานการณ์แบบใดที่อาจนำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศ บุคคลรอบข้างไม่ตระหนักหรือยังไม่เห็นความสำคัญ เพราะขาดความรู้จึงไม่สามารถช่วยกันเฝ้าระวัง สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุหลักๆ ที่ก่อให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศได้มากขึ้น (ไพลิน ศรีสุขโข, 2553) สาเหตุประการที่ 2 คือ โอกาสและสถานการณ์เสี่ยงที่ผู้กระทำอยู่ลำพังสองต่อสอง มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดทางด้านร่างกายกับเด็ก ได้แก่ กลุ่มคนในครอบครัว ญาติเพื่อนบ้าน คนรู้จัก คนในครอบครัวที่มาหาแล้วเจอเด็กอยู่ลำพัง ดังนั้นแนวทางหนึ่งซึ่งน่าจะมีประสิทธิภาพมากในการช่วยเหลือเด็กให้พ้นจากความเสี่ยงในสถานการณ์ต่างๆ ก็คือ การเริ่มต้นสร้างความตระหนักในระดับของครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งมีความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ต้องช่วยป้องกันและสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็ก ครอบครัวจะต้องคอยสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิดโดยสม่ำเสมอและปรับกลยุทธ์การป้องกันภัยให้เด็กๆ อย่างรู้เท่าทัน ด้วยการติดอาวุธให้กับเด็กเพิ่มความเข้มแข็งให้กับตัวเอง เพื่อนำไปใช้ป้องกันภัยด้วยตัวเอง ด้วยการเอื้ออำนวยให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนัก มีความหยั่งรู้และมีความเข้าใจถึงความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศว่ามีลักษณะอย่างไร เด็กต้องเรียนรู้เรื่องการมีปฏิสัมพันธ์กับคนที่มีเพศแตกต่างจากตนมีการกำหนดขอบเขตที่เหมาะสมกับเพศอื่นๆ ไม่จับมือถือแขน ไม่อยู่ลำพังสองต่อสองกับเพศตรงข้าม (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2557) จะทำให้เด็กรู้และประเมินสถานการณ์เสี่ยงอันตรายที่จะเกิดขึ้น ครอบครัวต้องสนับสนุนให้เด็กมีทักษะในการดูแลตนเอง เช่น ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา ทักษะการปฏิเสธต่อรอง เด็กที่มีทักษะชีวิตที่ดีจะสามารถจัดการกับความกดดัน ความบีบคั้นกับปัญหารอบตัวในสภาพปัจจุบัน เตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต (กรมสุขภาพจิต, 2549, น. 23) สามารถหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดภัยขึ้นกับตนเองและพัฒนาจนถึงขั้นที่สามารถใช้เป็นภูมิคุ้มกันชีวิตของตนเองให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ ซึ่งครอบครัว ควรเริ่มต้นฝึกฝนและสั่งสอนให้เร็วที่สุด ผ่านกิจวัตรประจำวันของเด็ก โดยพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูจะต้องใส่ใจให้เวลา อบรมสั่งสอนและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ อันเป็นรากฐานการพัฒนาในช่วงชีวิตต่อไป กล่าวได้ว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมกรปกป้องตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็กนักเรียนหญิงวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร (สมพร จรัสเจริญวิทยา, 2550, น. 91) ได้เสนอแนะว่าครอบครัวควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมป้องกันภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศทุกรูปแบบ ด้วยการอบรมสั่งสอนและดูแลบุตรหลานอย่าง

ใกล้ชิด ไม่ปล่อยเด็กและเยาวชนดูแลกันเองตามลำพังเป็นเวลานานๆ ควรให้ความสนใจกับพฤติกรรมที่ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตรหลานเพื่อเกิดความตระหนักในปัญหา รู้จักระมัดระวังตนเอง ไม่หลงเชื่อบุคคลอื่นได้ง่าย

ผู้วิจัยมีความตระหนักต่อสภาพปัญหาในปัจจุบันที่มีจำนวนเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เด็กมีความเสี่ยงในชีวิตที่จะถูกล่วงละเมิดในทุกสถานที่ เวลา และผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ มีความเชื่อมโยงกับสุขภาพกาย จิตใจ สังคมและคุณภาพชีวิตของเด็ก ซึ่งแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหาอย่างตรงสาเหตุวิธีหนึ่ง คือการปฏิบัติตามบทบาทของครอบครัวในการอบรม สั่งสอน ฝึกฝนให้เด็กได้มี ความรู้และทักษะการป้องกันตนเองก่อนที่จะตกเป็นเหยื่อของการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจ เลือกว่าจะศึกษาเรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์” ผู้วิจัยได้เลือกศึกษากลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ศึกษาเพราะช่วงวัยประถมศึกษาตอนปลาย เป็นวัยที่เหมาะสมกับการปลูกฝังความรู้ ทักษะและการปฏิบัติมากที่สุดและยังเป็นช่วงวัยที่มีข้อมูลทางสถิติอ้างอิงได้ว่าการถูกล่วงละเมิดทางเพศในจำนวนที่นำเป็นห่วงอันจะส่งผลกระทบต่ออนาคตของชาติต่อไปและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นอีกจังหวัดที่มีแนวโน้มว่าเด็กจะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้เพิ่มขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

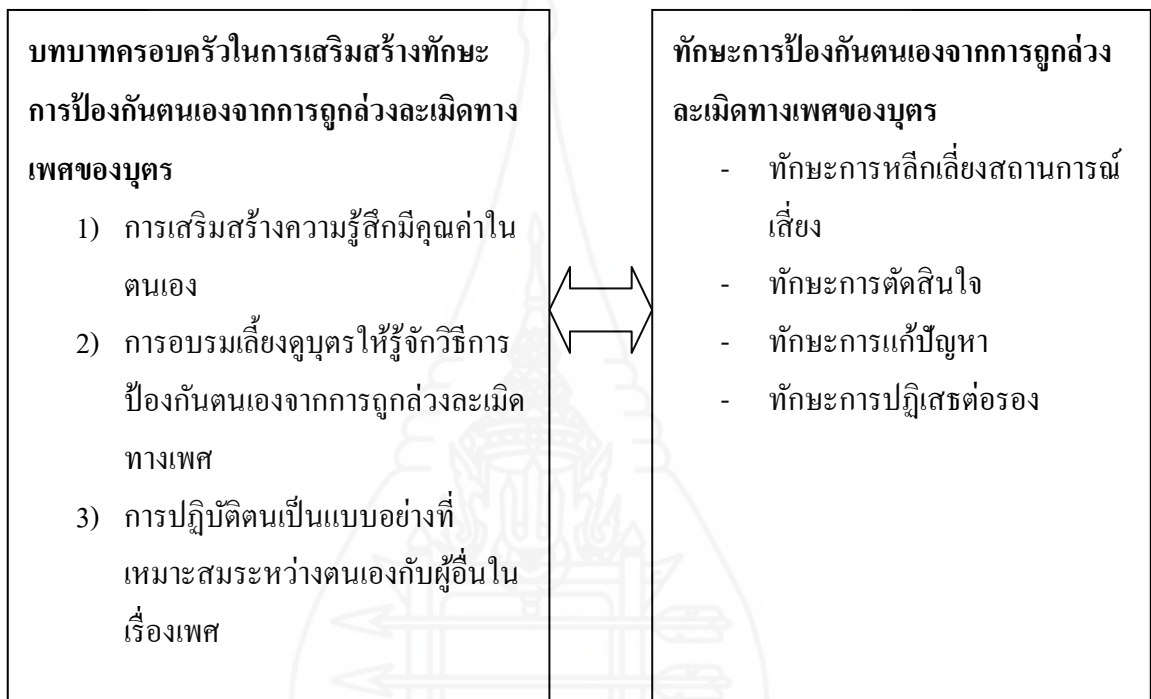
2.1 เพื่อศึกษาบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

2.2 เพื่อศึกษาทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่กำลังศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ”ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน ดังนี้

4.1 บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรักมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวก กับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

4.2 บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตัวจากภัยทางเพศมีความสัมพันธ์ทางบวก กับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

4.3 บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ” มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

5.1 ด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

5.1.1 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 12,315 คน

5.1.2 นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 12,315 คน

5.2 ด้านเนื้อหา การวิจัยนี้มุ่งศึกษาครอบคลุมเนื้อหา

5.2.1 บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร 3 ด้าน ได้แก่

- 1) การเสริมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในตนเอง
- 2) การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ
- 3) การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ

5.2.2 ทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง
- 2) ทักษะการตัดสินใจ
- 3) ทักษะการแก้ปัญหา
- 4) ทักษะการปฏิเสธต่อรอง

5.3 ด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ทำการศึกษา ดำเนินการในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์

6. นิยามศัพท์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการนิยามศัพท์ดังนี้

6.1 บทบาทของครอบครัว หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตามบทบาทของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนในการเสริมสร้างความรู้สึกรักมีคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดู บุตรให้รู้จักวิธีป้องกันตนเองจากภัยทางเพศ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเอง กับผู้อื่นในเรื่องเพศ เพื่อให้บุตรมีทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

6.2 ทักษะการป้องกันตนเอง หมายถึง ความสามารถของเด็กที่แสดงออกทางความรู้ พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ อันประกอบด้วย ทักษะการหลีกเลี่ยง สถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา ทักษะการปฏิเสธต่อรอง

6.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 -6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

6.4 การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก หมายถึง การกระทำที่เป็นการล่วงเกินทางเพศต่อเด็กที่ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการทางเพศของตนหรือแสวงประโยชน์ จากเด็ก โดยใช้เรื่องเพศเป็นเครื่องมือ เช่นการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่ อนาจารการโชว์อวัยวะเพศ การบังคับให้เด็กดูการร่วมเพศแม้ เด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

7.1 สถาบันครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการ ทบสวน พัฒนา ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด เจตคติ เกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวในการ เสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็กให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

7.2 เป็นแนวทางในการวิจัยในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครอบครัว การ เสริมสร้างทักษะ การป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

7.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, โรงเรียนได้นำไปเป็นแนวทางจัดทำโครงการหรือหลักสูตรในการส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีการปฏิบัติตามบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็กได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร
2. การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก
3. ทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ
4. พัฒนาการวัยเด็กตอนปลาย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

ครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในสังคม อันประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก และถือเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ (กัญญนันท์ ภัทร์สรณ์ศิริ, 2554) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้ให้ความสำคัญกับบทบาทของครอบครัวต่อการเจริญเติบโต การพัฒนาคุ้มครองเด็ก ครอบครัวเป็นที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งค่านิยมทางสังคม สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและมั่นคงซึ่งเด็กสามารถเรียนรู้ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี ทางร่างกายและจิตใจ (องค์การเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ, 2554 , น. 16) อย่างไรก็ตามพ่อแม่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูบุตร สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆตามพัฒนาการในแต่ละวัย พ่อแม่ คือผู้ใกล้ชิดและมีหน้าที่หลักในการเลี้ยงดูบุตรให้เจริญเติบโต ให้การศึกษา อบรมให้เป็นคนดีมีคุณธรรมมีหลักการและเหตุผล มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่รับรู้จักข่มใจตนเองมีความอดทน อดกลั้น พร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาและสถานการณ์ต่างๆได้อย่างเข้มแข็งเพื่อให้บุตรธิดานั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข (กัญญนันท์ ภัทร์สรณ์ศิริ, 2554) บทบาทของครอบครัวจึงมี

ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อบุตร หากครอบครัวทำตามหน้าที่ได้ดี ให้ความรักความอบอุ่นกับบุตร จะสามารถรองรับและลดผลกระทบที่เกิดจากความเสียหายจากภัยสังคมในสถานการณ์ปัจจุบันซึ่ง อันตรายนั้นมีหลายรูปแบบและแฝงอยู่ในทุกที่ เด็กมีโอกาสดูถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่ายและพ่อแม่ ไม่สามารถติดตามดูแลปกป้องลูกได้ตลอดเวลา ดังนั้นสิ่งที่ครอบครัวจำเป็นต้องทำคือ การทำหน้าที่ ตามบทบาทด้านการสอนให้เกิดทักษะ การอบรมสั่งสอนของบิดามารดาเกี่ยวกับการใช้ความคิด เพื่อให้เกิดมีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับผู้อื่นในสังคมแก่บุตร ครอบครัวจะต้องจัดระบบ ช่วยเหลือและป้องกันภัยให้เด็ก ด้วยการเสริมสร้างและปลูกฝังทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ การสอนให้บุตรรู้จักการดูแลตัวเอง ให้รู้เท่าทันบุคคลและสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจึงเป็นทางออกที่ดีที่สุด เพื่อให้เด็กสามารถป้องกันตนเองได้เมื่อต้องเผชิญ เหตุการณ์เสี่ยง แพทย์หญิงพรรณพิมล วิบูลธร รองอธิบดีกรมสุขภาพจิตและกรรมการมูลนิธิศูนย์ พิทักษ์สิทธิเด็ก ให้คำแนะนำสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองที่ต้องเลี้ยงลูกในยุคสมัยแห่งเทคโนโลยีว่า พ่อ แม่หรือผู้ใหญ่ที่อยู่รอบข้าง ต้องเตรียมพร้อมศึกษา เปิดใจยอมรับเรียนรู้ให้เท่าทันเทคโนโลยีความ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมและเตรียมพร้อมฝึกเด็กๆ ให้รู้จักใช้อย่างเป็นประโยชน์ รู้จักโทษ และป้องกันตัวเองได้ โดยวิธีที่ใช้มักจะเป็นการป้องกันภัยให้แก่บุตร เพื่อให้เด็กสามารถป้องกัน ตนเองได้เมื่อเผชิญสถานการณ์เสี่ยง คือทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่า เช่นแสดงถึงความห่วงใย ช่วยเหลือเด็กเวลามีปัญหา ช่วยเหลือให้กำลังใจเด็กรู้สึกว่าคุณค่า มีความสามารถมีความดี สอนให้เด็กรู้จัก ปฏิเสธ ในสิ่งที่เด็กรู้สึกไม่ดีหรือเป็นสิ่งที่รู้สึกไม่ชอบมาพากล สอนให้เด็กรู้จักประเมินสถานการณ์ ว่าปลอดภัยหรือไม่ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2550)

สรุปได้ว่าการป้องกันเด็กจากปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มีความยั่งยืนมากที่สุด ควรเป็นบทบาทของสถาบันทางสังคมที่มีความใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ดังมีบทบาทที่สำคัญดังต่อไปนี้

1.1 บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (Self esteem)

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถ มีความภูมิใจในความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งความรู้สึกนี้ทำให้คนเรามีความ มั่นใจในการกระทำสิ่งต่างๆ ของชีวิต โดยไม่ต้องรอพึ่งผู้อื่นหรือสิ่งอื่น การสร้างความรู้สึกที่ดี และ การมองเห็นสิ่งดีๆ ที่ตนเองมีอยู่ย่อมเป็นการสร้างคุณค่าในตนเอง เมื่อเห็นว่าตนเองเป็นคนดี มี คุณค่าก็ย่อมพยายามทำสิ่งที่ดีงามในชีวิตและไม่นำสิ่งเลวร้ายหรือไม่ดีเข้ามาในชีวิตตน(สำนัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554, น. 50) การมองเห็นคุณค่าของตนเองอาจได้รับอิทธิพลจาก การกระทำ กิจกรรม รูปโฉมภายนอกและการตัดสินใจของคนอื่นๆ ที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น และมักจะเปลี่ยนไปตามสถานการณ์หรือผู้คนที่แวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549, น. 69) เด็กและเยาวชนเป็นวัยที่มีศักยภาพและมีคุณค่าของตนเอง

(Positive Youth Model) เด็กและเยาวชนทุกคนควรได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสในการแสดงออกตามความถนัดของตนเอง เพื่อสร้างคุณค่า ความภาคภูมิใจ และได้รับแรงสนับสนุน การยอมรับนับถือ เริ่มต้นจากพ่อแม่ ญาติ พี่น้อง ทั้งยังเป็นแรงเสริมทางบวก ที่จะทำให้เด็กมีความทะเยอทะยานในสิ่งที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม การสร้างต้นทุนชีวิตของเด็กและเยาวชน(Developmental Assets)และการสร้างวินัยเชิงบวก(Positive Discipline) จึงมีความจำเป็นอย่างมากและเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เด็ก เยาวชน ครอบครัวและสังคมเกิดภูมิคุ้มกันที่แข็งแรงเพื่ออนาคตของประเทศชาติต่อไป (แผนงานสุขภาพเด็กและเยาวชน , 2554, น. 19) ความคิด ความรู้สึก ว่าตนเองมีคุณค่า มีความภูมิใจเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ มาสโลว์ กล่าวว่า สิ่งสำคัญต่อการมีสุขภาพจิตดี คือ ความรู้สึกนับถือตนเอง เคารพตนเอง กับการได้รับการนับถือจากผู้อื่น บุคคลที่มีสุขภาพจิตดี ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเชื่อมั่น มั่นคงทางจิตใจสามารถปรับตัวได้ดี เกิดจากความรู้สึกนึกคิดต่อภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-image) ในทางที่ดี มีความภูมิใจ เห็นตนเองมีคุณค่า บุคคลที่ไม่มีความภูมิใจ ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง อาจนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่อ่อนแอ ต้องการพึ่งพาผู้อื่น ขาดความกระตือรือร้น ไม่กล้าคิด ไม่กล้าตัดสินใจ เกิดปัญหาในการปรับตัว มนุษย์สัมพันธ์ไม่ดี ไม่มีเพื่อน เก็บตัว หลีกหนี คิดสารเสพติด หรือแสดงออกโดยการทดแทน ชดเชยปมด้อย ใช้ความก้าวร้าวรุนแรง โทษผู้อื่น ต้องการเป็นผู้ชนะ เรียกร้องความสนใจ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้ตนเองในทางที่ไม่เหมาะสม (สถาบันราชานุกูล, 2551, น. 24) เด็กที่สูญเสียความตระหนักในคุณค่าของตนเองจะสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้ออาทรต่อกันยาก แยกตัวจากคนอื่น (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549, น. 69) จากการศึกษากรณีเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ พบว่าเด็กส่วนใหญ่ที่ถูกล่วงเกินทางเพศมีความรู้สึกที่ตนเองไม่มีคุณค่าหรือมีค่าน้อย ขาดความมั่นใจ ขาดความรู้สึกอยากจะทำปกป้อง เมื่อถูกล่วงเกินทางเพศจึงไม่คิดทำอะไรเพื่อปกป้องตัวเอง(มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2549, น.12) เด็กที่มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองจะมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2554 , น.51) มีการตัดสินใจที่ดีและสามารถทำในสิ่งที่เหมาะสม เป็นตัวของตัวเองในสถานการณ์ที่ขัดแย้งได้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549, น. 69) และสามารถเผชิญกับสิ่งท้าทายต่างๆในชีวิตได้อย่างเหมาะสม เชื่อมมั่นในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีความรู้สึกในการมีชีวิตชีวา อยู่อย่างมีค่า มีความหวัง สามารถใช้สิทธิในการบอกถึงสิ่งที่ต้องการในชีวิตและมีความพยายามในการทำให้ชีวิตมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น.51) ความตระหนักในคุณค่าของตนเองจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมในชีวิต ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์และความรู้สึกที่เกิดจากเหตุการณ์(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549, น. 69) พัฒนาการทุกขั้นตอนของเด็ก ได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่

ทั้งสิ้น เด็กเติบโตโดยการเรียนแบบอุปนิสัย ทำทาง ค่านิยม ความมั่นใจในตนเอง ความนับถือและความภาคภูมิใจในตนเอง ล้วนได้มาจากบุคคลที่เลี้ยงดู (เกษม ตันติผลาชีวะ, 2554, น.9) ครอบครัวจึงมีบทบาทในการเสริมสร้างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง(Self esteem)ให้แก่เด็กโดยการปฏิบัติ ได้ดังนี้

(1) ให้เวลากับลูก แสดงให้เห็นว่าห่วงใยเขาอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งจะรับฟังทุกเรื่องที่ลูกเล่า หมั่นพูดคุยชวนให้ลูกเล่าเรื่องต่างๆ หรือมาปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับพ่อแม่ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2549) ฝึกให้สามารถแสดงความคิด รู้จักตัดสินใจแก้ไขปัญหา กระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ให้ค้นหาลักษณะเด่นพิเศษของตนเองที่ตนเองภูมิใจ เช่น การวาดรูป เล่นดนตรี กีฬา เปิดโอกาสให้แสดงออก ทั้งในโรงเรียนและชุมชน การมีกิจกรรมของโรงเรียนเช่น กีฬา กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา วันครู วันพ่อ วันแม่ หรือกิจกรรมการไปทัศนศึกษา การเข้าค่ายพักแรมเป็นการฝึกให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการกระทำสามารถเผชิญเหตุการณ์ มีประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง เสริมสร้างความสนใจ อยากรู้อยากเห็น ตั้งใจพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จนำไปสู่ความเห็นความสามารถ คุณค่าและความภูมิใจในตนเอง (สถาบันราชานุกูล, 2551, น. 25)

(2) เมื่อลูกมีปัญหาไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม ให้ช่วยลูกค้นหาสาเหตุว่าเกิดจากอะไร แล้วช่วยเหลือให้ลูกทำได้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ บางเรื่องที่เกิดความสามารถของลูก ก็ต้องยอมรับ ทำความเข้าใจ กับลูกด้วยว่าไม่มีใครมีความรู้ความสามารถทุกเรื่อง การที่เราทำบางสิ่งบางอย่างไม่ได้ ก็ไม่ใช่เรื่องที่เลวร้ายอะไร หลีกเลี่ยงการตำหนิหรือโยนความผิดให้เด็ก และต้องไม่ซ้ำเติมเมื่อเขาผิดพลาด (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2549)

(3) เสริมสร้างภาพลักษณ์ของเด็กในทางบวก โดยการให้เด็กมองตนเองในทางที่ดี เห็นข้อดีในความสามารถสิ่งที่น่าภาคภูมิใจในตนเอง ทั้งด้านร่างกาย รูปร่าง หน้าตา การเรียน การเล่น การช่วยเหลือครอบครัว กิจกรรมของโรงเรียน การร่วมกลุ่มทำงานกับเพื่อน หรือการมีส่วนร่วมในสังคม กระตุ้นให้เด็กแสดงออก ให้คำชมเชย และให้กำลังใจ(มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2549) เมื่อเด็กทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ตามระดับที่ควรจะเป็น เช่น ช่วยดูแลน้อง ช่วยทำงานบ้าน หรือสอบผ่าน การชมจะทำให้ลูกรู้สึกว่าตนมีความดี มีความสามารถ ทั้งนี้ต้องชมอย่างจริงใจไม่ยกย่องจนเกินไปและให้ชมที่การกระทำและผลที่เกิดขึ้น (สถาบันราชานุกูล, 2551, น. 25)

(4) การสร้างแบบอย่าง ให้เด็กได้เห็นได้กระทำตามครูอาจารย์ บิดามารดา เป็นแบบอย่างในการพูด การประพฤติปฏิบัติ การยกตัวอย่างบุคคลสำคัญ บุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ให้เห็นถึงการกระทำที่น่ายกย่องหรือแบบอย่างที่ดีงามจากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็นการกระตุ้น เป็นแรงเสริมให้เด็กสนใจอยากรู้ ชักนำไปเกิดการประพฤติปฏิบัติตาม ฝึกให้เกิดความสุข ความพอใจ ในการรับรู้

บุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวในทางที่ดี เห็นความดีของบิดามารดาที่ให้ความรัก เลี้ยงดู มีครู อาจารย์ที่มีความเมตตา มีเพื่อนที่ดีมีน้ำใจเห็นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณค่าโลกนี้น่าอยู่ ฝึกให้สามารถอยู่กับบุคคลทุกเพศทุกวัย ทั้งในครอบครัวโรงเรียนและสังคมได้อย่างมีความสุข (สถาบันราชานุกูล, 2551, น. 25)

(5) ให้มีบทบาท มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่นการปลูกต้นไม้ทั้งในโรงเรียนและในชุมชนในสังคม ปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัย เป็นลูกที่ดีน่ารักของพ่อแม่ เป็นพี่ที่ดีรักและดูแลน้อง เป็นลูกศิษย์เป็นนักเรียนที่ดีของครู เป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อน ให้เขารู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญต่อบุคคลอื่น ได้รับการชื่นชม ยอมรับ และบุคคลอื่นก็มีความสำคัญต่อตนเอง รู้จักให้เกียรติยกย่อง นับถือกันและกัน (สถาบันราชานุกูล, 2551, น.25)

สรุปได้ว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความรู้สึกรักมีคุณค่าในตนเองของบุตร ด้วยพ่อแม่เป็นผู้สร้างและวางรากฐานที่มั่นคงในการมองเห็นตัวตนของเด็ก โดยเด็กเรียนรู้ได้จากทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก การปฏิบัติต่อเด็ก รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์ระหว่างกัน การใช้ชีวิตร่วมกันภายในครอบครัวอย่างเหมาะสม ส่งผลต่อความคิด ความรู้สึกและการมองเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก

1.2 บทบาทครอบครัวด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการปฏิบัติที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ให้บุตรเป็นคนดี (จุรี จันตุด , 2556 , น.10) การอบรมสั่งสอนให้รู้จักระเบียบของสังคม (นพวรรณ เฉลิมสุข ,2549 , น.6)ว่ากล่าวตักเตือนเมื่อมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ปลูกฝังค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตทั้งบิดามารดาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร ส่งเสริมให้บุตรมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญาทั้งนี้เพื่อให้บุตรสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (จุรี จันตุด , 2556 , น.10) การที่เด็กจะพัฒนาให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพของสังคมได้นั้น จะต้องเริ่มต้นตั้งแต่ระยะแรกของชีวิต การอบรมเลี้ยงดูเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเพราะการอบรมเลี้ยงดูก่อให้เกิดคุณลักษณะและพฤติกรรมที่เป็นพื้นฐานของตัวบุคคลนำไปสู่การพัฒนาตนเองในอนาคต (นพวรรณ เฉลิมสุข , 2549 , น. 6) บทบาทของครอบครัวในการอบรมขัดเกลาทางสังคม มีความสำคัญยิ่งสำหรับเด็กในระดับชั้นประถมศึกษา เพราะเป็นช่วงที่มีการพัฒนาในทุกๆด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เด็กจะต้องมีการปรับตัวและ

เตรียมตัวที่จะออกจากครอบครัวไปสู่สังคมนอกบ้าน จึงรู้จักรับผิดชอบ ช่วยเหลือตัวเองได้และเริ่มที่จะเรียนรู้กฎเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติตามในสังคมมากยิ่งขึ้น (มาริสา อุทยาพงษ์ , 2548, น. 46)

จากการที่ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศมีที่มาไม่เปิดเผย หลบซ่อนขัดกับระเบียบประเพณี ครอบครัวที่มีเด็กวัยเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เห็นว่าเด็กยังเล็กเกินไปที่จะสอนหรือให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา (จารุณี กำลิ่งแก่ง, 2552, น.64) ซึ่งส่งผลให้เด็กไทยมีความรู้ความเข้าใจที่ผิดหรือขาดความรู้ที่จำเป็นส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็ก สังคมไทยควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนไทย มีวิถีชีวิต มีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ครอบครัวและบุคคลทั่วไปโดยตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล รวมทั้งเข้าใจ สามารถยืนหยัดสิทธิของตนเอง ในเนื้อตัวร่างกาย เพื่อป้องกันและลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางเพศ (เขมิกา ยามะรัตและมนทกานต์ เชื่อมชิด, 2554, น. 5) ความรู้เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยในการป้องกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เพราะเมื่อบุคคลทำความเข้าใจกับความรู้นั้นๆ จะนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หรือสถานการณ์ออกเป็น ส่วนๆ ความรู้เป็นการพัฒนาพฤติกรรมขั้นแรกและจะเป็นส่วนประกอบการสร้างหรือก่อให้เกิด ความสามารถและทักษะในขั้นต่อไป (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2536, น.17 อ้างถึงใน สุพัตรา มีมาก, 2549, น. 21) ซึ่งครอบครัวมีบทบาทด้านการสอนให้เกิดทักษะ เป็นการอบรมสั่งสอนของบิดามารดาเกี่ยวกับการใช้ความคิดเพื่อให้เกิดมีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับผู้อื่นในสังคม แก่บุตร ซึ่งจะมีการถ่ายทอดและการปฏิบัติตามประเพณี โดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีทักษะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา การมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การช่างสังเกตและการช่วยเหลืองานบ้าน (Broom and Selznick, 1968, p. 86-87 อ้างถึงใน มาริสา อุทยาพงษ์ 2548, น. 33) ซึ่งพ่อแม่จำเป็นต้องให้ความสนใจรับฟังความคิดเห็นของลูก สนใจพฤติกรรมของลูกและยอมรับสภาพอารมณ์ เป็นที่พึ่งทางจิตใจของลูก สอนให้ลูกรู้วิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศ ความสามารถในการแยกแยะสัมผัสพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม การประเมินบุคคล และสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และการบอกให้ผู้ใหญ่ทราบ (สุพัตรา มีมาก, 2549, น.6) การปลูกฝังให้เด็กเรียนรู้เรื่องเพศและการปกป้องตัวเอง จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ควรตระหนัก เพราะไม่เพียงเกิดประโยชน์แก่เด็กเท่านั้น ยังเป็นการสอนและฝึกให้เด็กรู้จักตนเอง รู้จักประเมินสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ คิดเป็นนิสัยไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ทำให้เป็นคนระมัดระวังตนเอง ไม่ประมาทในสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ ทางเพศ เพราะการล่วงละเมิดทางเพศเกิดขึ้นได้กับทุกคน ทุกวัย ทุกเวลา ทุกสถานที่ สื่อมวลชนเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการสอนให้เด็กรู้เท่าทันและป้องกันไม่ให้ตัวเองถูกล่วงละเมิดทางเพศ (ไพลิน ศรีสุขโข , 2553) โดยครอบครัวต้องสอนลูกให้รู้จักปฏิเสธ เพราะเด็กมักไม่ค่อยปฏิเสธผู้ใหญ่ ยิ่งถ้าเป็นคนที่ไม่รู้จัก

เคารพนับถือ หรือเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อเด็ก เด็กจะไม่ค่อยปฏิเสธ จึงเป็นจุดอ่อนที่ทำให้เด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ พ่อแม่และผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดกับเด็กต้องสอนว่าเราสามารถปฏิเสธผู้อื่นในสิ่งที่เรารู้สึกไม่ดี หรือเป็นสิ่งที่รู้สึกไม่ชอบมาพากล และรีบหลบออกจากสถานการณ์ตรงนั้น โดยเร็วเพื่อไปพูดคุยปรึกษาผู้ใหญ่ที่เขาไว้ใจต่อไป ครอบครัวต้องสอนให้เด็กรู้จักคิดประเมินสถานการณ์เวลามีคนชวนไปไหนหรือให้ทำอะไร ว่าเขารู้สึกดีที่จะทำสิ่งนั้นหรือไม่ พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะรู้หรือไม่ว่าเขาทำอะไร อยู่ที่ไหนกับใคร และคิดว่าหากเกิดอันตรายหรือคนที่พาเขาไปนั้นหันมาทำร้ายเขา จะมีใครช่วยเขาได้ทันทีหรือไม่สิ่งสำคัญที่สุดคือ พ่อแม่ควรจะต้องรู้ว่าขณะนี้ลูกอยู่กับใครที่ไหนและทำอะไร (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2549, น.13)

การป้องกันปัญหาการละเมิดทางเพศเด็ก ควรเป็นบทบาทของครอบครัวในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจกับเด็กในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเพศชาย เพศหญิงหรือเพศที่สาม ที่สี่ (Gender) ที่มีอยู่ในสังคม รวมถึงประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexuality) เพื่อให้เด็กสามารถแยกแยะเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองได้ว่าสิ่งใดเป็นการละเมิดสิทธิทางเพศ (วิชชุดา มาตันบุญ , 2551, น.147) ครอบครัวควรสอนให้เด็กรู้จักสิทธิและเสรีภาพในร่างกายของตนเอง เช่นไม่ให้ผู้อื่นมาถูกเนื้อต้องตัว สัมผัสร่างกายที่ไม่ต้องการ สอนให้เด็กสื่อสารบอกผู้ดูแล พ่อแม่ได้เมื่อมีผู้อื่นมากระทำกับตน หรือสัมผัสร่างกายที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศและสิทธิของตน การให้ความรู้เด็กในเรื่องสิทธิของบุคคล การเรียนรู้สัมผัสที่เหมาะสม ดีหรือไม่ เป็นประเด็นที่ควรส่งเสริม หากมีการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศ ทักษะการปฏิเสธสัมพันธ์ การคบเพื่อน รวมทั้งทักษะในการคิด วิเคราะห์และการตัดสินใจที่เหมาะสม อันเป็นที่มาของการแก้ไขสถานการณ์และปัญหาต่างๆ รวมทั้งปัญหาทางเพศความรู้เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยในการป้องกันแก้ไขปัญหาต่างๆ (เขมิกา ยะมะรัตและมนทกานต์ เชื่อมชิด, 2554 ,น.1) การสร้างแนวการสอนเพื่อให้เด็กสามารถแยกแยะการสัมผัสเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีการสอนแนวคิดเรื่องการสัมผัสว่าการสอนเด็กให้จำแนกถึงพฤติกรรมเรื่องเพศที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ด้วยการสอนแนวคิดเกี่ยวกับการสัมผัสที่ดีและสัมผัสที่ไม่ดี สำหรับการสัมผัสที่ไม่ดี เป็นการสัมผัสที่มาจากคนแปลกหน้า หรือการสัมผัสของคนรู้จักและทำให้รู้สึกไม่ดี รู้สึกเจ็บ รู้สึกไม่ปลอดภัย เช่นการกอดที่รัดแน่น การทำให้ร่างกายเจ็บ หรือการสัมผัสที่ไม่มีเหตุผลที่ดี เช่น สัมผัสร่างกายไม่เลือกที่ การสัมผัสอวัยวะเพศ การใช้สิ่งของจู่ใจเพื่อแลกสัมผัสที่ไม่ดี การสัมผัสที่บอกให้เด็กเก็บเป็นความลับ หรือการสัมผัสที่ทำให้รู้สึกสับสน (ปราลอบ พรหมล้วน, 2549, น.5)

จากการที่เด็กมักถูกกระทำตั้งแต่อายุยังน้อยการให้ความรู้จึงต้องทำทันทีที่เด็กโตพอจะรับรู้และเข้าใจได้ การให้ความรู้ควรครอบคลุมเนื้อหาต่อไปนี้ (Everett, Telljohann, and Price, 1997, p. 149-159 อ้างถึงใน สุพัตรา มีมาก, 2549, น.21)

- 1) สถานการณ์ต่างๆที่เด็กอาจเผชิญ
- 2) บอกถึงบุคคลที่เด็กสามารถขอความช่วยเหลือได้
- 3) การแยกแยะสัมผัส
- 4) การเอาตัวรอดจากการถูกลักพาตัวทางเพศ
- 5) การถูกล่วงละเมิดทางเพศไม่ใช่ความผิดของเด็ก
- 6) การถูกล่วงละเมิดทางเพศไม่ควรเก็บไว้เป็นความลับ
- 7) สาธิตการปฏิบัติตนเมื่อมีผู้พยายามล่วงละเมิดทางเพศ
- 8) ให้ความเข้าใจและเห็นใจเด็กที่ถูกกระทำทางเพศ

พ่อแม่สามารถปกป้องลูกจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้โดย ให้ความสำคัญ รับฟังทุกเรื่อง เมื่อลูกมีปัญหาจะกล้าปรึกษาพ่อแม่ แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศกับลูกและสอนให้ลูกรู้จักการระวังป้องกันตนเอง (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ,2549 , น. 13)

- 1) ให้เด็กบอกผู้ใหญ่เสมอว่าจะไปที่ไหน กับใคร ไปอย่างไร จะกลับเมื่อไหร่ และอย่าเปลี่ยนจุดหมาย
- 2) ควรมีเพื่อนไปไหนด้วยเพื่อความปลอดภัย
- 3) อย่าใจอ่อน อย่าไว้ใจ อย่าเชื่อใจ หรืออย่ารับของจากคนแปลกหน้า แม่คนผู้นั้นจะแสดงท่าทางเป็นมิตร
- 4) สอนให้เด็กรู้จักป้องกันตนเองจากคนแปลกหน้า สอนให้เด็กใช้ คำถาม 3 ข้อ สำหรับคนแปลกหน้า (1) ฉันรู้สึกดีหรือไม่ที่ไปกับคนนั้น (2) พ่อแม่จะรู้หรือไม่ว่าฉันอยู่ที่ไหน (3)เมื่อมีความจำเป็น ฉันจะขอความช่วยเหลือจากใครได้หรือไม่ในที่นั้น หากมีคำตอบในข้อใดข้อหนึ่งว่า “ไม่” ก็ควรรีบปฏิเสธแล้วไปหาผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้ทันที
- 5) สอนให้เด็กป้องกันตนเองจากบุคคลใกล้ชิด เมื่อบุคคลใกล้ชิดมาสัมผัสร่างกาย และเด็กรู้สึกอึดอัดให้ยึดหลัก “ WHY NO GO TELL ”

Why คือ การให้เด็กรู้จักการประเมินสถานการณ์รอบตัวว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี สิ่งใดปลอดภัย และสิ่งใดไม่ปลอดภัยสำหรับตัวเอง

No คือ การให้เด็กรู้จักหลีกเลี่ยงและปฏิเสธสถานการณ์ที่ตนเองประเมินแล้วว่าไม่ดีหรือไม่ปลอดภัย

Go คือ การให้เด็กรู้จักหนีไปจากสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย และไปหาผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้

Tell คือ การฝึกให้เด็กบอกสิ่งที่ควรบอกแก่ผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้และรู้จักขอความช่วยเหลือ

ช่วยเหลือจากผู้อื่นจนกว่าจะได้รับความช่วยเหลือ

6) ถ้าอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่อาจหนีได้

(1) อย่าอยู่กับผู้ชายสองต่อสองไม่ว่าจะเป็นที่ใด

(2) ถ้าเพื่อนผู้ชายชวนไปเที่ยวในที่เปลี่ยว หรือมีเพื่อนผู้ชายหลายคนและถ้า

พวกเขากินเหล้าด้วยให้หาทางหลีกเลี่ยงออกมา

(3) อย่าเดินคนเดียวในทางเปลี่ยวไม่ว่ากลางวันหรือกลางคืน

(4) ถ้าครู ผู้ชายเรียกพบสองต่อสอง ไม่ว่าจะเรื่องอะไร หรือครูผู้ชายให้ช่วยถือของไปห้องน้ำหรือบ้านพัก อย่าไปเด็ดขาด ต้องมีเพื่อนไปด้วยอย่างน้อย 2-3 คน

(5) อย่าหลงเชื่อผู้ที่อ้างตัวว่าเป็นตำรวจ หรือ สารวัตรนักเรียน บอกว่าทำผิดอย่าไปกับคนเหล่านี้เด็ดขาด

(6) ใครให้เงินหรือของที่อยากได้ หรือขอความช่วยเหลือด่วน อย่าช่วยเด็ดขาด

7) สอนให้บุตรตระหนักรู้ว่าการแต่งกายอาจนำไปสู่อันตรายหรือเป็นอุปสรรคของการหนีรอด ควรเลือกใส่เสื้อผ้าให้เหมาะสม ทะมัดทะแมง

8) สอนให้บุตรเตรียมตัวเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกทำร้าย

(1) ฝึกตนเองให้มีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่ดูถูกหรือเหยียดหยามศักดิ์ศรีเพื่อนมนุษย์ ทั้งด้วยกิริยาและวาจา

(2) มีจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัย

(3) ระมัดระวัง ไม่ประมาทและฝึกความมีสติให้สม่ำเสมอทุกวัน

(4) ดูแลสุขภาพและสมรรถนะร่างกายให้แข็งแรงพร้อมอยู่เสมอ

(5) สนใจและติดตามปัญหาความรุนแรงและภัยอันตรายต่อสตรีและเด็กใน

รูปแบบต่างๆ

(6) ฝึกทักษะการเอาตัวรอด โดยการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ เพื่อความปลอดภัย

มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย (2557:56) ได้แนะแนวทางการดูแลเด็กให้ปลอดภัยว่าครอบครัวควรมีเวลาพูดคุยกับลูกหลานและเด็กในความดูแลเพราะบางครั้งเด็กไม่กล้าบอกเรื่องสำคัญกับพ่อแม่เพราะกลัวว่าจะถูกทำโทษหรือถูกตำหนิ/กล่าวโทษ คนที่ทำทารุณกรรมเด็กทางเพศจึงใช้ความกลัวนี้แสวงประโยชน์จากเด็ก ครอบครัวควรส่งเสริมและสนับสนุนการพูดคุยสื่อสารอย่างเปิดเผยและสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันกับลูกหลานและเด็กในความดูแล เพื่อให้เขารู้ว่าเขาสามารถพูดคุยในทุกเรื่องกับพ่อแม่ได้ ควรพูดคุยกับลูกหลานและเด็กในความดูแลเกี่ยวกับเรื่องเพศด้วยวิธีที่เหมาะสมกับวัยของเขา สอนเด็กให้รู้จักวิธีป้องกันตัวตั้งแต่อายุน้อยโดยให้รู้จักชื่อที่ถูกต้องของอวัยวะในร่างกายให้รับรู้และตอบสนองต่อความรู้สึกและสัญญาณเตือนของ

ร่างกายเพื่อให้สามารถบอกตนเองได้ว่าเมื่อใดเขาต้องการการคุ้มครอง ซึ่งควรสอนให้เด็กได้รับรู้ถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น, รับรู้ว่่าสิ่งเหล่านี้อาจเกิดขึ้นในชุมชนของเรา, เอาใจใส่ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก, คอยสังเกตพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่คลุกคลีกับลูก, รู้ว่าจะขอความช่วยเหลือจากใคร, ค้นหาและติดต่อหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือทันทีที่สงสัยว่าเด็กกำลังตกอยู่ในภาวะเสี่ยงหรือถูกทารุณกรรม

สุพัตรา มีมาก (2549:68) ได้จัดทำโปรแกรมการอบรมการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่ได้นำรูปแบบการอบรมของ Sheery A.Everett , Susan K. Telljohan และ James H.Price(1997)และ Behavioural Skill Training Program for Children form Kindergarten – Gr.5 (Age5-11) ของ Wurtele(1990,1992)มาปรับใช้ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิในร่างกายของตน(body ownership) ดังนี้

1) สิทธิในร่างกายของตน

- (1) เราเป็นเจ้าของร่างกายของเราเอง
- (2) เรามีบริเวณที่เป็นส่วนลับบนร่างกายของเรา
- (3) การสัมผัสส่วนลับของตนเองเป็นสิ่งที่ทำได้ในพื้นที่ส่วนตัว
- (4) หมอ, พยาบาล, หรือพ่อแม่ ที่ต้องสัมผัสส่วนลับของเราเพื่อให้การรักษาหรือเพื่อสุขอนามัยเป็นสิ่งที่ยอมรับได้
- (5) นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ไม่สมควรให้ใครมาสัมผัสหรือดูส่วนลับของเรา
- (6) การสัมผัสหรือดูส่วนลับของผู้อื่น ก็เป็นการไม่ถูกต้องเช่นกัน
- (7) การที่ผู้อื่นมาสัมผัสส่วนลับของเด็กโดยไม่มีเหตุผลสมควร ไม่ใช่ความผิดของเด็ก

สรุปได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคม ที่มีบทบาทสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการปลูกฝัง อบรมเลี้ยงดู การสั่งสอน การดูแลปกป้องให้บุตรได้รับความปลอดภัย รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิต ด้วยการให้ความรู้เกี่ยวกับการแยกแยะสัมผัสพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่เหมาะสม การประเมินบุคคลและสถานการณ์เสี่ยง สิทธิในร่างกายตนเอง และสอนให้รู้จักทักษะการป้องกันตนเอง หากเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ถูกต้อง เหมาะสม อย่างสอดคล้องกับการเติบโตและพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย เด็กก็จะมีความสามารถในการปกป้อง ดูแลช่วยเหลือตนเองได้

1.3 บทบาทครอบครัวด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ

ด้วยเหตุที่ว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม จำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีความสัมพันธ์ต่อกัน อีกทั้งลักษณะพฤติกรรมของผู้คนในสังคม ส่งผลต่อความรู้สึกและการกระทำ หากเราดำเนินชีวิตอย่างมีสัมพันธภาพที่ดี มีการปรับตัวที่ดีอย่างเหมาะสม เราก็จะเกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยน ถ่ายทอดพฤติกรรมระหว่างกันซึ่งพ่อและแม่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ด้านการเป็นตัวแบบให้ลูกได้เรียนรู้บุคลิกลักษณะของคนเราส่วนมากไม่ได้รับการถ่ายทอดจากพ่อแม่โดยตรง แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้เมื่อเด็กเจริญเติบโต เด็กเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมรอบด้าน การเรียนรู้ส่วนหนึ่งเกิดจากการเลียนแบบตัวแบบที่มีความหมาย ความสำคัญ (ขนิษฐา แฝกหอม, 2554, น. 6) ซึ่งบทบาทครอบครัวด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ว่าเป็นขบวนการที่บุคคลได้รับจากสังคม สิ่งแวดล้อมทางสังคม หรือวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขทางสังคมให้กับเด็ก พ่อแม่จะเป็นผู้สอนให้เด็กทราบถึงแนวปฏิบัติตนในสังคม การแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ถูกกับสิ่งที่ผิด ดีหรือเลวโดยใช้สิ่งเสริมแรงทางคำพูด จะเห็นได้ว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นความงอกงามของพฤติกรรมและอารมณ์จากการปรับตัวให้เข้ากับเกณฑ์ของสังคม โดยมีแรงขับพื้นฐานมาจากความต้องการทางชีววิทยา การแสวงหารางวัลตลอดจนการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษทางสังคม(แบนดูรา, Bandura, 27 อ้างถึงใน <http://research.dusit.ac.th/menu/abstract/> คำนวันที่ 27 ตุลาคม 2557)แบบอย่างที่ดีจะส่งเสริมให้เด็กเกิดการเลียนแบบคุณลักษณะที่ดี อันเป็นรากฐานที่ดีต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต พ่อแม่เป็นแบบอย่างของเด็กที่เด็กพร้อมจะเลียนแบบ สิ่ง que เด็กเริ่มเลียนแบบ คือ กิริยา วาจา ต่อจากนั้นเด็กก็จะเลียนแบบ การตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ที่พ่อแม่แสดงออก เช่น ท่าทาง อารมณ์ รวมไปถึงวิธีการดำรงชีวิตที่มีระเบียบวินัย การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน นอกจากนั้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวจะเป็นต้นแบบที่ยิ่งใหญ่เด็กมักจะเรียนรู้และเลียนแบบไม่แสดงความสัมพันธ์กับผู้อื่นต่อไปเด็กที่อยู่ใกล้ชิดย่อมได้เรียนรู้และเลียนแบบอย่างนั้นพ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีโดยการไม่ประพฤติสำส่อนทางเพศ เช่น การเปลี่ยนคู่นอนบ่อยๆหรือการไปนอนค้างนอกบ้านกับผู้อื่นบ่อยๆโดยไม่มีเหตุอันควรหรือล่วงละเมิดทางเพศผู้อื่น ซึ่งจะตั้งใจหรือไม่ก็ตามเพราะพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะกระตุ้นความสนใจเรื่องเพศอย่างไม่ถูกต้องให้แก่เด็ก ถ้าพ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดี เด็กก็จะซึมซับพฤติกรรมทางเพศที่ดี เรียนรู้วิธีการดำเนินชีวิตที่อยู่ในครรลองที่ถูกต้องเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2551, น. 100) ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก สำคัญที่พ่อแม่ต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกได้เห็น เพื่อที่บุตรจะซึม

ซบเอาสิ่งที่ดีงามนั้นไปใช้อยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ และปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศจะลดน้อยลง เพราะทุกคนบนโลกนี้รู้จักที่จะเคารพและให้เกียรติผู้อื่น (ยุวดี นิมสมบุญ, 2554)

สรุปได้ว่าพ่อแม่มีฐานะเป็นตัวแบบที่อยู่ใกล้ชิดเด็กที่สุด ซึ่งเด็กพร้อมจะเลียนแบบอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่จะต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี มีการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างเหมาะสมทั้งด้านร่างกายและการรู้จักควบคุมอารมณ์ มีความเข้าใจตนเองและบุคคลรอบข้างด้านสังคม โดยเป็นแบบอย่างให้เด็กรู้จักการสร้างสัมพันธภาพอันดี การวางตัวระหว่างเพศตรงข้าม การวางตัวในสังคม ครอบครัวต้องส่งเสริม พัฒนา ฝึกฝนและเป็นตัวแบบให้เด็กได้คิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ไขปัญหา รู้จักสิทธิของตนเอง สิทธิของผู้อื่น การรู้จักระมัดระวังตัว มีขอบเขตเรื่องเพศ ด้วยการรู้จักกำหนดขอบเขตที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่น ซึ่งเด็กทั้งเพศหญิงและเพศชาย ควรจะมีโอกาสเรียนรู้ถึงความเหมาะสมในเรื่องเพศ ว่าระยะห่างที่แสดงถึงความปลอดภัยเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสมควรอยู่ระดับใด และมีความสามารถในการปกป้องสิทธิทางร่างกาย จิตใจ และสังคมของตนเองได้รวมทั้งไม่ควรไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น เพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมถึงดูแล ปกป้องตนเองให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้

2. การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

2.1 ความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศ (Sexual abuse) คำว่า “การล่วงละเมิดทางเพศ” หมายถึง การแสดงออกทางเพศกับเด็กที่ส่งผลให้เกิดความรุนแรงต่อเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ (วิชุดา มาตันทนุญ, 2551, น. 10) การถูกกระทำที่มีผลให้ได้รับการกระทบกระเทือนหรือเสียหายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ โดยมีได้รับความยินยอม โดยการบังคับ การหลอกล่อ ดิดสินบน (ฉันทนา คุณาวุฒิ , 2555, น. 8) แบ่งออกเป็นการละเมิดที่มีความรุนแรง เช่น การข่มขืนเด็ก การนำเด็กเข้าสู่กระบวนการขายบริการทางเพศ การบังคับค้าประเวณี การซื้อบริการทางเพศกับเด็กและการละเมิดทางเพศที่ไม่มีความรุนแรง เช่น การพุดจาฉลาม การกระทำอนาจาร (วิชุดา มาตันทนุญ, 2551, น. 10) การกอด จูบ ลูบ คลำ การใช้คำพุดลามก การให้ดูภาพหรือวิดีโอ โป๊ เปลือยเพื่อให้เกิดกิจกรรมทางเพศ (ฉันทนา คุณาวุฒิ , 2555, น. 8) การแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็ก เช่น การนำเสนอหรือเผยแพร่ภาพวีซีดีหรือวิดีโอลามกเป็นการทารุณกรรมหรือละเมิดทางเพศเด็กโดยสังคมที่ถ่ายทอดสิ่งไม่เหมาะสมให้เด็กโดยไม่รู้ตัว (วิชุดา มาตันทนุญ, 2551, น.144) การที่ผู้ดูแลเด็ก (care giver) นำเด็กไปร่วมกิจกรรมทางเพศ โดยที่เด็กไม่เข้าใจ หรือยังไม่มีความรู้เพียงพอที่จะให้ความยินยอมหรือไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม แบ่งได้เป็นทางตรงและทางอ้อม ทางตรง

เช่น การสัมผัสระหว่างอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็กกับผู้ใหญ่ การสอดใส่อวัยวะเพศ ทวารหนักหรือปาก หรือกิจกรรมอื่นที่เด็กตอบสนองความต้องการทางเพศให้ผู้ใหญ่ ทางอ้อม เช่น การให้เด็กดูอวัยวะเพศของผู้ใหญ่ ให้เด็กดูหนังโป๊ การกระตุ้นให้เด็กมีเพศสัมพันธ์ด้วยตนเอง (ปราณี ปวิณชญา , 2556 , น. 5) เป็นการกระทำที่มีเจตนาทางเพศต่อเด็ก แม้ว่าเด็กอาจจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจยินยอมหรือไม่ยินยอมก็ตาม กรณีของการล่วงละเมิดทางเพศนั้น จึงมีทั้งการสัมผัสทางกาย เช่น การล่วงละเมิดอวัยวะเพศหรือทวารหนักและการกระทำที่ไม่ใช่การสัมผัสทางกาย เช่นการโชว์อวัยวะเพศ การบังคับให้เด็กดูการร่วมเพศ ซึ่งเป็นการบังคับให้เด็กเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศเกินขอบเขตความสมควรนั่นเอง (สุพัตรา มีมาก, 2549, น. 9) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ที่มีอายุมากกว่าซึ่งอาจเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็ได้เป็นกรณีที่เด็กถูกล่วงเกินทางเพศโดยบุคคลภายในครอบครัวเดียวกัน (intrafamilial) เช่นบิดามารดา ญาติใกล้ชิด พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือต่างบิดามารดากัน รวมถึงผู้ปกครองหรือผู้อุปการะเด็กกระทำต่อเด็กที่อยู่ในความปกครองของตน โดยใช้เด็กเป็นเครื่องมือสำหรับตอบสนองความต้องการทางเพศ และปฏิสัมพันธ์นี้โดยเด็กไม่ได้ยินยอม มีการหลอกล่อ ใช้กำลัง ดิดสินบน หรือข่มขู่ การละเมิดทางเพศอาจจะเป็นทางด้านร่างกาย วาจา อารมณ์ การล่วงเกินทางเพศแม้เพียงขั้นกระทำอนาจารแก่เด็กหรือเป็นการกระทำระหว่างเพศชายต่อเพศชายหรือเพศหญิงต่อเพศหญิง ก็ถือว่าเป็นการกระทำทารุณกรรมต่อเด็กเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการจูบเพื่อกระตุ้นทางเพศ (Sexual kissing) การพูดจาไม่เหมาะสมเกี่ยวกับร่างกายเด็ก การพูดจาสกปรกเรื่องเพศทางโทรศัพท์ หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในเด็ก (sexual exploitation of children) (นිරชา ฐานพงษ์ , 2553, น. 22) การแสดงออกทางเพศที่อยู่ภายในบริบทของ “อำนาจ” ซึ่งผู้มีอำนาจมากกว่ากระทำกับผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่า ถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และมีผลกระทบทางลบต่อผู้ถูกกระทำโดยเฉพาะทางจิตใจ (เขมิกา ยามะรัต และมนทกานต์ เชื้ออมชิต, 2554, น. 3)เกิดขึ้นเมื่อมีการนำเอาเด็กเข้ามาร่วมในกิจกรรมทางเพศโดยใช้อำนาจบังคับ ใช้กำลังหรือคำพูดข่มขู่ หรือใช้ความไว้วางใจของเด็กเป็นเครื่องมือชักจูงให้เด็กเข้าร่วม (มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย, 2557, น. 54)

ดังนั้นจึงสรุปความหมายของการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กได้ว่า หมายถึง การกระทำที่เป็นการล่วงเกินทางเพศต่อเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการทางเพศของตนหรือแสวงหาประโยชน์จากเด็ก โดยใช้เรื่องเพศเป็นเครื่องมือ เช่นการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่ อนาจารการโชว์อวัยวะเพศ การบังคับให้เด็กดูการร่วมเพศแม้เด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

2.2 รูปแบบการล้วงละเมิดทางเพศ

การล้วงละเมิดทางเพศแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบด้วยกัน คือ การล้วงละเมิดทางเพศแบบไม่มีการสัมผัส และการล้วงละเมิดทางเพศแบบมีการสัมผัส

1) การล้วงละเมิดทางเพศแบบไม่มีการสัมผัส คือการกระทำทางเพศต่อเด็ก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการทางเพศของตน หรือแสวงประโยชน์จากเด็ก โดยใช้เรื่องเพศเป็นเครื่องมือ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2549) ไม่จำเป็นต้องมีการสัมผัสทางกายเท่านั้น แต่อาจเป็นการปฏิสัมพันธ์แบบไม่มีการสัมผัสก็ได้(มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก , 2556 , น.7) เช่น แสดงอวัยวะเพศให้เด็กดู การเปิดเผยอวัยวะเพศในที่สาธารณะ โทรศัพท์ลามก เปิดหนังสือลามกให้เด็กดู บังคับให้เด็กแสดงอวัยวะเพศของเด็กให้ดู ถ่ายรูปไปให้เด็ก ถ้ามอง (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2549) แอบถ่ายเด็กถอดเสื้อผ้าหรืออาบน้ำ (มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก , 2556 , น. 7)วาดภาพ ถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอเด็กในรูปแบบที่ซึ่งสื่อถึงกิจกรรมทางเพศ (มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย, 2557, น. 54)

2) การล้วงละเมิดทางเพศเด็กแบบที่มีการสัมผัส คือการกระทำทางเพศต่อเด็ก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการทางเพศของตน หรือแสวงประโยชน์จากเด็ก โดยใช้เรื่องเพศเป็นเครื่องมือ เช่น จับต้องร่างกายของเด็กอย่างไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นส่วนใดก็ตาม ข่มขืนกระทำชำเรา ทำอนาจาร โดยมีการสัมผัสร่างกายเด็ก (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2549) บังคับ/ขู่เชิญเด็กให้มีเพศสัมพันธ์หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเพศกับเด็กหรือผู้ใหญ่คนอื่น (มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย, 2557, น. 54)

สำนักงานกิจการสตรีและครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2549: 7-8) กล่าวว่า การล้วงละเมิดทางเพศ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

- 1) การล้วงละเมิดทางเพศทางคำพูด ได้แก่
 - (1) การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย ที่สื่อในทางลามก
 - (2) การเล่าเรื่องตลกลามก เรื่องสองแง่สองง่าม
 - (3) การตามจับ ตามตื้อ เกี่ยวพาราตี ทั่วๆ ที่รู้ว่าอีกฝ่ายไม่ชอบ
 - (4) การพูดจาแทะโลม
 - (5) การใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ
- 2) การล้วงละเมิดทางเพศทางการกระทำที่ไม่ถูกต้องเนื้อตัว ได้แก่
 - (1) การจ้องมองของสงวน
 - (2) การโชว์ภาพโป๊ หรือ ภาพที่สื่อไปในทางเพศ

- (3) การแอบดูตามห้องน้ำ (ถ้ำมอง)
- (4) การแอบถ่ายภาพ (ตามห้องลงเสื้อผ้า ห้องน้ำ)
- (5) การโชว์อวัยวะเพศ
- (6) การเผยแพร่ภาพถ่ายทางอินเทอร์เน็ต
- (7) สื่อลามก
- (8) คลิปวิดีโอโป๊

3) การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นการกระทำชัดแจ้ง ได้แก่

- (1) การแตะต้องเนื้อตัวที่ไม่พึงประสงค์
- (2) การกระทำอนาจาร การกระทำต่อเนื้อตัว หรือต่อร่างกายของบุคคลอื่น เช่น

กอด จับ คว้า ร่างกายของหญิง เป็นการแสดงความใคร่ทางเพศ

- (3) การขอมือเพศสัมพันธ์
- (4) การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์
- (5) การข่มขืน

การล่วงเกินทางเพศที่ผู้ใหญ่กระทำกับเด็กนั้นมีทั้งการข่มขู่ให้เด็กกลัว ไม่กล้าต่อต้าน และแบบที่ไม่ใช้กำลังข่มขู่ แต่ใช้การหลอกล่อ หรือการให้รางวัลแก่เด็กเพื่อให้เด็กทำตามความต้องการ การล่วงเกินทางเพศต่อเด็กแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การล่วงเกินทางเพศเด็กโดยทั่วไปที่ไม่ใช่ญาติ เด็กที่ถูกกระทำจะมีทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย เด็กผู้ชายส่วนมากจะถูกล่วงเกินในระหว่างอายุ 6-9 ขวบ และเด็กหญิงในระยะเข้าสู่วัยรุ่น ผู้ที่กระทำส่วนมากจะเป็นผู้ที่ชอบร่วมเพศกับเด็ก (pedophilia) อีกลักษณะหนึ่งเป็นการล่วงเกินทางเพศที่เกิดขึ้นในระหว่างเครือญาติ(Incest) ผู้ที่ถูกล่วงเกินส่วนมากจะเป็นเด็กหญิง ซึ่งจะถูกระทำโดยพ่อเลี้ยง พ่อ หรือ ปู่ ตา ลุง อา น้า พี่ และน้อง (ปราลอบ พรหมล้วน ,2549 , น.9)

นอกจากรูปแบบการล่วงละเมิดทางเพศเด็กที่กล่าวมาข้างต้นแล้วการล่วงละเมิดทางเพศอีกรูปแบบหนึ่งที่มีให้เห็นในยุคที่ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การถ่ายคลิปวิดีโอโป๊ เปลือย หรือวิดีโอที่ไม่เหมาะสมทุกรูปแบบของดารา นักร้อง นักแสดง หรือคนดังทั้งโดยความตั้งใจและไม่ตั้งใจ แล้วถูกนำมาเปิดเผยสู่สาธารณะ ทำให้เกิดผลด้านลบต่อเด็กอย่างมาก กล่าวคือเด็กส่วนหนึ่งมีการเลียนแบบพฤติกรรม เด็กดูแล้วนำไปสู่การละเมิดทางเพศกับบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้สังคมกำลังละเมิดสิทธิเด็กด้วยการกระทำแบบตึกคະນอง สนุกสนานและไม่ได้คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมา และยังนำไปสู่การแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็ก ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิเด็กตามมาตรา 32 ที่กล่าวถึงการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กเป็นอันตรายต่อการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ ศีลธรรมและสังคม และมาตรา 4 ที่ระบุว่า การแสวงหาประโยชน์ทาง

เพศจากเด็กเป็นการทารุณกรรมหรือละเมิดทางเพศเด็ก การนำเสนอหรือเผยแพร่ภาพวีซีดีหรือวีดีโอลามก ยังส่งผลโดยตรงต่อเด็กในสังคมทั่วไปก็ถูกละเมิดโดยสื่อและถูกละเมิดโดยสังคมที่ถ่ายทอดสิ่งไม่เหมาะสมให้เด็กโดยไม่รู้ตัว (วิชุดา มาตันบุญ, 2551, น.144)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มี 2 รูปแบบ คือ การล่วงละเมิดแบบไม่สัมผัสร่างกาย เช่น การถ่ายคลิบวีดีโอโป๊ เปลือย การพูดลามกเด็ก การแอบดูเด็กอาบน้ำ การโชว์อวัยวะเพศให้เด็กดู การสำเร็จความใคร่ต่อหน้าเด็ก การให้เด็กดูภาพหรือหนังสือลามกและการล่วงละเมิดแบบสัมผัสร่างกาย เช่น การใช้มือลูบคลำสัมผัสอวัยวะเพศของเด็ก การให้เด็กใช้มือลูบคลำหรือใช้ปากกับอวัยวะเพศของตนเอง การกระทำชำเรา

2.3 สาเหตุการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กวัยเรียน

2.3.1 ปัจจัยด้านตัวผู้กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก กล่าวคือ ผู้กระทำที่จะล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก มี 2 ลักษณะ กลุ่มแรก คือคนที่เป็นโรครักเด็กด้านเพศ หรือ pedophilia / pedophile คนกลุ่มนี้จะรู้สึกพึงพอใจในการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กแต่ไม่ค่อยมีความพอใจไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้ใหญ่อีกกลุ่มคือพวกที่มีอาการเสพรัดทางเพศ บางคนใช้ยาเสพรัด ดิมสุรา เป็นพวกที่ไม่มีความยับยั้งชั่งใจทางเพศเลยแม้แต่น้อย ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่สุด สำหรับกลุ่มที่มีอาการเสพรัดทางเพศไม่เลือกว่าผู้ใหญ่หรือเด็ก แต่ส่วนใหญ่เลือกที่จะล่วงละเมิดทางเพศเด็กเพราะง่ายกว่าการล่วงละเมิดทางเพศผู้ใหญ่ เราจึงเห็นว่าคนเหล่านี้มักเอากลุ่มเป้าหมายเป็นเด็ก สอดคล้องกับตัวเลขภาวะเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ (นายสรรพสิทธิ์ คุมพ์ประพันธ์, 2557) โอกาสและสถานการณ์เสี่ยงที่ผู้กระทำ อยู่ลำพังสองต่อสอง มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดทางด้านร่างกายกับเด็ก ได้แก่ กลุ่มคนในครอบครัว ญาติ เพื่อนบ้าน คนรู้จักคนในครอบครัวที่มาหาแล้วเจอเด็กอยู่ลำพัง (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2557)

2.3.2 ปัจจัยด้านตัวเด็กผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ กล่าวคือ เด็กส่วนใหญ่ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศมักขาดทักษะและประสบการณ์ที่จะปฏิเสธหรือต่อต้านความไม่ดีที่แฝงมากับสิ่งที่เด็กเคารพนับถือหรือเชื่อว่าบริสุทธิ์ (เขมิกา ยามะรัตและมนทกานต์ เชื่อมชิด, 2554, น.1) ยิ่งถ้าเป็นคนที่ได้รู้จักเคารพนับถือ หรือเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อเด็ก เด็กจะไม่ค่อยปฏิเสธ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2549, น. 13) เด็กมีความกลัวต่อผลที่ตามมาจากการถูกข่มขู่ ผู้ที่ละเมิดใช้เป็นเครื่องมือให้เด็กไม่บอกผู้ใด นอกจากนั้นเด็กบางคนไม่รู้ตัวว่าถูกล่วงละเมิด แสดงถึงโครงสร้างเชิงอำนาจที่ผู้ใหญ่กระทำกับเด็ก โดยเด็กคิดว่าผู้ใหญ่สามารถกระทำกับตนได้ (เขมิกา ยามะรัตและ

มนทกานต์ เชื่อมชิต, 2554, น.1) การที่เด็กไม่สามารถดูแลและป้องกันตนเองเบื้องต้นได้ เด็กไม่ทราบว่สถานการณ์แบบใดที่อาจนำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศ บุคคลรอบข้างไม่ตระหนักหรือยังไม่เห็นความสำคัญ เพราะขาดความรู้จึงไม่สามารถช่วยกันเฝ้าระวัง สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุหลักๆ ที่ก่อให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศได้มากขึ้น (ไพลิน ศรีสุขโข, 2553)

2.3.3 ปัจจัยด้านครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวหลีกเลี่ยงการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องและการเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่เด็ก เด็กจึงไม่สามารถป้องกันตนเองจากการตกเป็นเหยื่อการล่วงละเมิดทางเพศ หรือควบคุมตนเองเมื่อเกิดอารมณ์ทางเพศ เด็กผู้หญิงถูกเลี้ยงดูให้อยู่ในกรอบประเพณีอย่างเคร่งครัดในหลายครอบครัว จึงรู้สึกเก็บกดเมื่ออยู่ที่บ้าน แต่ผู้ใหญ่ที่ไม่ได้ใกล้ชิดเข้าใจว่าเป็นเด็กเรียบร้อยไม่มีปัญหา สำหรับตัวเด็กไม่เข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของอารมณ์ทางเพศ เมื่อรับข่าวสารจากสังคมภายนอกไม่สามารถแยกแยะได้ว่าความประพฤติใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ไม่สามารถเข้าใจถึงอันตรายที่เกิดขึ้นกับตนเองซึ่งมาในรูปแบบต่างๆ (สมพร จรัสเจริญวิทยา , 2550, น.10) จากการสอบถามบทบาทของครอบครัว พบว่าผู้ใหญ่หลีกเลี่ยงในการให้เด็กพบเห็นและพูดคุย เกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องเพศของเด็กจากชีวิตประจำวันและสิ่งแวดล้อม เช่น จากละครทีวี อินเทอร์เน็ต (เขมิกา ยามะรัตและมนทกานต์ เชื่อมชิต , 2554, น. 24)

2.3.4 ปัจจัยด้านสังคม กล่าวคือ สังคมมีความเชื่อซึ่งส่งเสริมให้การละเมิดทางเพศต่อเด็กเป็นภัยร้ายที่ยากจะป้องกัน ก็คือ ความเชื่อที่ว่า "เหยื่อ" มักจะเป็นวัยรุ่นที่แต่งตัวยั่ววนและผู้กระทำ คือ คนแปลกหน้าที่บังเอิญผ่านมาพบเห็น ซึ่งทำให้เราละเลย ที่จะป้องกันเด็กเล็กให้ปลอดภัยจากการล่วงละเมิดทางเพศ โดยเฉพาะเมื่อเด็ก อยู่ในสถานที่ที่ผู้ใหญ่คิดว่าปลอดภัย เช่น บ้าน โรงเรียน (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2551) และสังคมมีความเข้าใจผิดว่าเด็กผู้ชายจะไม่ตกเป็นผู้เสียหายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ความเข้าใจที่ผิดนี้ให้เด็กผู้ชายตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกทารุณกรรมมากขึ้น (มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย, 2557, น. 25)

2.4 มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระดับประเทศและระดับสากล

1) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 เป็นกฎหมายหลักฉบับสำคัญที่กล่าวถึง

การทำงานเพื่อปกป้องและคุ้มครองสิทธิเด็กในประเทศไทย ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การป้องกันดูแล การพัฒนาและฟื้นฟูเด็กให้ได้รับความปลอดภัยจากการถูกทารุณกรรม โดยมีสาระสำคัญใน หมวด 2 การปฏิบัติต่อเด็ก เป็นการกำหนดแนวทางและมาตรการในการปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่าจะในกรณีใด ได้กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่จะปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่าจะเป็นเอกชนหรือภาครัฐมีหน้าที่พัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงเกณฑ์สำคัญดังนี้

(1) หลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (Best Interests of The Child) หมายความว่า การปฏิบัติต่อเด็กนั้นต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์วิธีการและมาตรการต่างๆที่จะทำให้เด็กได้รับประโยชน์ เพื่อให้มีพัฒนาการที่ตีเหมาะสมแก่วัย

(2) หลักไม่ให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม(Without Discrimination) ซึ่งเป็นหลักสำคัญ ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นใคร อยู่ที่ไหน สัญชาติอะไร เพศอะไร บุคคลย่อมเสมอภาคกันในทางกฎหมาย ไม่เลือกปฏิบัติแม้แตกต่างกันในด้าน เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ศาสนา

(3) การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการดูแลเด็ก

2) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2532 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 และมีผลบังคับใช้ในประเทศไทยเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2535 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กถือเป็นหลักกฎหมายระดับประเทศ ที่ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ ซึ่งได้กล่าวถึงแนวทางการปกป้องคุ้มครองเด็กว่า “รัฐภาคีจะดำเนินการที่เหมาะสมทั้งปวง ด้านนิติบัญญัติ บริหารสังคมและการศึกษา ในอันที่จะคุ้มครองจากรูปแบบทั้งปวงของความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ การทำร้ายหรือกระทำการอันมิชอบ การทอดทิ้งหรือการปฏิบัติโดยประมาท การปฏิบัติที่ผิดหรือแสวงหาประโยชน์ รวมถึงการกระทำที่มิชอบทางเพศขณะอยู่ในความดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมายหรือบุคคลอื่นซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล” และได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก 4 ประการคือ

(1) สิทธิในการอยู่รอด (Survival rights) เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในอันที่จะมีชีวิตอยู่รอดเพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อไป

(2) สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง(Protection rights) เป็นสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการกระทำทารุณ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การแสวงหาประโยชน์โดยมิ

ขอรวบรวมทั้งสิทธิในครอบครัวที่จะมีชื่อหรือสัญชาติของตัวเองสิทธิที่จะได้รับความยุติธรรมจากรัฐบาลในกรณีที่ถูกกล่าวหาและการพิจารณาคดี

(3) สิทธิในการพัฒนา(development rights) เป็นสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาตามขั้นตอนต่างๆ ในด้านการศึกษา การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสันตนาการ กิจกรรมต่างๆ ซึ่งส่งเสริมพัฒนาทางสติปัญญา และมีสิทธิในการนับถือศาสนา

(4) สิทธิในการมีส่วนร่วม (participation rights) เป็นสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นและกล่าวถึงชีวิตของตนเองรวมทั้งโอกาสที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสังคมและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

3) มุลินธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก

มุลินธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำให้สังคมไทยได้ตระหนักและรับรู้สภาพความเป็นจริงของปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก โดยผลักดันให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและป้องกันปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ซึ่งได้นำหลักสูตรตัวฉันเป็นของฉัน มีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันภัยทางเพศมาใช้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ในการดูแลตนเองได้อย่างปลอดภัยเหมาะสม ซึ่งหลักสูตรตัวฉันเป็นของฉัน ได้นำแนวคิดพื้นฐานมาจากโปรแกรม Feeling Yes Feeling No ของประเทศแคนาดา ในเรื่อง Why No Go Tell แนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่ครอบคลุมตั้งแต่ให้เด็กได้ประเมินสถานการณ์ที่ปลอดภัยไม่ปลอดภัยจนไปถึงการปฏิเสธ หลีกเลียง จากสถานการณ์ที่ไม่ดีและวิ่งหนีออกจากสถานการณ์นั้นไปขอความช่วยเหลือ

4) ศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กและสตรีในภาวะวิกฤตจากความรุนแรง (ศูนย์พึ่งได้)

จากข้อมูลผู้ปวยที่มารับบริการที่ศูนย์พึ่งได้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 6,951คน ต่อปี ในปี พ.ศ.2547 เป็น 19,068 คน ต่อปี ในปี พ.ศ.2551 และพบว่า เป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี ส่วนมากเป็นการละเมิดทางเพศต่อเด็ก ร้อยละ 63.5 ผู้ที่กระทำเป็นคนรู้จักหรือบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 67.0 (กระทรวงสาธารณสุข,2552) กระทรวงสาธารณสุขจึงได้พัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและครอบคลุมเนื้อหาของงานคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ดังนั้นการดำเนินงานของศูนย์พึ่งได้จึงมีแนวทางการปฏิบัติงานเชิงรุกทั้งด้านการป้องกันความรุนแรงในเด็ก สตรีและบุคคลในครอบครัวที่จะต้องทำควบคู่ไปกับการช่วยเหลือและคุ้มครองสิทธิ การประสานการทำงานในลักษณะของเครือข่ายและทำงานแบบสหวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งได้มีการกำหนดแนวทางการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัวและชุมชน

3. ทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

ในโลกยุคปัจจุบันสังคมมีความซับซ้อนวุ่นวาย จนก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ที่เป็นการทำร้ายเด็กซึ่งเป็นอนาคตของชาติอย่างรุนแรง นั่นคือปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก การแสวงหาแนวทางในการปกป้องคุ้มครอง เด็ก ให้ได้รับความปลอดภัย จึงสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งการป้องกันเป็นแนวคิดที่กว้างและครอบคลุมวิธีการต่างๆ มากมาย การป้องกันมีผลต่อจุดมุ่งหมายของกิจกรรมป้องกันและการเลือกกลยุทธ์ในการเข้าแทรกแซงปัญหา เพื่อชะลอการเริ่มต้นของปัญหา สามารถเตรียมรับมือและตอบโต้ได้ล่วงหน้า ความสำคัญของการป้องกันคือใช้วิธีการเชิงรุกมากกว่าการตั้งรับ เป็นการพุ่งความสนใจไปที่ต้นเหตุเน้นที่ปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นสาเหตุของความสูญเสียที่เกี่ยวข้อง ให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ที่เพียงพอ มีทัศนคติที่ถูกต้องและทักษะในการอยู่ห่างสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความเสี่ยงสูง และปรับแต่งพฤติกรรมให้เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549) มีพฤติกรรมและการปฏิบัติตนที่ปลอดภัย จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ เช่นการไม่แต่งกายล่อแหลม การไม่ไปในสถานที่เปลี่ยว ไม่เที่ยวกลางคืน หรือเที่ยวในสถานเริงรมย์ เป็นต้น (สมพร จรัสเจริญวิทยา, 2550, น. 6) ความสำคัญที่ควรเสริมสร้าง ฝึกฝน ให้เด็กได้เกิดทักษะชีวิต ซึ่งเป็นความสามารถของเด็กอันประกอบด้วยความรู้ เจตคติและทักษะในอันที่จะจัดการกับความกดดัน ความบีบคั้น ทักษะชีวิตจะทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ ปรับตัว รู้จักที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความบากบั้น รู้จักคิด รู้จักปรับตัวที่จะอยู่ในสังคมได้ เป็นภูมิคุ้มกัน สร้างความเข้มแข็งให้เด็กรู้จักดูแลตนเองและพึ่งตนเองได้ (สถาบันราชานุกูล, 2551, น.23) การสอนทักษะทางพฤติกรรมเพื่อป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศสำหรับเด็ก เพื่อให้เด็กแยกแยะสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศได้ หรือแยกแยะพฤติกรรมของสัมผัสที่ไม่เหมาะสมและการกระทำในรูปแบบต่างๆ เช่น การกอด การหอม การจูบ การลูบคลำร่างกาย หรือจับอวัยวะเพศกัน หน้าอก ฯลฯ รวมทั้งการปฏิเสธสัมผัสที่ไม่เหมาะสมและการบอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจเกี่ยวกับเหตุการณ์การล่วงละเมิดที่เกิดขึ้น (ปราลอบ พรหมล้วน, 2549, น.22) แก้ไขปัญหาได้เมื่อเผชิญหรืออยู่ในสถานการณ์เสี่ยง อีกทั้งยังเป็นแนวทางป้องกันเด็กจากปัญหาสังคมและอันตรายจากภัยสังคม เด็กต้องมีความสามารถเพียงพอที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมภายนอกครอบครัวได้ ความสามารถทางสังคม รวมถึงทักษะชีวิต ด้านการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การสื่อสารการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ความสามารถของเด็กขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของครอบครัว ถ้าความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นไปอย่างราบรื่นและมั่นคง ย่อมส่งผลให้เด็กได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต ส่งผลให้เด็กเห็นคุณค่าในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สามารถใช้ชีวิตอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม ในทางตรงกันข้าม หากความสัมพันธ์ใน

ครอบครัวสร้างความกดดันให้เด็กไม่มีความสุขก็ส่งผลให้เด็กรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง ไม่มีคุณค่า ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อต้องดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ความสามารถในการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมเป็นไปได้ในทิศทางที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นทักษะชีวิตจึงมีความจำเป็นในการช่วยให้เด็กเผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและรู้จักการปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นอกจากนั้นในโลกยุคสมัยแห่งเทคโนโลยีต้องฝึกทักษะในการดำเนินชีวิตกับการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี เพราะเทคโนโลยีมีทั้งส่วนที่เป็นการเรียนรู้และส่วนที่อาจเป็นอันตรายกับเด็ก เป็นทักษะของการใช้ชีวิต เพราะบางครั้งเด็กจะมีมุมมองแบบเด็ก ประสบการณ์ชีวิตอาจจะยังไม่เข้าใจว่า สิ่งต่างๆเหล่านี้จะมาพร้อมกับข้อมูลขยะ เชื่อถือได้บ้าง เชื่อถือไม่ได้บ้าง ต้องมีวิจารณญาณในการคัดเลือกรองรับทุกอย่างที่เข้ามาอาจมีอันตรายอยู่ในนั้นด้วย เช่น การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมากเกินไป การคุยกับคนแปลกหน้า ระยะเวลาห่างความสัมพันธ์ระหว่างเรากับคนที่เราพูดคุยกันอยู่บนโลกออนไลน์ ควรทำอะไร หรือถ้าถูกคุกคามบนโลกออนไลน์มีวิธีการอย่างไร บอกผู้ใหญ่อย่างไร จะให้ใครเข้ามาป้องกัน ดูแลอันตรายให้กับตัวเองอย่างไร เว็บไซต์แบบหลอกลวงเป็นอย่างไร พวกนี้เด็กต้องเริ่มค่อยๆมีความรู้ อีกด้านหนึ่งของเทคโนโลยีด้วยว่า อาจมีด้านที่ทำให้เราถูกล่อลวง ก่อให้เกิดอันตรายจากการใช้อุปกรณ์เหล่านี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่พ่อแม่ต้องฝึกให้กับลูก ถ้าพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ได้เตรียมสิ่งเหล่านี้ให้กับเด็ก ฝึกวิธีคิด สร้างระบบคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี รู้จักใช้ ใช้อย่างเป็นประโยชน์ รู้จักโทษ และป้องกันตัวเองได้ เมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่น เด็กก็ใช้พวกเทคโนโลยีเหล่านี้ตามลำพัง พ่อแม่ก็จะมั่นใจได้ว่า เขามีวินัยในการใช้ รู้จักใช้ประโยชน์และป้องกันตัวเองจากอันตราย ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่พ่อแม่ปัจจุบันต้องทำเพื่อฉีควัคซีนป้องกันภัยให้กับบุตร(มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2557) การสร้างแนวการสอนเพื่อให้เด็กสามารถแยกแยะการสัมผัสและทักษะการล่องละเมิดทางเพศได้นั้นเป็นสิ่งสำคัญ ในการพัฒนาการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะในการป้องกันการล่องละเมิดทางเพศ ซึ่งเป็นการป้องกันปัญหาตั้งแต่ต้นเหตุ และเป็นขั้นแรกในการช่วยขจัดและลดความรุนแรงจากการถูกล่องละเมิดทางเพศ รวมถึงพื้นฐานในการพัฒนาความรู้เรื่องเพศศาสตร์ศึกษาให้กับเด็กในช่วงวัยต่อไป เมื่อเติบโตขึ้นจะสามารถแสดงออกทางเพศได้เหมาะสม เคารพและให้เกียรติเพศตรงข้าม รวมถึงสามารถระมัดระวังอันตรายจากการถูกล่องละเมิดทางเพศ และมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศ นำไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสมภายในศีลธรรมประเพณีอันดีงาม(ปราลอบ พรหมล้วน, 2549, น.4) การฝึกแสดงทักษะทางพฤติกรรมในการจำแนกพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัยทางเพศและใช้ในการตัดสินใจเพื่อตอบโต้ต่อสถานการณ์การล่องละเมิดทางเพศ เช่น ทักษะการแยกแยะสัมผัส ทักษะการปฏิเสธสัมผัสที่ไม่ดีหรือสัมผัสอวัยวะเพศ

ทักษะการตัดสินใจ การหลีกเลี่ยง ทักษะการสื่อสารด้วยการเล่าเหตุการณ์เกี่ยวกับการสัมผัสที่ไม่ดี หรือสัมผัสอวัยวะเพศกับผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ (Sanderson ,2004 อ้างถึงใน ปราลบ พรมล้วน, 2549, น.5)

สรุปได้ว่า ในปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและการเสริมสร้างทักษะชีวิตแก่เด็ก เป็นความรู้พื้นฐานที่จะปกป้องอันตรายจากการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กได้ เพราะเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้มีความรู้ในการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในส่งเสริม สนับสนุน อบรมเลี้ยงดู สั่งสอน และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างจะช่วยให้เด็กสามารถประเมินสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ ได้อย่างทันท่วงทีและมีความระมัดระวังต่อปัจจัยอันตรายต่างๆ ไม่ประมาทในสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ ทางเพศ ซึ่งกล่าวได้ว่าครอบครัวจำเป็นจะต้องเสริมสร้างทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธต่อรอง ให้แก่บุตรเพื่อเป็นการสอนและฝึกให้เด็กสามารถป้องกันตนเองได้

3.1 ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง คือ ทักษะในการหลีกเลี่ยงสถานที่หรือบุคคลในลักษณะต่างๆ ที่จะเข้ามาใกล้ชิด เด็กรู้จักประเมินบุคคลหรือสภาพการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายและการหลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้หรือเข้าใกล้บุคคล เช่น ผู้ใช้สารเสพติด ผู้ดื่มสุรา บุคคลที่มีปัญหาทางอารมณ์ ปัญหาจิตประสาท บุคคลที่แสดงพฤติกรรมอากัปกริยาออกไปในทางเพศ ชอบสัมผัสและต้องตัวของเด็กขณะพูดคุย โดยไม่มีเหตุอันควร โดยเฉพาะบริเวณที่เรียกว่าพื้นที่ส่วนตัว เช่น อวัยวะสำคัญเกี่ยวกับเพศ เช่น ก้น หน้าอก อวัยวะเพศ ต้นขา ต้นคอ หรือชอบใช้ให้เด็กบีบนม หรือใช้ให้จับอวัยวะเพศของตน หรือแม่แต่ชวนดูหนังโป๊ หรือสื่อโป๊ หรือชวนเข้าไปในที่ลับตาคนหรือมุมมืดของสถานที่นั้นๆ เป็นต้น(มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2551, น. 105) และเด็กต้องรู้ว่าคนที่มိสิทธิ์จะมาสัมผัสและต้องตัวอย่างสนิทชิดเชื้อมิได้แต่พ่อแม่เท่านั้น ไม่ใช่พี่ชาย หรือน้องชาย หรือคนอื่นๆ ลูกจะต้องรู้จักดูแลการแต่งตัว เพื่อไม่ให้เป็นที่ยั่วยู่ทางเพศของเพศตรงข้าม เด็กต้องรู้จักระวังตัวและไม่ไปไหนกับคนแปลกหน้า หากพ่อแม่ไม่อนุญาต อีกทั้งไม่ควรรับของขวัญหรือขนมจากคนที่ไม่รู้จัก เพราะผู้ให้อาจมีจุดประสงค์อื่นที่นอกเหนือจากการเอ็นดูเด็กๆ ซึ่งนั่นหมายถึงความปลอดภัยในชีวิต (กิตติยา ธนกาลมารวย ,2553)

กฎของการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง มีดังนี้ (สุพัตรา มีมาก ,2549, น.71)

เมื่อมีบุคคลที่ไม่ใช่พ่อแม่ผู้ปกครอง มาชักชวนพูดคุยหรือขอความช่วยเหลือโดยทำให้ต้องไปกับเขา เช่น ช่วยขนของเข้าบ้าน หรือ พาไปดูสิ่งที่เขาพยายามพูดจาโน้มน้าวให้อยากเห็นอยากได้ หรืออ้างว่าผู้ปกครองให้มารับแทนเด็กๆ ควรทำดังนี้

รักษาระยะห่างระหว่างตนเองกับคนแปลกหน้าอย่างน้อย 2 ช่วงแขนเสมอ(คนแปลกหน้าคือ คนที่เราไม่รู้จักดีพอหรือไม่สามารถไว้ใจได้ แม้จะเคยเห็นหน้ามาก่อนก็ตาม คนแปลกหน้าอาจมาในลักษณะคุกคาม หรืออาจมาในลักษณะอื่นๆ เช่น พุคดี มีท่าทางที่ดี ก็ได้)

- เมื่อถูกคุกคามให้พูดว่า “คุณไม่ใช่พ่อแม่ของผม/หนู” ดังๆ
- พาตัวเองออกมาให้เร็วที่สุด ถ้าอยู่ใกล้โรงเรียนให้วิ่งเข้าไปในโรงเรียน ถ้าอยู่ที่อื่นให้วิ่งไปในที่มีคนมากๆ หรือที่มีผู้ใหญ่เพื่อขอความช่วยเหลือ

3.2 ทักษะการตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถที่เป็นขบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผลของนักเรียน ในการพิจารณาเลือกทางปฏิบัติในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งได้แก่ การรับรู้ปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การรวบรวมข้อมูล การหาทางเลือก การประเมินทางเลือกต่าง ๆ ตามข้อมูลที่ได้ การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุด (จุฑานันท์ ก้อนแก้ว, 2550, น.7) ที่จะนำไปสู่พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของบุคคล (อุทัย สวงวนพงศ์, 2555) และช่วยให้สามารถจัดการอย่างสร้างสรรค์กับการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549, น.105) โดยมีการแยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์รอบตัววิพากษ์วิจารณ์และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลัก เหตุผลและข้อมูลที่ถูกต้องรับรู้ปัญหา สาเหตุของปัญหา หาทางเลือก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 6) การประเมินทางเลือก และตัดสินใจในการแก้ปัญหา ในสถานการณ์ต่างๆอย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 6) ผลจากการตัดสินใจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นกับบุคคล(อุทัย สวงวนพงศ์, 2555) การตัดสินใจต้องฉลาดและอยู่บนพื้นฐานของความรู้และข้อเท็จจริง ความเข้าใจในสถานการณ์ ความตระหนักจุดแข็งจุดอ่อนของตัวเองและใช้ทักษะในการตัดสินใจ เด็กควรได้รับการเสริมสร้างให้สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยการได้รับข้อมูลเบื้องต้น ทางเลือกอื่นๆ และทักษะในการตัดสินใจ เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549, น.105) ช่วยป้องกันลดความขัดแย้งและแก้ปัญหาได้ ซึ่งแยกกระบวนการได้เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ (อุทัย สวงวนพงศ์, 2555)

- 1) การกำหนดหรือระบุปัญหาซึ่งขึ้นอยู่บนพื้นฐานของการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล สถานการณ์ที่ขัดแย้งจะช่วยให้บุคคลเกิดความคิด และมีจินตนาการเพื่อจะเกิดแนวทางต่างๆ
- 2) ค้นหารวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อการตัดสินใจ
- 3) หาหนทางเลือกที่มีอยู่ว่ามีกี่หนทาง
- 4) หาข้อดี ข้อเสีย ของแต่ละทางเลือก
- 5) ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความรู้ เจตคติ และค่านิยมจากประสบการณ์ที่มีอยู่
- 6) ประเมินผลจากการตัดสินใจ ว่าตัดสินใจถูกหรือผิด เกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไร
ขั้นตอนนี้ถือว่าสำคัญที่สุด

ทักษะการตัดสินใจสามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้โดยใช้วิธีการ 3 ขั้นตอน ดังนี้
(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2549, น.105)

ขั้นที่ 1 ทำความกระจ่างหรือระบุเรื่องที่จะต้องทำการตัดสินใจหรือปัญหาที่จะต้อง
แก้ไขให้ชัดเจน

ขั้นที่ 2 พิจารณาทางเลือกที่เป็นไปได้และผลที่จะเกิดจากทางเลือกแต่ละทาง

ขั้นที่ 3 เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

3.3 ทักษะการแก้ไขปัญหา (Problem solving skill) คือความพยายามในการแก้ไข
ปัญหา หาข้อมูล สาเหตุของปัญหา รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น หาทางออกที่ดีที่สุด แล้ว
ประเมินผลว่าวิธีการที่ใช้ได้ผลดีหรือไม่ หากมีปัญหาให้นักผู้ปกครองคำปรึกษาจากผู้รู้หรือขอความ
ช่วยเหลือจากผู้อื่น (กรมสุขภาพจิต, 2553 , น.7) และการแก้ไขปัญหาต้องทำหลังจากใช้ทักษะการ
ตัดสินใจแล้ว โดยใช้เหตุผลและสติในการแก้ไขปัญหาอย่างรอบคอบแทนการใช้อารมณ์ เราจึง
ต้องฝึกหัดใช้เหตุผลและสติในการแก้ไขปัญหาจนคิดเป็นนิสัย และต้องรู้จักแยกแยะอารมณ์ ความรู้สึกที่
เกิดขึ้น เพราะทั้งต้องฝึกหัดการควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ให้อารมณ์เข้าไปมีบทบาทในการ
แก้ปัญหาซึ่งอาจส่งผลเสียต่อการแก้ไขปัญหา (อุทัย สงวนพงศ์, 2555) เพื่อให้ปัญหา อุปสรรค
ต่างๆที่เผชิญ คลี่คลายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูล
สารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆในสังคม แสวงหาความรู้
ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง
ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม เด็กที่มีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง จะเป็นเด็กที่มี
ความรู้คิด เข้าใจเหตุผล รู้ดี รู้ชั่ว รู้คุณ รู้โทษ รู้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ มองสิ่ง
ทั้งหลายตามความเป็นจริง มีวิจารณญาณ รู้จักใช้ปัญหาพิจารณาเหตุ ปัจจัย แก้ไขปัญหา และจัดทำ
ดำเนินการต่างๆ ให้ได้ผลดี เมื่อเผชิญปัญหาและต้องคิดแก้ปัญหา เด็กจะสามารถตั้งสติได้กับปัญหา
ที่เกิดขึ้น มีความเต็มใจที่จะแก้ปัญหา สามารถใช้กระบวนการแก้ปัญหา และแก้ไขปัญหามาต่างๆไป
ได้ด้วยดี ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (ประไพพร ประดิษฐ์สุขถาวร ,2557) คือ

1) วิเคราะห์ปัญหา เด็กสามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง กับบุคคลใกล้ชิด สนใจ
ค้นหาสาเหตุของปัญหา ระบุสาเหตุ จัดระบบข้อมูล จัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ จัดลำดับ
ความสำคัญของสาเหตุของปัญหาอย่างสมเหตุสมผล กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความ
เป็นไปได้และตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหา จากการพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดที่ไม่เกิดผลกระทบ
ในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่น

2) วางแผนแก้ปัญหา เด็กเหล่านี้จะรู้สึกว่าการวางแผนแก้ปัญหาเป็นสิ่งดีสนใจที่จะหา
ข้อมูลหลายๆด้านและนำข้อมูลต่างๆมาใช้วางแผนแก้ปัญหามาอย่างมีขั้นตอน

3) ดำเนินการแก้ปัญหา เด็กเหล่านี้จะรู้สึกว่าการวางแผนแก้ปัญหาเป็นสิ่งดี สนใจที่จะหาข้อมูลหลายๆด้านและนำข้อมูลต่างๆมาใช้วางแผนแก้ปัญหอย่างมีขั้นตอน

4) วิเคราะห์ผล ที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขปัญหาได้ โดยผลที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้อง และเหมาะสมบนพื้นฐานหลักเหตุผลและคุณธรรม รู้สึกภาคภูมิใจ มีความสุข เมื่อสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้สำเร็จ

เมื่อเด็กเผชิญเหตุร้ายที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ล่วงหน้า ได้แก่ การล่องละเมิดทางเพศ สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการแก้ไขปัญหาคือ การแก้ปัญหอย่างมีสติ ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติ (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ,2549, น.18) ดังนี้

- 1) หยุดคิดและควบคุมตนเองให้มั่นคง
- 2) สงบนิ่ง เพื่อพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสถานการณ์ แวดล้อม
- 3) คิดถึงผลที่เกิดขึ้นจากวิธีต่างๆเหล่านั้น
- 4) ปฏิบัติวิธีแก้ปัญหาคิดว่าดีที่สุด

เด็กที่มีความสามารถในการแก้ปัญหา จะไม่กลัวหากจะต้องเผชิญปัญหาอุปสรรคใดๆ แต่จะมีความเข้าใจปัญหา มีจิตใจที่เข้มแข็ง มองโลกในแง่ดี สามารถควบคุมอารมณ์และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม ไม่ฟุ้งซ่าน โวยวาย มักเป็นคนที่ใจเย็น มีความละเอียดรอบคอบในการคิด เพราะเด็กเหล่านี้จะมีความเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างสามารถแก้ไขได้ และพร้อมที่จะหาหนทางแก้ไขปรับเปลี่ยนวิธีการจนกว่าจะแก้ปัญหาได้ พ่อแม่สามารถปลูกฝังทักษะการแก้ปัญหาให้กับลูก โดยเริ่มต้น ดังนี้

นำแนวคิดกระบวนการทางปัญญา ของนายแพทย์ประเวศ วะสี เป็นหลักในการฝึกปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน และเป็นการจัดระบบการเรียนรู้วิธีแก้ปัญหต่างๆที่ชัดเจนให้กับลูก ดังนี้คือ ฝึกให้ลูกสังเกต สิ่งที่พบเห็นทั่วไป เมื่อสังเกตแล้วควรบันทึก ด้วยการวาดภาพ เขียนบรรยาย ถ่ายภาพ เขียนแผนที่ความคิด ฯลฯ เมื่อลูกมีผลงานสร้างสรรค์ขึ้นมา ควรฝึกให้ลูกรู้จักนำเสนอ ด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ ฝึกให้ลูกรู้จักฟัง อย่างมีฉันทะ มีสติ มีสมาธิ จะช่วยให้ลูกเข้าใจเรื่องที่ฟังได้ดีขึ้น ฝึกให้ลูกรู้จักถามตอบ ฝึกใช้เหตุผลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทำให้เกิดความแจ่มแจ้งในเรื่องนั้นๆ ฝึกตั้งคำถามถึงสิ่งต่างๆที่ลูกได้เรียนรู้ว่า สิ่งนั้นเกิดจากอะไร มีประโยชน์อย่างไรทำอย่างไรจึงจะสำเร็จ การตั้งคำถามที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ จะทำให้ลูกอยากได้คำตอบ ฝึกค้นหาคำตอบ เมื่อพ่อแม่ตั้งคำถามแล้ว ควรฝึกให้ลูกค้นหาคำตอบจากแหล่งความรู้ต่างๆ ฝึกทำวิจัย เพื่อหาคำตอบ หรือเพื่ออธิบายสิ่งที่เป็นปัญหาหรือสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่จะทำให้ลูกเกิดความภูมิใจ และเกิดประโยชน์แก่ตัวเอง ฝึกเชื่อมโยงบูรณาการให้เห็นความเป็นไปทั้งหมด บูรณาการความรู้ที่ได้เรียนรู้มา เห็นตัวอย่างเกิดการเรียนรู้ว่าตัวเองเป็นอย่างไรตามความเป็นจริง และฝึกให้ลูกเขียน

เรียบเรียงถึงกระบวนการเรียนรู้และความรู้ที่มาเป็นการจัดระเบียบความคิดให้ปราณีตขึ้น ทำให้
แม่นยำขึ้น ก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้อื่นในวงกว้างออกไป

ตั้งวงสนทนาภายในครอบครัวที่พ่อแม่ชักชวนลูกพูดคุยถึงความเป็นไปในชีวิต
ประจำวันของลูกว่า วันนี้ทำอะไรมาบ้าง พบเห็นสิ่งใด พ่อแม่ลองให้ลูกได้แสดงความคิดเห็น บอก
เหตุผลของความพอใจหรือไม่พอใจต่างๆ ว่ารู้สึกอย่างไร พูดคุยถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับบุคคล
ในครอบครัว ให้ลูกได้ฝึกช่วยกันระบุและยอมรับปัญหา รวมทั้งแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาร่วมกัน
วิเคราะห์ผลที่ได้ตามมา เพื่อที่จะได้ปรับปรุงให้ปัญหานั้นคลี่คลายไปในทางที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

คุณธรรมเป็นสิ่งที่พ่อแม่ต้องให้ความสำคัญ การสร้างลูกให้มีคุณธรรมนั้น พ่อ แม่ ลูก
ต้องช่วยกัน โดยพ่อแม่เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูก เพราะลูกกำลังศึกษาว่าในกรณีที่เกิดเหตุการณ์
ต่างๆที่มีสภาพติดขัด อึดอัด คับข้อง กดดัน บีบคั้น พ่อแม่มีวิธีแก้ปัญหที่เกิดขึ้นนั้นอย่างไร มีท่าที
ต่อปัญหา อย่างไร เมื่อพ่อแม่เป็นทุกข์ ผิดหวัง ไม่ได้ดั่งใจ พ่อแม่มีวิธีทำใจอย่างไร สิ่งสำคัญ
สำหรับพ่อแม่คือการแสดงที่ต่อปัญหาที่เกิดขึ้น สิ่งที่มีน้ำหนักมากกว่าคำพูดคือ พฤติกรรมที่ลูกเห็น
และลูกเรียนรู้จากพ่อแม่ตลอดเวลา พ่อแม่จึงต้องเรียนรู้ที่จะรักษาอารมณ์ของตัวเองให้ดี มีจิตใจที่
เข้มแข็ง เมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคแล้วที่จะเผชิญหน้า มีความสุขในการแก้ปัญหา ด้วยการมองตามหา
เหตุและปัจจัยให้ลูกเกิดการเรียนรู้ว่าส่วนไหนที่เราต้องยอมรับแก้ไขไม่ได้ส่วนไหนให้ลูกเกิดการเรียนรู้
ว่าส่วนไหนที่เราต้องยอมรับแก้ไขไม่ได้ส่วนไหนที่เราแก้ไขได้หรือส่วนไหนที่เราพัฒนาได้

3.4 ทักษะการปฏิเสธต่อรอง (Refusal skills) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความ
สามารถของนักเรียน ในการบ่งบอกความต้องการของตนเองอย่างตรงไปตรงมา เพื่อทำความเข้าใจ
ร่วมกัน โดยผลลัพธ์ที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันนั้นจะต้อง เป็นที่ยอมรับด้วยความพอใจด้วยกันทั้ง
สองฝ่าย (อุทัย สงวนพงศ์, 2555)การปฏิเสธเป็นทักษะการสื่อสารเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของ
ตนเองให้ผู้อื่นรับรู้และยอมรับว่าตนเองไม่เห็นด้วย เป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนควรเคารพซึ่งกัน
และกัน ในความต้องการซึ่งแตกต่างกัน การปฏิเสธที่ใช้ได้ผลมักเป็นการปฏิเสธในสิ่งที่ปฏิบัติแล้ว
ไม่เกิดประโยชน์หรือเกิดผลกระทบในแง่ลบตามมา ไม่เสียพันสภาพอันดีต่อกัน (สำนักวิชาการและ
มาตรฐานการศึกษา, 2554, น.81) ซึ่งทักษะการปฏิเสธเป็นทักษะสำคัญในการเอาตัวรอด หรือ
หลีกเลี่ยงสิ่งเลวร้ายที่จะเข้ามาในชีวิตของตนเอง ทักษะการปฏิเสธสามารถนำไปใช้ได้กับทุกเรื่องที่
พบในชีวิตประจำวัน เด็กจะต้องปฏิเสธการถูกชักชวนไปทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
ทักษะการปฏิเสธนั้นเป็นศิลปะที่จะต้องมีการปฏิเสธหลายระดับ ตั้งแต่ระดับที่นุ่มนวลไปจนถึงขั้น
เด็ดขาด ซึ่งจะปฏิเสธระดับใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความรุนแรงที่จะต้องปฏิเสธ
ตัวผู้ชักชวน ลักษณะของการชักชวน เรื่องที่ชักชวน (อุษา ภัทศิรี, 2557) สรุปได้ว่าเด็กที่มีทักษะ
การปฏิเสธที่ดีจะสามารถป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยได้เป็นอย่างดี

ดี เช่นเมื่อได้รู้สึกวิตกกังวลหรือกลัว เขาสามารถพูดว่าไม่หรือใช้ทักษะการปฏิเสธแล้วออกไปจากสถานการณ์เสี่ยงได้ และสามารถบอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น

1) คุณลักษณะของการปฏิเสธ

- (1) การปฏิเสธเป็นสิทธิและความต้องการโดยชอบธรรมที่จะปฏิเสธ
- (2) การที่จะปฏิเสธหรือไม่นั้นต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเพราะในเรื่องเดียวกันแต่ถ้าคนละสถานการณ์ก็อาจปฏิเสธได้ทั้งที่ในสถานการณ์ครั้งก่อนไม่ปฏิเสธ
- (3) มีการพิจารณาถึงพฤติกรรมว่าพฤติกรรมนั้นควรปฏิเสธหรือไม่
- (4) มีองค์ประกอบในด้านความรู้สึก การแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ และความคิดเห็นส่วนบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้อง

2) หลักการปฏิเสธ

- (1) ควรปฏิเสธด้วยคำพูด น้ำเสียง ท่าทางที่จริงจังแต่สุภาพ เพื่อแสดงความตั้งใจอย่างชัดเจนในการปฏิเสธ
- (2) แสดงความรู้สึกและพฤติกรรมประกอบไปกับเหตุผล
- (3) การขอความเห็นส่วนรวมกับการแสดงการขอบคุณ การขอโทษ เพื่อรักษาน้ำใจ และสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน
- (4) มีสมาธิในการปฏิเสธเมื่อถูกรบเร้าไม่ควรหวั่นไหวหรือดั่งเล ควรยืนยันการปฏิเสธและหาทางออกโดยวิธีการดังนี้ ควรปฏิเสธซ้ำโดยไม่ต้องใช้ข้ออ้าง พร้อมทั้งกล่าวคำอำลาโดยไม่ฟังคำพูดอื่นใดอีก เพื่อไม่ให้เกิดความลังเลใจหรือขาดความเชื่อมั่นในตนเอง, มีการต่อรองหรือคัดค้านโดยการหากิจกรรมอื่นมาทดแทน, มีการคัดค้าน โดยยึดระยะเวลาออกไป เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนใจ

3) การเลือกใช้ทักษะการปฏิเสธ

- (1) ไม่ชอบหรือไม่ต้องร่วมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดความอึดอัดหรือคับข้องใจก็ควรใช้ทักษะการปฏิเสธ
- (2) เมื่อรู้สึกลังเลใจต่อการเลือกสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งก็ควรใช้ทักษะการปฏิเสธสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเสีย
- (3) เมื่อรู้สึกว่าสถานการณ์นั้นเสี่ยงต่อตนเอง ก็ควรใช้ทักษะการปฏิเสธในสถานการณ์ดังกล่าวนั้น

4) ประโยชน์ของการปฏิเสธ

- (1) เป็นการแสดงสิทธิอันชอบธรรมของบุคคลต่อการแสดงความรู้สึกไม่พอใจ ความขัดแย้งของตนเอง ต่อผู้อื่น โดยไม่เสียสัมพันธภาพ
- (2) ทำให้เกิดความปลอดภัยหรือป้องกันการเกิดความสูญเสียซึ่งอาจเกิดขึ้นได้
- (3) เป็นการระงับความขัดแย้งหรือเพื่อการรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกันให้คงอยู่
- (4) ใช้ในการแก้ปัญหา รวมทั้งสถานการณ์เสี่ยงต่อสุขภาพและเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

4. พัฒนาการวัยเด็กตอนปลาย

การพัฒนาทักษะชีวิตให้กับเด็กจำเป็นต้องคำนึงถึงพัฒนาการและวุฒิภาวะ ด้วยวุฒิภาวะของเด็กจะเจริญเติบโตตามลำดับขั้นของวัย การจัดกิจกรรมให้กับเด็กได้อย่างเหมาะสมเป็นไปตามวัยเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต เด็กทุกคนย่อมมีศักยภาพในตนเอง เมื่อเด็กได้รับการกระตุ้นที่ดีและเหมาะสมจะทำให้เด็กแสดงศักยภาพของตนออกมาให้คนอื่น ๆ ได้เห็นคุณค่าและยอมรับ พ่อแม่จำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมโดยจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และกิจกรรมต่างๆรวมทั้งกิจวัตรประจำวันให้กับเด็ก โดยจัดให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย เพื่อที่จะกระตุ้นและดึงความสามารถของเด็กให้ได้แสดงออกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามวัย โดยพ่อแม่ต้องคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญ ดังได้มีทฤษฎีการเรียนรู้ของฌอง เพียเจท์ (Jean Piaget) นักจิตวิทยาชาวสวิส ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะมีพัฒนาการไปตามวัยต่างๆ เป็นลำดับขั้น พัฒนาการเป็นสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ควรที่จะเร่งเด็กให้ข้ามจากพัฒนาการขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง เพราะจะทำให้เกิดผลเสียแก่เด็ก แต่การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในช่วงที่เด็กกำลังจะพัฒนาไปสู่ขั้นที่สูงกว่า สามารถช่วยให้เด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามเพียเจท์เน้นความสำคัญของการเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กมากกว่าการกระตุ้นให้มีพัฒนาการเร็วขึ้น ดังนั้นหากพ่อแม่ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย และสติปัญญา จะช่วยให้เกิดแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและฝึกฝนทักษะการดำเนินชีวิตแก่บุตรที่ดีขึ้น อย่างน้อย 3 ประการ (สถาบันราชานุกูล, 2551, น. 16-17) คือ

ประการแรก ความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของเด็กจะช่วยกำหนดบทบาทของพ่อแม่ ซึ่งจะมีผลต่อพัฒนาการเด็กโดยตรง

ประการที่สอง ความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของเด็ก จะช่วยกำหนดบทบาท จะช่วยครู พ่อแม่และผู้ปกครอง มีความสุขในการเฝ้าดูการเจริญเติบโต ความร่าเริง แจ่มใสของเด็ก ตลอดจน สายสัมพันธ์ ความเอื้ออาทรของกันและกัน

ประการสุดท้าย ความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของเด็ก เป็นจุดเริ่มต้นของการฝึกหัด เพื่อที่จะเป็นพ่อแม่ เป็นครูที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริม แก้ไข พัฒนาการของเด็ก ซึ่งจะต้อง อาศัยความรัก ความจริงใจการฝึกฝนตนเอง ไม่ให้เป็นผู้บงการชีวิตเด็กอีกด้วย

4.1 พัฒนาการเด็กวัยเรียน

เด็กวัยเรียน (School age) หรือเด็กประถมศึกษา มีช่วงอายุระหว่าง 6-12 ปี เด็กวัยนี้ ร่างกายกำลังเจริญเติบโต มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากประสบการณ์ของเด็กเอง จากบุคคลและสิ่งต่างๆ จึงช่างเกิด ช่างซักช่างถาม สนใจสิ่งต่างๆ ชอบคิด ชอบทำ ชอบลองทำสิ่งที่ ทำทายความสามารถ เป็นวัยที่พัฒนาความรู้สึก ความรับผิดชอบในตนเอง เป็นวัยที่สามารถพึ่งพา ตนเองได้และแก้ปัญหาได้ตามความเป็นจริง มีความขยัน ตั้งใจ ต้องการความสำเร็จ ต้องการเพื่อน เล่นเป็นกลุ่ม ชอบแข่งขัน ชอบออกกำลังกายและแสดงออกในรูปแบบต่างๆ ต้องการให้ผู้อื่นสนใจ ชอบคนยกย่องชมเชยรวมทั้งการยอมรับจากครูและเพื่อน เป็นคนเด่น คนสำคัญ เป็นที่นิยมชมชอบ ของผู้ใหญ่ จึงเป็นวัยที่สามารถปลุกฝัง ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับคุณค่า ความภูมิใจในตนเองได้เป็น อย่างดี เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพ อารมณ์จิตใจ และความสามารถให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณค่า (สถาบันราชานุกูล, 2551, น.18,24) ทางด้านจิตวิทยาถือว่าเป็นวัยที่อยู่ในช่วงพัฒนาความรู้สึก ความ รับผิดชอบในตนเองที่จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคงในอนาคตซึ่งลักษณะที่ กล่าวมาข้างต้นนับว่าเป็นลักษณะที่มีความพร้อมและเป็นไปได้สูง ในการเสริมสร้างปลุกฝังความรัก และเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กในระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะชีวิตในขั้นพื้นฐาน ที่จะมผลดีต่อไปในอนาคต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554, น.50)

สรุปได้ว่า เด็กวัยเรียน เป็นช่วงวัยที่เด็กเข้าโรงเรียนในระดับประถมศึกษา เด็ก เรียนรู้เรื่องสัมพันธ์ภาพและการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนอกครอบครัว ซึ่งในเด็กวัยเรียน สามารถแบ่งตามลำดับพัฒนาการ ได้เป็นเด็กวัยเรียนตอนต้นและเด็กวัยเรียนตอนปลาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) พัฒนาการเด็กวัยเรียนตอนต้น

เด็กวัยเรียนตอนต้นเป็นช่วงต่อระหว่างเด็กเล็กกับเด็กโตเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมายและรวดเร็วทั้งทางสติปัญญา จิตใจ และสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะเตรียมเด็กให้ พัฒนาไปสู่ความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น ในช่วงอายุนี้นับเป็นช่วงวัยเริ่มต้นที่เด็กจะออกไปเรียนรู้ สังคมนอกบ้านอย่างจริงจัง คือไปโรงเรียน เริ่มเรียนรู้และเปลี่ยนตัวเองจากเด็กเล็กๆ เดิมโตเป็นคน

ที่ช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น เป็นความท้าทายระหว่างการศึกษาที่ต้องมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือ กับการหัดทำกิจกรรมต่างๆด้วยตัวเอง เด็กๆ จะเริ่มแยกห่างจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ต้องไปเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับระบบสังคมในโรงเรียน ซึ่งเป็นสังคมที่ใหญ่ขึ้นกว่าสังคมครอบครัวและต้องการการยอมรับจากครู เพื่อนๆและสังคม (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก , 2551, น. 12-13) สำหรับเด็กวัย 6-9 ปี เป็นช่วงวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะพูดคุยกับเด็กในเรื่องเพศ หรือเพศศึกษาอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพราะเป็นวัยที่เริ่มจะเข้าใจได้ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศหญิงเพศชาย บทบาทของหญิง-ชาย บริเวณส่วนตัวของร่างกาย การแยกแยะการสัมผัส รวมทั้งวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับเพศ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2551, น.102) ขณะเดียวกันพ่อแม่ควรเปิดกว้างทางความคิดและเตรียมพร้อมที่จะให้ข้อมูล เรื่องเพศโดยไม่ปิดกั้นหรือสอนลูกว่า “อวัยวะเพศ” เป็น “ของสงวน” ที่ ไม่ควรเอามือไปแตะต้องเพราะนั่นเป็นการตอกย้ำให้เด็กรู้สึกรังเกียจอวัยวะเพศของตน สำหรับการเตือนลูกเรื่องภัยทางเพศ ไม่จำเป็นต้องสอนลูกอย่างจริงจังหรือยากเกินเด็กจะเข้าใจ เพียงเริ่มต้นอธิบายธรรมดาๆ ว่าอวัยวะเพศแต่ละส่วนเรียกว่าอะไรและมีหน้าที่อย่างไร ไม่ต่างจากการสอนเรื่องตา หู จมูก ปาก ฯลฯ พร้อมบอกให้รู้ว่า ลูกเป็นเจ้าของร่างกายปฏิเสธได้ถ้าไม่ชอบให้ใครมาถูกเนื้อตัวแม่จะเป็น ผู้ใหญ่หรือญาติกันก็ตาม (กิตติยา ธนกาลมารวย, 2553)

2) พัฒนาการเด็กวัยเด็กตอนปลาย

วัยเด็กตอนปลายหรือวัยรุ่นตอนต้น เริ่มมีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นและปัญหาที่จะเกิดอุบัติเหตุที่แตกต่างจากวัยเด็กตอนต้นคือชอบกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถของตนเอง คำนว่ศักยภาพในการทำสิ่งใหม่ๆ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2551, น.16) ควรสอนเด็ก 9-12 ปี ให้เรียนรู้เรื่องการทำงานของฮอร์โมนเพศหญิง-ชายการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อร่างกายและจิตใจ การดูแลตนเองเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อร่างกายและจิตใจ การมีความสัมพันธ์ทางเพศต่อกันระหว่างหญิงชาย เป็นต้นและถือโอกาสนี้สอนย้ำเรื่องการดูแลตนเองจากภัยทางเพศที่อาจจะเกิดขึ้นจากบุคคลใกล้ชิดตัวจนถึงบุคคลไกลตัวออกไป เช่น ไม่ให้ใครเข้ามาสัมผัสร่างกาย หรือบริเวณพื้นที่ส่วนตัวของเราและกล้าที่จะพูดปฏิเสธหรือแสดงความรู้สึกเมื่อรู้สึกไม่ชอบหรือรู้สึกไม่ปลอดภัยในสถานการณ์นั้นๆ รวมทั้งสอนการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามให้มีความเหมาะสม (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2551, น.102-103) พัฒนาการวัยเด็กตอนปลาย ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เป็นช่วงที่เด็กมีศักยภาพและทักษะในการป้องกันตนเองเป็นไปตามวัย หากแต่เมื่อเด็กโตขึ้นความสามารถก็จะพัฒนาขึ้น การสร้างพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็กนั้น การบอกไม่ใช่การแก้ปัญหาแต่ต้องเป็นการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมที่ดีด้วยตัวเองเป็นนิสัยไปจนโต เด็กต้องเรียนรู้ปัญหาการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่างๆ จากง่ายไปยาก การเรียนรู้และการเข้าใจปัญหาจะทำให้เด็กเกิดปัญญา เกิดการปรับตัวและรู้จักแสดงออก การสอน

พฤติกรรมเด็กต้องสอนให้เข้าใจปัญหาจากพฤติกรรม เรียนรู้การเป็นผู้แก้ปัญหาและใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (กุลยา ตันตผลาชีวะ, 2551) พ่อแม่ควรสอนให้เด็กมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างเหมาะสม เมื่อเด็กมีคำถามเกี่ยวกับเรื่องเพศ ไม่ควรหลีกเลี่ยงการตอบคำถามหรือไม่ตอบ หรือตำหนิเด็ก แต่ควรตอบคำถามและอธิบายให้เด็กฟังด้วยท่าที่เป็นปกติ (มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2551, น.102) ควรส่งเสริมกิจกรรมที่เหมาะสมกับเพศ ให้เด็กเป็นที่ยอมรับของเพื่อนเพศเดียวกัน โดยการให้เด็กอยู่ร่วมกิจกรรมในกลุ่มเพศเดียวกันเอง ให้พ่อแม่เพศเดียวกันใกล้ชิดเด็กมากขึ้น พ่อแม่ต่างเพศให้ห่างออกไปไม่ควรใกล้ชิดมากเหมือนเดิม (พนม เกตุมาน, 2557) ซึ่งลักษณะเด่นของเด็กในช่วงนี้ ได้แก่ พัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ เนื่องจากพัฒนาการทางกาย ยังไม่ เค้นชัดมากนัก ดังมีรายละเอียดพัฒนาการแต่ละด้านดังนี้

(1) พัฒนาการทางด้านสังคม ระยะเวลาเด็กตอนปลาย เป็นระยะที่เด็กเรียนรู้ความประพฤตินการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น นอกจากคนในบ้านอย่างจริงๆ จังๆ เด็กเริ่มเรียนรู้ที่จะมีกลุ่มของตน (peer) เรียนรู้การเข้ากับเพื่อน เด็กจะลดความถือดีเอาแต่ใจตนเองลงบ้าง รู้จักเชื่อฟัง กฎ วินัย ระเบียบคำสั่ง ข้อบังคับมากกว่าในระยะเวลาเด็กตอนต้นการที่เด็กมีเพื่อนเป็นกลุ่มนี้ลดภาวะบิดามารดาลงก็จริงแต่พ่อแม่จะเริ่มรู้สึกว่ เด็กเหินห่างจากตนไป การรู้จักรวมกลุ่มของเด็กสร้างนิสัย แข็งขัน ร่วมมือชิงดีการที่เห็นว่าตนเองเป็นคนสำคัญ นิสัยผู้นำ ผู้ตาม และการทำตนให้สมเพศหญิงหรือชาย (Sex Role) ลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กก็คือเด็กหญิงจะจับกลุ่มกับเด็กหญิง เด็กชายจะจับกลุ่มกับเด็กชาย เด็กต้องการมีประสบการณ์จากการกระทำของตน มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้เหตุผลแยกแยะได้ถูกต้อง และรู้จักการปรับตัวได้เหมาะสม และสามารถอดใจรอสิ่งที่ต้องการได้ไม่เอาแต่ใจตัวเอง แต่คำนึงถึงความต้องการและความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นด้วย โดยครูและพ่อแม่ต้องทำเป็นตัวอย่าง (สถาบันราชานุกูล, 2551, น.20)

(2) พัฒนาการทางอารมณ์วัยเด็กตอนปลาย มีอารมณ์ทุกประเภทเหมือนผู้ใหญ่ ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ในระยะนี้เด็กจะต้องพัฒนานิสัยทางอารมณ์หลายประการได้แก่ การรู้จักควบคุมอารมณ์ การรู้จักแสดงออกซึ่งอารมณ์ต่างๆอย่างถูกกาลเทศะและอย่างที่ตั้งค้มยอมรับ การรู้จักเข้าใจอารมณ์ของตนเองและบุคคลอื่นที่ตนเกี่ยวข้อง หากเด็กมิได้เรียนรู้ที่จะฝึกหัดพัฒนานิสัยทางอารมณ์เช่นนี้แล้วก็จะเป็นการยากที่เด็กจะมีเพื่อนเป็นกลุ่มหรือมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นนอกครอบครัวของตนและจะเป็นผลร้ายต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็กในระยะวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ในกรณีที่รุนแรงจะกลายเป็นบุคคลที่มีปัญหาทางอารมณ์ได้อีกด้วย

(3) พัฒนาการทางกาย มีการขยายออกทางส่วนสูงมากกว่าส่วนกว้าง ลำตัวแบน แขนขายาวค้ำหน้าเด็กเปลี่ยนไปมาก ท่าทางแก่งก้าง กล้ามเนื้อทำงานประสานกันมากขึ้น การพัฒนาการของเด็กแต่ละคนต่างกันไป ผู้หญิงจะพัฒนาได้เร็วกว่าผู้ชาย เด็กในวัยนี้มีพลังงานมาก

มักไม่อยู่นิ่งชอบทำกิจกรรม มักทำอย่างรวดเร็วและไม่ค่อยระมัดระวัง ทำให้ประสบอุบัติเหตุบ่อย ๆ เด็กจะสนใจการเล่นกลางแจ้งมาก

(4) พัฒนาการทางสติปัญญา มีการพัฒนาการทางภาษาเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว รู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น สนใจการอ่าน มีความจำดี มีสมาธิและตั้งใจเรียนดีขึ้น ทำงานประณีตขึ้น ฟังเรื่องราวและจับใจความมาถ่ายทอดได้ รู้จักเปรียบเทียบเข้าใจและอธิบายเหตุผลตั้งแต่ง่ายๆ ไปจนถึงสิ่งที่ซับซ้อนได้ (สถาบันราชานุกูล, 2551, น.16-19) รู้เรื่องศีลธรรม จรรยาดีกว่าเดิมระยะวัยเด็กตอนปลายเป็นการเตรียมตัวหลายด้าน เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตเพื่อเข้าสู่วัยรุ่นหากได้เตรียมตัวด้วยดีเขาจะเข้าสู่วัยรุ่นอย่างมีความสุขและเมื่อสิ้นสุดวัยประถมศึกษาเด็กควรจะสามารถใช้วิจารณญาณในการวิเคราะห์เรื่องที่ได้ฟังหรืออ่านมาใช้ประโยชน์ สามารถพูดแสดงความคิดเห็นและเล่าเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นตัวแทนของเด็กวัยเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากเป็นวัยที่เหมาะสมกับการปลูกฝังความรู้ ทักษะและการปฏิบัติมากที่สุดและยังเป็นช่วงวัยที่มีข้อมูลทางสถิติอ้างอิงได้ว่าพบความเสี่ยงต่อโอกาสที่จะได้รับอันตรายจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ แนวทางสำคัญที่จะช่วยป้องกันได้ ก็คือครอบครัวต้องปฏิบัติตามบทบาทในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ได้แก่ ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธต่อรองเพื่อให้เด็กมีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันตนเอง รู้สิทธิปลอดภัยมั่นคงอย่างเสมอต้นเสมอปลาย เด็กมีความเชื่อมั่นในคุณค่าของตนเอง กล้าแสดงออก กล้าที่จะคิด ถามเมื่อสงสัยหรือไม่แน่ใจ ร้องขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น และกล้าที่จะนำทักษะไปใช้เพื่อนำพาตนเองให้รอดพ้นภัยอันตรายทางเพศ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑานันท์ ก้อนแก้ว (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการถูกละเมิดทางเพศสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านร่องน้ำ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการถูกละเมิดทางเพศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ทักษะชีวิตขององค์การอนามัยโลกมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในการป้องกันการถูกละเมิดทางเพศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 60 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามพบว่าการนำกระบวนการทักษะชีวิตไปใช้ในการ

ฝึกทักษะการปฏิเสธ ต่อรอง การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การแก้ไขปัญหาเมื่อเผชิญกับแรงกดดันจากพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงด้านต่างๆ ของนักวิจัยหลายคน มีผลทำให้กลุ่มต่างๆ ที่ใช้ในการทดลองได้เปลี่ยนไปหลังการทดลองดีขึ้นและทำให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ฉันทนา คุณาวุฒิ (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง การละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัวนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ประสบการณ์การถูกละเมิดสิทธิเด็กโดยบุคคลในครอบครัวของเด็กมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ (2) วิธีการจัดการปัญหาของเด็กนักเรียนที่ถูกบุคคลในครอบครัวละเมิดสิทธิ (3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากการถูกละเมิดสิทธิ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 151 คน จากเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ถูกละเมิดสิทธิ ในจังหวัดสมุทรปราการ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างถูกละเมิดสิทธิทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านเพศและการถูกละเลยทอดทิ้ง ส่วนใหญ่ถูกละเมิดในระดับนานๆ ครั้ง แต่พบมากที่สุดคือถูกละเมิดสิทธิด้านจิตใจ รองลงมาคือ ด้านร่างกาย (2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการจัดการปัญหาหลังถูกละเมิดสิทธิ โดยการปิดเรื่องเป็นความลับหรือคิดหนีออกจากบ้าน หน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างไปขอรับความช่วยเหลือมากที่สุดคือสถานีตำรวจ วิธีการช่วยเหลือของหน่วยงานคือ ช่วยด้านการแจ้งความดำเนินคดี และ (3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนมากที่สุดหลังจากการถูกละเมิดสิทธิ คือผลกระทบทางด้านจิตใจได้แก่ เศร้า เสียใจ โกรธเกลียด ซิงซัง ซึมเศร้า คิดฆ่าตัวตาย ผลกระทบอื่นๆ ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านครอบครัว

สุพัตรา มีมาก (2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการอบรมการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มีต่อความรู้และความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันตนเองในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการอบรมการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มีต่อความรู้และความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันตนเองในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ได้รับการอบรมและไม่ได้รับการอบรมป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 94 คน เครื่องมือการวิจัย คือการทดลอง พบว่า (1) ความรู้ และความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในเด็กนักเรียนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) เด็กนักเรียนที่ได้รับการอบรมการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศมีความรู้และความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันตนเองสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เขมิกา ยามะรัตและมนทกานต์ เชื้อมชิต(2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การล่วงละเมิดทางเพศและสิทธิทางเพศในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้

ความเข้าใจเรื่องเพศและสิทธิทางเพศของนักเรียนและครูชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการเรียนการสอนเรื่องเพศและการล่วงละเมิดทางเพศ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 6 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า นักเรียนประถมศึกษา รู้จักการปฏิเสธต่อบุคคลต่างๆที่มีระดับความสัมพันธ์แตกต่างกัน ตั้งแต่ผู้ที่เป็นพ่อแม่ ครู ญาติผู้ใหญ่ คนรู้จัก คนข้างบ้าน และคนแปลกหน้าเป็นต้น โดยการพูดปฏิเสธ แสดงท่าทีไม่ยินดีและหรือการเดินหนีเป็นต้น เด็กส่วนมากเคยและคิดว่าตนเองสามารถปฏิเสธการกอด การสัมผัสจากบุคคลต่างๆ เมื่อไม่ชอบ โดยการบอก แสดงออกด้วยการต่อต้านและบอกกล่าวผู้ใหญ่ เด็กรู้จักแยกแยะสิ่งสมควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ และสามารถปฏิเสธสิ่งที่คิดว่าไม่สมควรกระทำได้ ส่วนเด็กเล็กเช่นชั้นประถม 1 อาจสื่อสารด้วยคำพูดไม่ชัดเจน เด็กมีความเข้าใจเรื่องสิทธิเด็กแตกต่างกัน ตามระดับอายุและประสบการณ์ ส่วนหนึ่งเข้าใจเรื่องสิทธิเด็ก เรื่องการปฏิเสธ เรื่องการปกป้องตนเองไม่ให้ใครจับต้องหากไม่ต้องการ และเด็กบางคนเข้าใจปนกับเรื่องของหน้าที่ หรือสิ่งที่ตนควรได้รับนอกจากนั้นเด็กเข้าใจและสามารถบอกได้ถึงความหมายของ “ การล่วงละเมิดทางเพศ ” ครูให้ความหมายของสิทธิเด็ก สิทธิทางเพศ สิทธิร่างกายแตกต่างกันไปตามมิติที่ตนให้ความสำคัญ ซึ่งครูทุกคนเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการสอนเด็กเรื่องสิทธิ การล่วงละเมิดทางเพศ รวมทั้งการสื่อสารทางเพศกับเด็กและเสนอให้มีการช่วยเหลือครูในด้านการสอน การผลิตสื่อและการอบรมเพิ่มเติม เพื่อสามารถสอนเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปราลป พรหมล้วน(2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสอนเรื่องการสัมผัสและทักษะการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กอนุบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กอนุบาลกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการสอนเรื่องการสัมผัสและทักษะการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศและเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนเรื่องการสัมผัสและทักษะการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ(กลุ่มทดลอง)และกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน(กลุ่มควบคุม)กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ พบว่า เด็กอนุบาลภายหลังเข้าร่วมการสอนเรื่องการสัมผัสและทักษะการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ มีความสามารถในการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศมากกว่าก่อนเข้าร่วมการสอนฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .001$ และพบว่าเด็กอนุบาลกลุ่มทดลอง ภายหลังเข้าร่วมการสอนเรื่องการสัมผัสและทักษะการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ มีความสามารถในการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ $P < .001$

นพวรรณ เฉลิมสุข (2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูกับการเห็นคุณค่าใน

ตนเองของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูกับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 113 คน เป็นนักเรียนชาย 57 คน นักเรียนหญิง 56 คน เครื่องมือการวิจัยคือ เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และแบบวัด การเห็นคุณค่าในตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลำดับขั้นร้อยละ การเปรียบเทียบโดยใช้ F-test ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่นักเรียนได้รับมีแนวโน้มเป็นแบบประชาธิปไตย สำหรับค่าเฉลี่ย ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองไม่ต่างกัน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น พบว่า การล่วงละเมิดทางเพศเด็กได้ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบด้านลบต่อเด็กอย่างมาก แนวคิดเรื่องการป้องกันและการเสริมสร้างทักษะชีวิตแก่เด็ก จึงเป็นแนวคิดที่ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการปฏิบัติตามบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ นอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมยังชี้ให้เห็นว่าครอบครัวควรจัดการเรียนรู้แก่เด็กให้ถูกต้องและเหมาะสมตามวัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative method) แบบสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายและผู้ปกครองเป็นหน่วยในการวิเคราะห์และมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1.1.1 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 12,315 คน

1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 12,315 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่จะทำการศึกษาโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (วิชิต อุ่อ่น, 2550, น. 121) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	=	ขนาดตัวอย่าง
	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	=	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในที่นี้ e = 5%)

จากสูตรผู้วิจัยได้แทนค่าซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล นักเรียนจำนวน 387 คน ผู้ปกครอง จำนวน 387 คน เพื่อให้การสุ่มตัวอย่างมีความเท่าเทียมกันในแต่ละเขตอำเภอ ตามจำนวนนักเรียนแต่ละอำเภอ แบ่งตามสัดส่วนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอดังนี้

ตารางที่ 3.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตอำเภอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

อำเภอ	ป.4	ป.5	ป.6	รวมจำนวน ประชากร(คน)	ขนาดของกลุ่ม ตัวอย่าง(คน)	ร้อยละ
อำเภอเมือง	833	774	629	2,236	70	18.1
อำเภอทับสะแก	384	390	323	1,097	34	8.8
อำเภอบางสะพาน	1,027	900	845	2,772	87	22.5
อำเภอบางสะพานน้อย	556	518	404	1,478	47	12.1
รวม				7,583	238	

ตารางที่ 3.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตอำเภอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

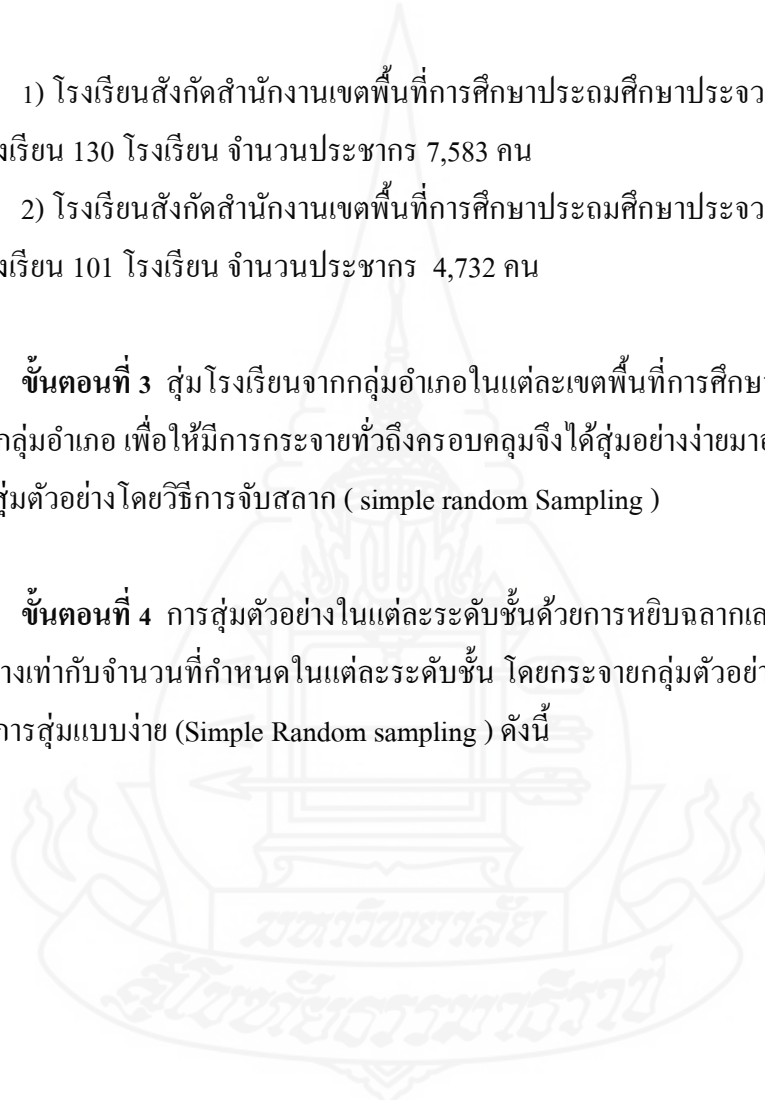
อำเภอ	ป.4	ป.5	ป.6	รวมจำนวน ประชากร(คน)	ขนาดของกลุ่ม ตัวอย่าง(คน)	ร้อยละ
อำเภอหัวหิน	491	446	373	1,310	41	10.6
อำเภอปราณบุรี	384	347	323	1,054	33	8.5
อำเภอสามร้อยยอด	371	383	319	1,073	34	8.8
อำเภอกุยบุรี	480	440	375	1,295	41	10.6
รวม				4,732	149	

ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมรายชื่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 231 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ,2557) ซึ่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้แบ่งเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 เขต คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แบ่งตามกลุ่มอำเภอได้ 8 กลุ่มอำเภอ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวนโรงเรียน 130 โรงเรียน จำนวนประชากร 7,583 คน
- 2) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวนโรงเรียน 101 โรงเรียน จำนวนประชากร 4,732 คน

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มโรงเรียนจากกลุ่มอำเภอในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 กลุ่มอำเภอ เพื่อให้มีการกระจายทั่วถึงครอบคลุมจึงได้สุ่มอย่างง่ายมาอำเภอละ 1 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับสลาก (simple random Sampling)

ขั้นตอนที่ 4 การสุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นด้วยการหยิบฉลากเลขที่ประจำตัวของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับจำนวนที่กำหนดในแต่ละระดับชั้น โดยกระจายกลุ่มตัวอย่างให้มีโอกาสเท่ากัน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random sampling) ดังนี้

ตารางที่ 3.3 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้น ป.4-ป.6

อำเภอ	ตัวแทนโรงเรียน	ป.4	ป.5	ป.6	ประชากร	ขนาดของกลุ่ม	
					(คน)	ตัวอย่าง(คน)	ร้อยละ
เมือง	หาดสนุกราษฎร์บำรุง	56	47	33	136	70	18.1
ทับสะแก	บ้านมะเดื่อทอง	30	39	23	92	34	8.8
บางสะพาน	ธนาคารอมสิน	87	86	88	261	87	22.5
บางสะพานน้อย	บ้านห้วยฝาด	47	42	36	125	47	12.1
หัวหิน	โรตารีกรุงเทพ	50	47	47	144	41	10.6
ปราณบุรี	ปากน้ำปราณ	63	53	55	171	33	8.5
สามร้อยยอด	บ้านศาลาลัย	20	25	25	70	34	8.8
กุยบุรี	บ้านหาดขาม	22	23	20	65	41	10.6
รวม		375	362	327	1,064	387	100

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งได้มาจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาซึ่งแบ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียนจำนวน 1 ชุด และแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองจำนวน 1 ชุด

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถามนักเรียน แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของนักเรียนต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2) แบบสอบถามผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ พัฒนาการวัยเด็กตอนปลาย งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้รับมาเรียบเรียงและกำหนด เนื้อหา ขอบเขตของการศึกษา จากข้อสรุปที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

2.2.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบและเสนอแนะแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 นำแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและนำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content - Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) แต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2.2.5 เสนอโครงการวิจัย,ข้อเสนอการวิจัย,เอกสารคำอธิบายแก่อาสาสมัคร, แบบสอบถาม ให้คณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ เพื่อขอรับการ ทบทวนพิจารณาเชิงจริยธรรม และการติดตามดูแลกระบวนการหรือผลการวิจัย ซึ่งคณะกรรมการมี ความเห็นว่าการศึกษาที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและกำหนดภายในประเทศ และพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยได้ หมายเลขรับรอง A001/2558 วันที่ให้การรับรอง 5 มกราคม 2558

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขไปทำการทดสอบกับเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านคอนใจดี จำนวน 30 คนและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbarch alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.86

2.2.7 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์พร้อมนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประสานงานเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจาก สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1,2 และผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ใน การเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนและผู้ปกครอง

3.3 เมื่อได้รับอนุมัติแล้วผู้วิจัยเดินทางไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประสาน โดยตรงกับทางโรงเรียนและครูประจำชั้น ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 ผู้วิจัยพบนักเรียนในห้องเรียนเพื่อแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์การวิจัย แจ้งการ พิทักษ์สิทธิ์ พร้อมส่งเอกสารขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนและแบบสอบถามผู้ปกครองไป ให้ลงลายมือชื่ออนุญาตและตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นให้นักเรียนนำมาส่งคืนให้ครูประจำชั้น ภายใน 1 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยไปปรับคืนที่โรงเรียนโดยตรง

3.5 เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามด้วยตนเองใน ห้องเรียน โดยผู้วิจัยรอเก็บแบบสอบถาม

3.6 ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม ก่อนที่จะ นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามของผู้ปกครอง มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1.1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ ความสัมพันธ์กับบุตร และการให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้แก่บุตร ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.1.4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ใช้การบรรยาย

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และการให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย

4.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของเด็กต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ได้แก่ ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธต่อรอง ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2.4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ใช้การบรรยาย

4.3 การหาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร, บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร, การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

5. เกณฑ์เทียบระดับ

5.1 เกณฑ์เทียบระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างใน ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดความรู้ต่อปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มีจำนวน 6 ข้อ ให้รหัสในลักษณะคะแนนผลการตอบ กล่าวคือ ตอบถูกให้รหัส 1 ตอบผิดให้รหัส 0 คะแนนเต็มแต่ละข้อคือ 1 คะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 0 คะแนน คะแนนเต็มรวมคือ 6 คะแนนแล้วมาแยกระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

ตารางที่ 3.4 เฉลยผลการตอบแบบสอบถามวัดความรู้ต่อปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	การถูกล่วงละเมิดทางเพศ คือการกระทำทางเพศต่อเด็ก เช่นการบังคับให้ มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืน การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่ อุนาจาร	ถูก	ผิด
2	การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช่การถูกล่วงละเมิดทางเพศ	ผิด	ถูก
3	เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย	ถูก	ผิด
4	เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่ายเนื่องจาก ขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง	ถูก	ผิด
5	บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้าคือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	ผิด	ถูก
6	ผู้ที่กระทำการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็กมักจะเป็นสมาชิกในครอบครัว หรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ	ถูก	ผิด

5.2 เกณฑ์การแปลผลการวัดระดับความรู้เรื่องปัญหาการล้วงละเมิดทางเพศเด็ก ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แปลผลแยกระดับความรู้ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ความหมาย
0.62-1 คะแนน	ความรู้ระดับมาก
0.31-0.61 คะแนน	ความรู้ระดับปานกลาง
0-0.3 คะแนน	ความรู้ระดับน้อย

5.3 เกณฑ์ระดับการกระทำพฤติกรรมของเด็กในการป้องกันการถูกล้วงละเมิดทางเพศ และการปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล้วงละเมิดทางเพศของบุตร ในส่วนที่ 3 มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ระดับพฤติกรรม	ระดับคะแนน
ปฏิบัติมากที่สุด	5
ปฏิบัติมาก	4
ปฏิบัติปานกลาง	3
ปฏิบัติน้อย	2
ปฏิบัติน้อยที่สุด	1

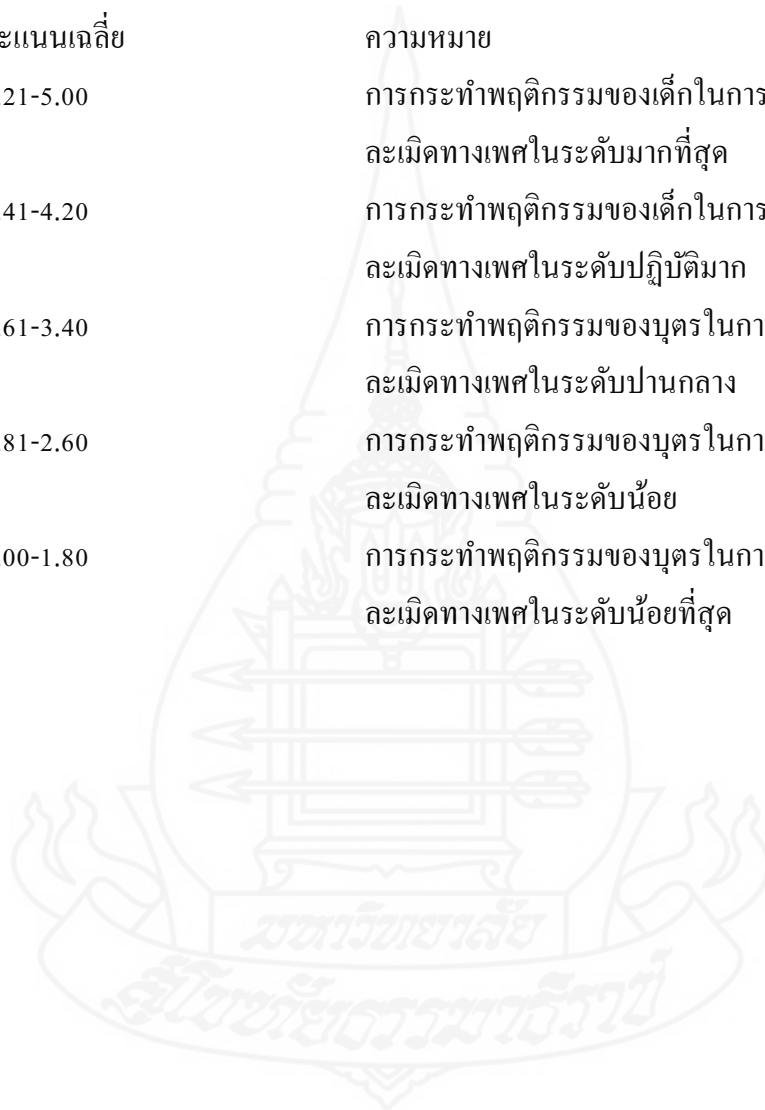
5.4 การวัดระดับปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล้วงละเมิดทางเพศของบุตร กำหนดระดับค่าเฉลี่ย เป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	การปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล้วงละเมิดทางเพศของบุตรในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	การปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล้วงละเมิดทางเพศของบุตรในระดับปฏิบัติมาก
2.61-3.40	การปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล้วงละเมิดทางเพศของบุตรในระดับปานกลาง
1.81-2.60	การปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล้วงละเมิดทางเพศของบุตรในระดับน้อย

1.00-1.80 การปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตรในระดับน้อยที่สุด

5.5 การวัดระดับการกระทำพฤติกรรมของบุตรในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ กำหนดระดับค่าเฉลี่ย เป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	การกระทำพฤติกรรมของเด็กในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	การกระทำพฤติกรรมของเด็กในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศในระดับปฏิบัติมาก
2.61-3.40	การกระทำพฤติกรรมของบุตรในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศในระดับปานกลาง
1.81-2.60	การกระทำพฤติกรรมของบุตรในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศในระดับน้อย
1.00-1.80	การกระทำพฤติกรรมของบุตรในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากร

ตอนที่ 2 ความรู้ต่อปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

ตอนที่ 3 บทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

ตอนที่ 4 พฤติกรรมของบุตรในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากร

1.1 ลักษณะทางประชากรของผู้ปกครอง

ข้อมูลลักษณะทางประชากรของผู้ปกครอง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ ความสัมพันธ์กับบุตร และการให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับบุตร โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 4.1 – 4.7

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านเพศของผู้ปกครอง

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	116	30.0
หญิง	271	70.0
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 และที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านอายุของผู้ปกครอง

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	45	11.6
31-40 ปี	164	42.4
41-50 ปี	124	32.0
51-60 ปี	35	9.0
61 ปี ขึ้นไป	19	5.0
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมามีอายุ 41-50 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ถัดมามีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 ถัดมามีอายุ 51-60 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 และที่เหลือมีอายุ 61 ปี ขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	17	4.4
ประถมศึกษา	160	41.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	75	19.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	81	20.9
อนุปริญญา/ปวส.	24	6.2
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	30	7.8
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 ถัดมาคือมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ถัดมาคือปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 30 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.8 ถัดมาคืออนุปริญญา/ปวส. จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และที่เหลือไม่ได้เรียน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ปกครอง

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-4 คน	217	56.1
5-8 คน	161	41.6
9 คน ขึ้นไป	9	2.3
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-4 คน จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5-8 คน จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 และที่เหลือมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 9 คน ขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	26	6.7
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	21	5.4
ธุรกิจส่วนตัว	23	5.9
ค้าขาย	55	14.2
เกษตรกรกรรม	46	11.9
รับจ้าง	192	49.6
ว่างงาน	17	4.4
อื่น ๆ	7	1.8
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 ถัดมาคืออาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 ถัดมาคืออาชีพรับราชการ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ถัดมาคืออาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ถัดมาคืออาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 ถัดมาคือว่างงาน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 และที่เหลือคืออาชีพอื่น ๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านความสัมพันธ์กับบุตรของผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์กับบุตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ใกล้ชิด	341	88.1
ความสัมพันธ์ปานกลาง	43	11.1
ความสัมพันธ์ห่างเหิน	3	0.8
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุตร จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 รองลงมา มีความสัมพันธ์ปานกลางกับบุตร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 และที่เหลือมีความสัมพันธ์ห่างเหินกับบุตร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านการให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับบุตรของผู้ปกครอง

การให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับบุตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	293	75.7
ไม่เคย	94	24.3
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เคยให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับบุตร จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 75.7 และที่เหลือไม่เคยให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับบุตร จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3

1.2 ลักษณะทางประชากรของนักเรียน

ข้อมูลลักษณะทางประชากรของนักเรียน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และการได้รับความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 4.8 – 4.14

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านเพศของนักเรียน

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	184	47.5
หญิง	203	52.5
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 และที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 184คน คิดเป็นร้อยละ 47.5

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านอายุของนักเรียน

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9 ปี	17	4.4
10 ปี	123	31.8
11 ปี	133	34.4
12 ปี	114	29.5
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุ 11 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาคืออายุ 10 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 ถัดมาคืออายุ 12 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และที่เหลือคืออายุ 9 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านระดับชั้นที่กำลังศึกษาของนักเรียน

ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ป.4	142	36.7
ป.5	116	30.0

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ป.6	129	33.3
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับชั้น ป.4 จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมา กำลังศึกษาระดับชั้น ป.6 จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และที่เหลือกำลังศึกษาระดับชั้น ป.5 จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว
ของนักเรียน

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-4 คน	203	52.5
5-8 คน	172	44.4
9 คน ขึ้นไป	12	3.1
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-4 คน จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5-8 คน จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 และที่เหลือมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 9 คน ขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียน

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	27	7.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	20	5.2

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว	12	3.1
ค้าขาย	57	14.7
เกษตรกรรม	37	9.6
รับจ้าง	223	57.6
ว่างงาน	8	2.1
อื่นๆ	3	0.8
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ถัดมาคืออาชีพเกษตรกรรมจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ถัดมาคืออาชีพรับราชการ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ถัดมามีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 ถัดมาคืออาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ถัดมาคือว่างงาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 และที่เหลือ คืออาชีพอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสัมพันธ์ใกล้ชิด	330	85.3
ความสัมพันธ์ปานกลาง	52	13.4
ความสัมพันธ์ห่างเหิน	5	1.3
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง จำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 รองลงมามีความสัมพันธ์ปานกลางกับผู้ปกครอง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 และที่เหลือมีความสัมพันธ์ห่างเหินกับผู้ปกครอง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.38

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรด้านการได้รับความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

การได้รับความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	291	75.2
ไม่เคย	96	24.8
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เคยได้รับความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 และที่เหลือไม่เคยได้รับความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8

ตอนที่ 2 ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

2.1 ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของผู้ปกครอง

ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของผู้ปกครอง ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4.15 – 4.17

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก
ของผู้ปกครอง

ข้อคำถาม	ตอบว่า “ใช่”		ตอบว่า “ไม่ใช่”	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทำทางเพศต่อเด็ก เช่น การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่ อนาจาร	259	66.9	128	33.1
2. การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ	75	19.4	312	80.6
3. เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย	292	75.5	95	24.5
4. เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย เนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง	333	86.0	54	14.0
5. บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้า คือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	114	29.5	273	70.5
6. ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ	224	57.9	163	42.1

จากตารางที่ 4.15 พบว่า คำถามข้อ 1. “การล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทำทางเพศต่อเด็ก เช่น การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่ อนาจาร” ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 คำถามข้อ 2. “การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วง

ละเมิดทางเพศ” ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 80.6 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 คำถามข้อ 3. “เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย” ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 คำถามข้อ 4. “เด็กที่มีอายุ 9-12 ปีมีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย เนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง” ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 333 คน คิดเป็นร้อยละ 86.0 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 คำถามข้อ 5. “บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้า คือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ” ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 คำถามข้อ 6. “ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้ใจ” ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของผู้ปกครอง

ข้อคำถาม	(n = 387)		ระดับความรู้
	\bar{X}	S.D.	
1. เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย เนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง	0.86	0.35	มาก
2. การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ	0.81	0.40	มาก
3. เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย	0.75	0.43	มาก

ตาราง 4.16 (ต่อ)

ข้อความ	(n = 387)		ระดับความรู้
	\bar{X}	S.D.	
4. บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้า คือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	0.71	0.46	มาก
5. การล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทำทางเพศต่อ เด็ก เช่น การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการ กระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่ อนาจาร	0.67	0.47	มาก
6. ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็น สมาชิกในครอบครัวหรือนุคคลที่เด็กไว้วางใจ	0.58	0.49	ปานกลาง
รวม	0.73	1.25	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้ปกครองตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.73 ถือว่ามีความรู้ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1. “เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย เนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง” เป็นข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 0.86$) รองลงมาคือข้อ 2. “การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ” ($\bar{X} = 0.81$) และคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 6. “ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือนุคคลที่เด็กไว้วางใจ” ($\bar{X} = 0.58$)

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของผู้ปกครอง

ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับความรู้มาก	189	48.8
ระดับความรู้ปานกลาง	164	42.4
ระดับความรู้น้อย	34	8.8
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระดับมาก จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมา มีความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระดับปานกลาง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 และที่เหลือมีความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระดับน้อย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

2.2 ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของนักเรียน

ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของนักเรียน ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4.18 – 4.20

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของนักเรียน

ข้อคำถาม	ตอบว่า “ใช่”		ตอบว่า “ไม่ใช่”	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทำทางเพศต่อเด็ก เช่น การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืน การกระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่อนาจาร	249	64.3	138	35.7
2. การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ	51	13.2	336	86.8
3. เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย	292	75.5	95	24.5
4. เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย เนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง	312	80.6	75	19.4
5. บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้า คือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	121	31.3	266	68.7

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ข้อความ	ตอบว่า “ใช่”		ตอบว่า “ไม่ใช่”	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ	212	54.8	174	45.0

จากตารางที่ 4.18 พบว่า คำถามข้อ 1. “การล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทำทางเพศต่อเด็ก เช่น การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปไป การสำเร็จความใคร่ อนาจาร” นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 คำถามข้อ 2. “การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ” นักเรียน ส่วนใหญ่ตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 86.8 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 คำถามข้อ 3. “เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย” นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 คำถามข้อ 4. “เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย เนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง” นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 80.6 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 คำถามข้อ 5. “บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้า คือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ” นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 คำถามข้อ 6. “ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ” นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (คำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 ส่วนที่เหลือตอบว่า “ไม่ใช่” (คำตอบที่ไม่ถูกต้อง) จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของการตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของนักเรียน

ข้อคำถาม	(n = 387)		ระดับความรู้
	\bar{X}	S.D.	
1. การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ	0.87	0.34	มาก
2. เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย เนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง	0.81	0.40	มาก
3. เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย	0.75	0.43	มาก
4. บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้า คือ สถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	0.69	0.46	มาก
5. การล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทำทางเพศต่อเด็ก เช่น การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปร่างไป การสำเร็จความใคร่ อนาจาร	0.64	0.48	มาก
6. ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือนุคคลที่เด็กไว้วางใจ	0.55	0.50	ปานกลาง
รวม	0.72	1.29	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้คะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 0.72 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1. “การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ” เป็นข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 0.87$) รองลงมาคือ ข้อ 2. “เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย เนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง” ($\bar{X} = 0.81$) และคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 6. “ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือนุคคลที่เด็กไว้วางใจ” ($\bar{X} = 0.55$)

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กของนักเรียน

ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับความรู้มาก	197	50.9
ระดับความรู้ปานกลาง	146	37.7
ระดับความรู้น้อย	44	11.4
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 4.20 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระดับมาก จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมา มีความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระดับปานกลาง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 และที่เหลือมีความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระดับน้อย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4

ตอนที่ 3 บทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร ประกอบด้วย การเสริมสร้างความรู้สึกรู้ค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4.21 – 4.24

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็ก

บทบาทของครอบครัว	(n = 387)		ระดับบทบาท
	\bar{X}	S.D.	
1. การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	4.13	0.72	มาก

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

บทบาทของครอบครัว	(n = 387)		ระดับบทบาท
	\bar{X}	S.D.	
2. การเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	3.96	0.59	มาก
3. การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	2.18	0.74	น้อย
รวม	3.51	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า การดำเนินบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และเมื่อพิจารณาเป็นรายบทบาทพบว่า การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ การเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ($\bar{X} = 3.96$) ส่วนบทบาทในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.18$)

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร ในด้านการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

บทบาทของครอบครัวในด้าน การเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	(n = 387)		ระดับบทบาท
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านรับฟังอย่างตั้งใจเมื่อบุตรเล่าเรื่องราวที่เขาประสบปัญหา	4.26	0.84	มากที่สุด
2. ท่านแสดงความยอมรับนับถือต่อความสามารถที่บุตรมี	4.19	0.81	มาก
3. เมื่อบุตรมีปัญหา ท่านจะช่วยเหลือจัดการตามแนวทางของท่าน	4.19	0.87	มาก
4. ท่านแสดงออกให้บุตรรู้ว่าท่านมีความภาคภูมิใจในตัวบุตร	4.03	0.85	มาก

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

บทบาทของครอบครัวในด้าน การเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	(n = 387)		ระดับบทบาท
	\bar{X}	S.D.	
5. ท่านกล่าวคำชมเชยเมื่อบุตรทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ตาม ระดับที่ควรจะเป็น	4.03	0.87	มาก
6. ท่านส่งเสริมให้บุตรได้ค้นหาลักษณะเด่นพิเศษ ของตนเอง	4.01	0.98	มาก
7. ท่านเปิดโอกาสให้บุตรได้มีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น	3.99	0.88	มาก
8. ท่านหลีกเลี่ยงการตำหนิเมื่อบุตรทำผิดพลาด	2.98	1.19	ปานกลาง
รวม	3.96	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า การดำเนินบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร ในด้านการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ท่านรับฟังอย่างตั้งใจเมื่อบุตรเล่าเรื่องราวที่เขาประสบปัญหา ($\bar{X} = 4.26$) ท่านแสดงความยอมรับนับถือต่อความสามารถที่บุตรมี ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อบุตรมีปัญหา ท่านจะช่วยเหลือจัดการตามแนวทางของท่าน ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านหลีกเลี่ยงการตำหนิเมื่อบุตรทำผิดพลาด ($\bar{X} = 2.98$)

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตรในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

บทบาทของครอบครัวในด้าน การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	(n = 387)		ระดับบทบาท
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านสอนให้บุตรเป็นคนหวงเนื้อหวงตัว ไม่ให้ใคร มาแตะต้องอวัยวะเพศ	4.42	0.85	มากที่สุด

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

บทบาทของครอบครัวในด้าน การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	(n = 387)		ระดับบทบาท
	\bar{X}	S.D.	
2. ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติเสรีในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	4.37	0.86	มากที่สุด
3. ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ ปลอดภัยควรแก้ปัญหาอย่างไร เช่น การวิ่งหนี หรือ ตะโกนขอความช่วยเหลือ	4.32	0.86	มากที่สุด
4. ท่านสอนให้บุตรดูแลการแต่งตัว ไม่แต่งตัวโป้ รักรูป ใส่สายเดี่ยว เพื่อไม่ให้เป็นที่ขู่ข่มของเพศตรงข้าม	4.25	0.99	มากที่สุด
5. ท่านสอนให้บุตรแยกแยะการสัมผัสแบบไหนเป็น สิ่งปกติ แบบไหนเป็นอันตราย	4.18	0.88	มาก
6. ท่านสอนให้บุตรระมัดระวังป้องกันตนเองจากการ ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ทั้งจากบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคล อื่น	4.16	1.03	มาก
7. ท่านสอนวิธีการตัดสินใจเมื่อบุตรอยู่ในสถานการณ์ ที่ต้องเลือก	3.99	0.94	มาก
8. ท่านชวนบุตรคิดวางแผนจากข่าวการล่วงละเมิดทาง เพศในกรณีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับเขา จะตัดสินใจ อย่างไร	3.79	1.02	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า การดำเนินบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร ในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ท่านสอนให้บุตรเป็นคนหวงเนื้อหวงตัว ไม่ให้ใครมาแตะต้องอวัยวะเพศ ($\bar{X} = 4.42$) ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติเสรีในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.37$) และท่านสอนให้บุตรปฏิบัติว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยควรแก้ปัญหาอย่างไร เช่น การวิ่งหนี หรือตะโกนขอความช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.32$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ

ท่านสอนให้บุตรรู้ว่าการล่วงละเมิดทางเพศเด็กคืออะไร เช่น การสัมผัสหรือลูบคลำบริเวณส่วนตัวของเด็ก ($\bar{X} = 3.72$)

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร ในด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ

บทบาทของครอบครัวในด้าน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	(n = 387)		ระดับบทบาท
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านวางตัวกับเพื่อนต่างเพศอย่างมีขอบเขต หรือมีระยะห่างที่แสดงถึงความปลอดภัยเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสม	3.80	1.32	มาก
2. ท่านวางตัวให้เหมาะสมกับบทบาททางเพศ	3.39	1.51	มาก
3. ท่านแสดงความรักระหว่างเพื่อนต่างเพศด้วยการโอบกอดหรือสัมผัสต่อหน้าบุตร	1.83	1.20	น้อย
4. ท่านดื่ม เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ต่อหน้าบุตร	1.76	1.13	น้อยที่สุด
5. ท่านอยู่ลำพังกับเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคน	1.55	1.13	น้อยที่สุด
6. ท่านออกไปเที่ยวสถานเริงรมย์กับเพื่อนในเวลากลางคืน	1.47	1.00	น้อยที่สุด
7. ท่านพูดคุยกับเพื่อนเชิงลามกหรือมีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ต่อหน้าบุตร	1.45	0.95	น้อยที่สุด
รวม	2.18	0.74	น้อย

จากตารางที่ 4.24 พบว่า การดำเนินบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตรในด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ท่านวางตัวกับเพื่อนต่างเพศอย่างมีขอบเขต หรือมีระยะห่างที่แสดงถึงความปลอดภัยเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.80$) ท่านวางตัวให้เหมาะสมกับบทบาททางเพศ ($\bar{X} = 3.39$) และท่านแสดงความรักระหว่างเพื่อนต่างเพศ

ด้วยการโอบกอดหรือสัมผัสต่อหน้าบุตร ($\bar{X} = 1.83$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านพูดคุยกับเพื่อน
เชิงลามกหรือมีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ต่อหน้าบุตร ($\bar{X} = 1.45$)

ตอนที่ 4 พฤติกรรมของบุตรในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศประกอบด้วย
ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการปฏิเสธ
ต่อรอง โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ดังแสดงในตารางที่ 4.25 – 4.29

ตารางที่ 4.25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการ
ถูกล่วงละเมิดทางเพศ

พฤติกรรมของเด็ก	(n = 387)		ระดับพฤติกรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. ทักษะการตัดสินใจ	4.05	0.74	มาก
2. ทักษะการปฏิเสธต่อรอง	3.95	0.87	มาก
3. ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง	3.89	1.18	มาก
4. ทักษะการแก้ปัญหา	3.88	0.67	มาก
รวม	3.94	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทาง
เพศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และเมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรม
พบว่า ทักษะการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ ทักษะการปฏิเสธต่อรอง
($\bar{X} = 3.95$) ถัดมาคือ ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ($\bar{X} = 3.89$) ส่วนทักษะการแก้ปัญหา มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.88$)

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการ
ป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในด้านทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง

พฤติกรรมของเด็กในด้าน ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง	(n = 387)		ระดับ พฤติกรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนระมัดระวังตัวไม่ให้ผู้อื่นมาแตะต้อง สัมผัสร่างกาย	4.07	1.27	มาก
2. นักเรียนจะสังเกตสิ่งรอบตัวและประเมินว่าสิ่งใด ไม่ปลอดภัยสำหรับตัวเอง	3.99	1.15	มาก
3. นักเรียนหลีกเลี่ยงการเดินลำพังในที่เปลี่ยว	3.95	1.42	มาก
4. นักเรียนหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ลับตากับคนแปลก หน้า	3.83	1.61	มาก
5. นักเรียนหลีกเลี่ยงการรับของจากคนแปลกหน้า	3.82	1.60	มาก
6. นักเรียนไม่ชอบแต่งตัวโป้ รักรูปล เสื้อสายเดี่ยว กางเกงขาสั้น	3.68	1.63	มาก
รวม	3.89	1.18	มาก

จากตารางที่ 4.26 พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทาง
เพศในด้านทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ นักเรียนระมัด
ระวังตัวไม่ให้ผู้อื่นมาแตะต้องสัมผัสร่างกาย ($\bar{X} = 4.07$) นักเรียนจะสังเกตสิ่งรอบตัวและประเมินว่า
สิ่งใด ไม่ปลอดภัยสำหรับตัวเอง ($\bar{X} = 3.99$) และนักเรียนหลีกเลี่ยงการเดินลำพังในที่เปลี่ยว
($\bar{X} = 3.95$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนไม่ชอบแต่งตัวโป้ รักรูปล เสื้อสายเดี่ยว กางเกงขา
สั้น ($\bar{X} = 3.68$)

ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการ
ป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในด้านทักษะการตัดสินใจ

พฤติกรรมของเด็กในด้าน ทักษะการตัดสินใจ	(n = 387)		ระดับ พฤติกรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนจะบอกให้ผู้ปกครองทราบว่าจะไปที่ไหน ไปพบใคร ไปอย่างไร และจะกลับเมื่อไร	4.41	0.92	มากที่สุด
2. นักเรียนตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดได้ด้วยตนเอง	4.18	0.98	มาก
3. นักเรียน มีความมั่นใจในการคิด ตัดสินใจ ทำสิ่ง ต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข	4.17	1.04	มาก
4. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ทั้งเรื่องดี ไม่ดี ให้ผู้ปกครองฟังได้อย่างถูกต้อง	4.08	0.98	มาก
5. นักเรียนตัดสินใจเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีพฤติกรรม เสียหายในทางเพศ	4.07	1.22	มาก
6. นักเรียนสามารถตัดสินใจตอบโต้สถานการณ์ที่มีการ สัมผัสร่างกายที่ไม่เหมาะสมได้	3.92	1.24	มาก
7. นักเรียนตัดสินใจได้ว่าการกระทำพฤติกรรมของ บุคคลอื่นต่อนักเรียนรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ	3.48	1.42	มาก
รวม	4.05	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.27 พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทาง
เพศในด้านทักษะการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
แล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ นักเรียนจะบอกให้ผู้ปกครองทราบว่าจะ
ไปที่ไหน ไปพบใคร ไปอย่างไร และจะกลับเมื่อไร ($\bar{X} = 4.41$) นักเรียนตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุด
ได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.18$) และนักเรียน มีความมั่นใจในการคิด ตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมี
ความสุข ($\bar{X} = 4.17$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนตัดสินใจได้ว่าการกระทำพฤติกรรมของ
บุคคลอื่นต่อนักเรียนรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ($\bar{X} = 3.48$)

ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการ
ป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในด้านทักษะการแก้ปัญหา

พฤติกรรมของเด็กในด้าน ทักษะการแก้ปัญหา	(n = 387)		ระดับ พฤติกรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนจะหนีออกจากเหตุการณ์ทันที เมื่อรู้สึกว่าย อยู่ในสถานการณ์ไม่ปลอดภัย	4.29	1.00	มากที่สุด
2. นักเรียนสามารถแยกการสัมผัสได้ว่าเป็นการ สัมผัสที่ดีหรือไม่ดี	4.02	1.10	มาก
3. นักเรียนสนใจค้นคว้าหาความรู้รอบตัว ฝึกคิด ฝึก ทำ ฟังตนเอง และแก้ปัญหาได้	4.01	0.91	มาก
4. เมื่อเกิดปัญหานักเรียนจะพยายามค้นหาสาเหตุแห่ง ปัญหาและพยายามแก้ไข	3.95	0.94	มาก
5. นักเรียนจะขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ในการ แก้ไขปัญหาเสมอ	3.82	1.14	มาก
6. นักเรียนรู้สึกว่าแก้ไขปัญหาด้วยตนเองเป็น เรื่องยากลำบาก	3.17	1.18	ปานกลาง
รวม	3.88	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.28 พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทาง
เพศ ในด้านทักษะการแก้ปัญหามีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ นักเรียนจะหนีออกจากเหตุการณ์
ทันที เมื่อรู้สึกว่ายอยู่ในสถานการณ์ไม่ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.29$) นักเรียนสามารถแยกการสัมผัสได้ว่าเป็น
การสัมผัสที่ดีหรือไม่ดี ($\bar{X} = 4.02$) และนักเรียนสนใจค้นคว้าหาความรู้รอบตัว ฝึกคิด ฝึกทำ ฟังพา
ตนเอง และแก้ปัญหาได้ ($\bar{X} = 4.01$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนรู้สึกว่าแก้ไขปัญหา
ด้วยตนเองเป็นเรื่องยากลำบาก ($\bar{X} = 3.17$)

ตารางที่ 4.29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ของพฤติกรรมของนักเรียนในการ
ป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในด้านทักษะการปฏิเสธต่อรอง

พฤติกรรมของเด็กในด้าน ทักษะการปฏิเสธต่อรอง	(n = 387)		ระดับ พฤติกรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนปฏิเสธทันทีเมื่อถูกชักชวนให้ทำในสิ่งที่คิดว่า ว่าจะเป็นอันตรายต่อตนเอง	4.30	1.13	มากที่สุด
2. นักเรียนปฏิเสธทันที เมื่อคนอื่นมาจะต้องร่างกาย ส่วนหนึ่งส่วนใดแล้วทำให้รู้สึก อึดอัด เจ็บปวด	4.24	1.16	มากที่สุด
3. เมื่อนักเรียนถูกบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่ชอบ นักเรียน จะอธิบายเหตุผลให้ผู้อื่นยอมรับได้	3.93	1.12	มาก
4. นักเรียนปฏิเสธการกระทำพฤติกรรมของเพื่อนที่ ตนเองไม่ชอบ	3.82	1.14	มาก
5. นักเรียนเชื่อฟังและทำตามสิ่งที่ผู้ใหญ่บอกให้ทำทุก อย่างโดยไม่คิดปฏิเสธ	3.46	1.20	มาก
รวม	3.95	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.29 พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทาง
เพศ ในด้านทักษะการปฏิเสธต่อรองอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ นักเรียนปฏิเสธทันทีเมื่อถูกชักชวน
ให้ทำในสิ่งที่คิดว่าจะเป็นอันตรายต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.30$) นักเรียนปฏิเสธทันที เมื่อคนอื่นมาจะต้อง
ร่างกายส่วนหนึ่งส่วนใดแล้วทำให้รู้สึก อึดอัด เจ็บปวด ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อนักเรียนถูกบังคับให้ทำ
ในสิ่งที่ไม่ชอบ นักเรียนจะอธิบายเหตุผลให้ผู้อื่นยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.93$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ
นักเรียนเชื่อฟังและทำตามสิ่งที่ผู้ใหญ่บอกให้ทำทุกอย่างโดยไม่คิดปฏิเสธ ($\bar{X} = 3.46$)

**ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการ
ถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์**

ในส่วนนี้จะเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้โดยผู้วิจัย ใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในการทดสอบสมมติฐานมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง

ตัวแปร	ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้าง ความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	0.103*	0.044

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 พบว่า บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง คิดเป็นร้อยละ 10.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P\text{-value} < 0.05$)

ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง กับทักษะการตัดสินใจ

ตัวแปร	ทักษะการตัดสินใจ	
	R	P-value
บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้าง ความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	0.101*	0.048

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์กับทักษะการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 10.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (P-value < 0.05)

ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง กับทักษะการแก้ไขปัญหา

ตัวแปร	ทักษะการแก้ไขปัญหา	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	0.104*	0.041

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์กับทักษะการแก้ไขปัญหา คิดเป็นร้อยละ 10.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (P-value < 0.05)

ตารางที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง กับทักษะการปฏิเสธต่อรอง

ตัวแปร	ทักษะการปฏิเสธต่อรอง	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	0.134*	0.008

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์กับทักษะการปฏิเสธต่อรอง คิดเป็นร้อยละ 13.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (P-value < 0.05)

ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ
ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศกับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง

ตัวแปร	ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้รู้จักวิธีการป้องกันตัวจากภัยทางเพศ	-0.005	0.928

จากตารางที่ 4.34 พบว่า บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ
ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์
เสี่ยง คิดเป็นร้อยละ 0.5 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($P\text{-value} > 0.05$)

ตารางที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ
ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศกับทักษะการตัดสินใจ

ตัวแปร	ทักษะการตัดสินใจ	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้รู้จักวิธีการป้องกันตัวจากภัยทางเพศ	0.032	0.531

จากตารางที่ 4.35 พบว่า บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ
ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการตัดสินใจ คิดเป็นร้อย
ละ 3.2 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($P\text{-value} > 0.05$)

ตารางที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ
ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศกับทักษะการแก้ไขปัญหา

ตัวแปร	ทักษะการแก้ไขปัญหา	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้รู้จักวิธีการป้องกันตัวจากภัยทางเพศ	0.025	0.628

จากตารางที่ 4.36 พบว่า บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ
ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการแก้ไขปัญหา คิดเป็น
ร้อยละ 2.5 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (P-value > 0.05)

ตารางที่ 4.37 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ
ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศกับทักษะการปฏิเสธต่อรอง

ตัวแปร	ทักษะการปฏิเสธต่อรอง	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้รู้จักวิธีการป้องกันตัวจากภัยทางเพศ	0.026	0.604

จากตารางที่ 4.37 พบว่า บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการ
ป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการปฏิเสธต่อรอง คิดเป็น
ร้อยละ 2.6 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (P-value > 0.05)

ตารางที่ 4.38 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศกับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง

ตัวแปร	ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	-0.062	0.222

จากตารางที่ 4.38 พบว่า บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง คิดเป็นร้อยละ 6.2 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($P\text{-value} > 0.05$)

ตารางที่ 4.39 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศกับทักษะการตัดสินใจ

ตัวแปร	ทักษะการตัดสินใจ	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	0.027	0.595

จากตารางที่ 4.39 พบว่า บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 2.7 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($P\text{-value} > 0.05$)

ตารางที่ 4.40 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศกับทักษะการแก้ไข้ปัญหา

ตัวแปร	ทักษะการแก้ไข้ปัญหา	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	-0.031	0.543

จากตารางที่ 4.40 พบว่า บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการแก้ไข้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 3.1 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (P-value > 0.05)

ตารางที่ 4.41 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศกับทักษะการปฏิเสธต่อรอง

ตัวแปร	ทักษะการปฏิเสธต่อรอง	
	r	P-value
บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	-0.006	0.902

จากตารางที่ 4.41 พบว่า บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการปฏิเสธต่อรองคิดเป็นร้อยละ 0.6 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (P-value > 0.05)

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สามารถสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.42 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัว กับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

สมมติฐานที่	ตัวแปร		r	P-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
	บทบาทครอบครัว	ทักษะป้องกันตนเองฯ ของนักเรียน			
1	การเสริมสร้าง ความรู้สึกรับคุณค่า ในตนเอง	ทักษะการหลีกเลี่ยง สถานการณ์เสี่ยง	0.103*	0.044	สัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ
2	การเสริมสร้าง ความรู้สึกรับคุณค่า ในตนเอง	ทักษะการตัดสินใจ	0.101*	0.048	สัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ
3	การเสริมสร้าง ความรู้สึกรับคุณค่า ในตนเอง	ทักษะการแก้ไขปัญหา	0.104*	0.041	สัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ
4	การเสริมสร้าง ความรู้สึกรับคุณค่า ในตนเอง	ทักษะการปฏิเสธต่อรอง	0.134*	0.008	สัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ
5	การอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้รู้จักวิธีการป้องกัน ตัวจากภัยทางเพศ	ทักษะการหลีกเลี่ยง สถานการณ์เสี่ยง	-0.005	0.928	ไม่สัมพันธ์
6	การอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้รู้จักวิธีการป้องกัน ตัวจากภัยทางเพศ	ทักษะการตัดสินใจ	0.032	0.531	ไม่สัมพันธ์
7	การอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้รู้จักวิธีการป้องกัน ตัวจากภัยทางเพศ	ทักษะการแก้ไขปัญหา	0.025	0.628	ไม่สัมพันธ์
8	การอบรมเลี้ยงดูบุตร ให้รู้จักวิธีการป้องกัน ตัวจากภัยทางเพศ	ทักษะการปฏิเสธต่อรอง	0.026	0.604	ไม่สัมพันธ์
9	การปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่เหมาะสม ระหว่างตนเองกับผู้อื่น ในเรื่องเพศ	ทักษะการหลีกเลี่ยง สถานการณ์เสี่ยง	-0.062	0.222	ไม่สัมพันธ์

ตารางที่ 4.42 (ต่อ)

สมมติฐานที่	ตัวแปร		r	P-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
	บทบาทครอบครัว	ทักษะป้องกันตนเองของนักเรียน			
10	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	ทักษะการตัดสินใจ	0.027	0.595	ไม่สัมพันธ์
11	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	ทักษะการแก้ไขปัญหา	-0.031	0.543	ไม่สัมพันธ์
12	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ	ทักษะการปฏิเสธต่อตรง	-0.006	0.902	ไม่สัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้
สมมติฐานที่ 1 บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 2 บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการตัดสินใจในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 3 บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการแก้ไขปัญหาในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 4 บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการปฏิเสธต่อตรงในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 5 บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเอง จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 6 บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการตัดสินใจ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 7 บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการแก้ไขปัญหา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 8 บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการปฏิเสธต่อรอง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 9 บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 10 บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการตัดสินใจ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 11 บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการแก้ไขปัญหา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 12 บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการปฏิเสธต่อรอง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวในการปกป้องและคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ และข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางในการปกป้องตนเองให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนาโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและนำมาสรุปประเด็น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวในการปกป้องและคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

1.1 ผู้ปกครองควรให้ความรัก ให้ความอบอุ่น เอาใจใส่ในการเลี้ยงดูบุตรอย่างใกล้ชิด เป็นที่ปรึกษาของบุตร และให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อบุตร รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

1.2 ผู้ปกครองไม่ควรปล่อยให้บุตรไปไหนมาไหนตามลำพัง หากจำเป็นต้องให้เด็กไปตามลำพัง ผู้ปกครองควรให้คำแนะนำแก่เด็กทุกครั้ง รวมทั้งเมื่อเด็กมีความจำเป็นต้องออกไปนอกบ้าน จะต้องขออนุญาตผู้ปกครองก่อนทุกครั้ง และจะต้องกำชับให้เด็กกลับบ้านตรงเวลาทุกครั้ง

1.3 ผู้ปกครองควรได้รับความรู้หรือคำแนะนำที่ถูกต้อง เกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวในการปกป้องและคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมทั้งความรู้อื่น ๆ ที่จำเป็น เนื่องจากผู้ปกครองถือเป็นปราการด่านแรกที่จะปกป้องคุ้มครองบุตร

1.4 ผู้ปกครองควรให้ความรู้หรือคำแนะนำแก่เด็ก ในเรื่องการปฏิบัติตนและการวางตนให้เหมาะสม การแต่งกายให้มิดชิด การระมัดระวังตัวจากคนแปลกหน้า ไม่รับของจากคนแปลกหน้า การระมัดระวังตัวจากสิ่งรอบข้าง สถานที่เสี่ยงภัยและลักษณะสถานการณ์เสี่ยงต่าง ๆ ทักษะการปฏิเสธ และวิธีการป้องกันตัวเองให้ปลอดภัย

1.5 ผู้ปกครองควรชี้ให้เด็กเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไม่ดี และเป็นต้นเหตุของปัญหาสังคมในปัจจุบัน ควรสอนให้เด็กรู้ว่าผลลัพธ์ที่ตามมาจะเป็นอย่างไร และควรจะแก้ไขปัญหาอย่างไร โดยอาจยกตัวอย่างจากข่าวประจำวัน และสอนให้เด็กรู้จักการป้องกันตนเอง รวมทั้งให้คำแนะนำแก่เด็กอย่างใกล้ชิดเมื่อชมภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ที่มีภาพและเสียง เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่เหมาะสมทางเพศตามวัยของเด็ก

1.6 ผู้ปกครองควรให้โอกาสเด็กในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศ และให้คำแนะนำแก่เด็กในสิ่งที่ถูกต้อง

1.7 ผู้ปกครองควรคอยตรวจตราพฤติกรรมของเด็กถึงความเปลี่ยนแปลงตามวัย และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องเพศที่สมควรกับการเปลี่ยนแปลงตามวัยของเด็ก

1.8 ผู้ปกครองควรหลีกเลี่ยงไม่ให้เด็กต้องอยู่กับคนแปลกหน้าตามลำพัง รวมทั้งไม่ยินยอมให้เด็กอยู่กับบุคคลที่มีเพศตรงข้ามในที่ลับตา แม้กระทั่งบุคคลใกล้ชิดตัวก็ตาม ผู้ปกครองควรสอนให้เด็กระวังตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

1.9 ผู้ปกครองควรตรวจตราในเรื่องการคบเพื่อน สอนให้เด็กรู้จักคบเพื่อนที่ดี และไม่ควรปล่อยให้เด็กใช้โทรศัพท์หรือติดต่อสื่อสารในรูปแบบอื่น ๆ ตามลำพัง และเกินความจำเป็นกับเพื่อนทุกวัย

1.10 ผู้ปกครองควรหลีกเลี่ยงการแสดงพฤติกรรมทางเพศต่อหน้าเด็ก เช่น การกอดจูบ การจับมือถือแขน เป็นต้น และหลีกเลี่ยงไม่ให้มีสิ่งลามกอนาจารภายในบ้าน

1.11 เมื่อเด็กมีปัญหา ผู้ปกครองจะต้องเข้าร่วมแก้ไขปัญหากับเด็กอย่างใกล้ชิดด้วยความรัก ความอบอุ่น ความเมตตาต่อเด็ก ไม่ใช่กำลังหรืออารมณ์ที่รุนแรงต่อเด็ก ให้บุตรมีความรู้ดีว่าผู้ปกครองอยู่ใกล้ชิด พร้อมจะเป็นที่ปรึกษาได้ในทุกเรื่อง ไม่ลงโทษหรือซ้ำเติมเด็กในกรณีที่ได้คิดผิดพลาด แต่ควรแนะนำหรือให้กำลังใจเด็กและให้โอกาสเด็กในการกลับตัวกลับใจทำในสิ่งที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางในการปกป้องตนเองให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

2.1 เชื้อพึงผู้ปกครอง และประพฤติตนอยู่ในโอวาทของผู้ปกครองอย่างเคร่งครัด
 2.2 ใช้เวลาว่างอยู่กับครอบครัว และทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัว
 2.3 ไม่ไปไหนมาไหนตามลำพัง และไม่ออกไปนอกบ้านกับเพื่อนเกินความพอดี หากจำเป็นต้องออกไปนอกบ้าน จะต้องขออนุญาตผู้ปกครองก่อนทุกครั้ง และจะต้องกลับบ้านตรงเวลาทุกครั้ง

2.4 ไม่ไปเที่ยวกลางคืนกับเพื่อน หรือไปยังสถานที่ที่ไม่เหมาะสมโดยเด็ดขาด
 2.5 รับฟังคำสอนคำแนะนำจากผู้ปกครอง และฝึกปฏิบัติในเรื่องการวางตนให้เหมาะสม การแต่งกายให้มิดชิด การระมัดระวังตัวจากคนแปลกหน้า ไม่รับของจากคนแปลกหน้า การระมัดระวังตัวจากสิ่งรอบข้าง สถานที่เสี่ยงภัยและลักษณะสถานการณ์เสี่ยงต่าง ๆ ทักษะการปฏิเสธ และวิธีการป้องกันตัวเองให้ปลอดภัย

2.6 ไม่เสพสิ่งลามกอนาจาร และไม่หมกมุ่นในเรื่องเพศ ควรหาทางออกโดยการทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา อ่านหนังสือ ชมภาพยนตร์ ฟังเพลง เป็นต้น

2.7 ไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรรวมทั้งไม่แสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การจับมือถือแขน การกอดจูบกับเพื่อนต่างเพศ เป็นต้น

2.8 ไม่อยู่กับคนแปลกหน้าตามลำพัง หรืออยู่กับบุคคลที่มีเพศตรงข้ามในที่ลับตา หากต้องตกอยู่ในสถานการณ์เช่นนี้ ให้รีบเดินไปหาผู้ใหญ่หรือไปยังกลุ่มคน เพื่อความปลอดภัย

2.9 ควรคบเพื่อนที่ดี และชักชวนกันไปในทางที่ดี หรือทำสิ่งที่มีประโยชน์และเหมาะสมตามวัย เช่น อ่านหนังสือ ทำการบ้าน ทบทวนบทเรียนด้วยกัน เป็นต้น

2.10 ไม่มั่วสุมอบายมุขกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น เช่น ดื่มสุรา เล่นการพนัน เป็นต้น เพราะสิ่งเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการคุกคามทางเพศได้

2.11 ไม่ใช่โทรศัพท์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เกินความจำเป็น

2.12 เมื่อทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ให้รีบปรึกษาผู้ปกครอง รับฟังและเชื่อฟังในสิ่งที่ผู้ปกครองแนะนำ รวมทั้งกลับตัวกลับใจทำในสิ่งที่ถูกต้อง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์” ในครั้งนี้ สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร และความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 387 คน และผู้ปกครองของนักเรียนดังกล่าว จำนวน 387 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)

1.3 ข้อมูลทางประชากรของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 387 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.0) มีอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 42.4) มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 41.3) มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-4 คน (ร้อยละ 56.1) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 49.6) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุตร (ร้อยละ 88.1) และเคยให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับบุตร (ร้อยละ 75.7) สำหรับข้อมูลทางประชากรของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 387 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 52.5) มีอายุ 11 ปี (ร้อยละ 34.4) กำลังศึกษาระดับชั้น ป.4 (ร้อยละ 36.7) มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-4 คน (ร้อยละ 52.5) ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 57.6) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง (ร้อยละ

85.3) และเคยได้รับความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง (ร้อยละ 75.2)

1.4 ความรู้ต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับมาก (ร้อยละ 48.8) รองลงมา มีความรู้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 42.4) และที่เหลือมีความรู้ในระดับน้อย (ร้อยละ 8.8) สำหรับนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับมาก (ร้อยละ 50.9) รองลงมา มีความรู้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 37.7) และที่เหลือมีความรู้ในระดับน้อย (ร้อยละ 11.4)

1.5 บทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายบทบาทแล้ว เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้ดังนี้ การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ($\bar{X} = 4.13$) การเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ($\bar{X} = 3.96$) และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ($\bar{X} = 2.18$) ตามลำดับ โดยในแต่ละบทบาทสรุปได้ดังนี้

1.5.1 ด้านการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ท่านรับฟังอย่างตั้งใจเมื่อบุตรเล่าเรื่องราวที่เขาประสบปัญหา ($\bar{X} = 4.26$) ท่านแสดงความยอมรับนับถือต่อความสามารถที่บุตรมี ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อบุตร มีปัญหา ท่านจะช่วยเหลือจัดการตามแนวทางของท่าน ($\bar{X} = 4.19$)

1.5.2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ท่านสอนให้บุตรเป็นคนหวังเนื้อหวังตัว ไม่ให้ใครมาแตะต้องอวัยวะเพศ ($\bar{X} = 4.42$) ท่านสอนให้บุตรปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.37$) และท่านสอนให้บุตรปฏิบัติว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยควรแก้ปัญหาอย่างไร เช่น การวิ่งหนี หรือตะโกนขอความช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.32$)

1.5.3 ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว เรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ ท่านวางตัวกับเพื่อนต่างเพศอย่างมีขอบเขต หรือมีระยะห่างที่แสดงถึงความปลอดภัยเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.80$) ท่านวางตัวให้เหมาะสมกับบทบาททางเพศ ($\bar{X} = 3.39$) และท่านแสดงความรักระหว่างเพื่อนต่างเพศด้วยการโอบกอดหรือสัมผัสต่อหน้าบุตร ($\bar{X} = 1.83$)

1.6 พฤติกรรมของนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมและเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้ดังนี้ ทักษะการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.05$) ทักษะการปฏิเสธต่อorang ($\bar{X} = 3.95$) ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ($\bar{X} = 3.89$) และทักษะการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ โดยในแต่ละทักษะสรุปได้ดังนี้

1.6.1 ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ นักเรียนระมัดระวังตัวไม่ให้ผู้อื่นมาแตะต้องสัมผัสร่างกาย ($\bar{X} = 4.07$) นักเรียนจะสังเกตสิ่งรอบตัวและประเมินว่าสิ่งใดไม่ปลอดภัยสำหรับตัวเอง ($\bar{X} = 3.99$) และนักเรียนหลีกเลี่ยงการเดินลำพังในที่เปลี่ยว ($\bar{X} = 3.95$)

1.6.2 ทักษะการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ นักเรียนจะบอกให้ผู้ปกครองทราบว่าจะไปที่ไหน ไปพบใคร ไปอย่างไร และจะกลับเมื่อไร ($\bar{X} = 4.41$) นักเรียนตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.18$) และนักเรียน มีความมั่นใจในการคิด ตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.17$)

1.6.3 ทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ นักเรียนจะหนีออกจากเหตุการณ์ทันทีเมื่อรู้สึกว่ายู่ในสถานการณ์ไม่ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.29$) นักเรียนสามารถแยกการสัมผัสได้ว่าเป็นการสัมผัสที่ดีหรือไม่ดี ($\bar{X} = 4.02$) และนักเรียนสนใจค้นคว้าหาความรู้รอบตัว ฝึกคิด ฝึกทำ ฝึกพาตนเอง และแก้ปัญหาได้ ($\bar{X} = 4.01$)

1.6.4 ทักษะการปฏิเสธต่อorang อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้ดังนี้ นักเรียนปฏิเสธทันทีเมื่อถูกชักชวนให้ทำในสิ่งที่คิดว่าจะเป็นอันตรายต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.30$) นักเรียนปฏิเสธทันที เมื่อคนอื่นมาแตะต้องร่างกายส่วนหนึ่งส่วนใดแล้วทำให้รู้สึก อึดอัด เจ็บปวด ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อนักเรียนถูกบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่ชอบ นักเรียนจะอธิบายเหตุผลให้ผู้อื่นยอมรับได้ ($\bar{X} = 3.93$)

1.7 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1.7.1 บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการการแก้ไขปัญหา และทักษะการปฏิเสธต่อorang โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.7.2 บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.7.3 บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ความรู้ต่อปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็กของผู้ปกครองและนักเรียน พบว่าผู้ปกครองและนักเรียนยังมีส่วนที่มีความรู้ไม่ถูกต้อง เห็นได้จากจำนวนผู้ตอบคำถามได้ถูกต้อง-ไม่ถูกต้องสำหรับคำถามบางข้อ ดังนี้ คำถามข้อ 1. “การถูกล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทำทางเพศต่อเด็ก เช่น การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่อนาจาร” ผู้ปกครองตอบถูกต้อง ร้อยละ 66.9 ตอบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 33.1 ส่วนนักเรียนตอบถูกต้อง ร้อยละ ร้อยละ 64.3 ตอบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 35.7 คำถามข้อ 2. “การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำ อวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การถูกล่วงละเมิดทางเพศ” ผู้ปกครองตอบถูกต้อง ร้อยละ 80.6 ตอบไม่ถูกต้องร้อยละ 19.4 ส่วนนักเรียนถูกต้องร้อยละ 86.8 ตอบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 13.2 คำถามข้อ 3. “เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย” ผู้ปกครองตอบถูกต้อง ร้อยละ 75.5 ตอบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 24.5 ส่วนนักเรียน ตอบถูกต้อง ร้อยละ 75.5 ตอบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 24.5 คำถามข้อ 5. “บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้า คือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ” ผู้ปกครองตอบถูกต้อง ร้อยละ 70.5 ตอบไม่ถูกต้องร้อยละ 29.5 ส่วนนักเรียนตอบถูกต้อง ร้อยละ 68.7 ตอบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 31.3 คำถามข้อ 6. “ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ” ผู้ปกครองตอบถูกต้อง ร้อยละ 57.9 ตอบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 42.1 ส่วนนักเรียนตอบถูกต้อง ร้อยละ 54.8 ตอบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 45.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ต่อปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็กโดยรวมเป็นอย่างดี แต่ในขณะเดียวกันยังมีผู้ปกครองบางส่วนที่มีความรู้ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า คำถามข้อที่ 6 เป็นข้อที่ผู้ปกครองและนักเรียนมี

ระดับความรู้ปานกลาง อันดับที่ 6 (ต่ำสุด) ซึ่งความรู้ในข้อดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญมาก ตามที่ได้มีข้อมูลสถิติจากศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุข รายงานว่าผู้กระทำกรล่วงละเมิดทางเพศเด็กส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่เด็กรู้จัก ไว้วางใจ และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ซึ่งหากผู้ปกครองและเด็กมีความรู้เกี่ยวกับผู้กระทำ ไม่ถูกต้องแล้วนั้น ก็จะทำให้เกิดความละเลย ขาดความระมัดระวังภัยจากบุคคลใกล้ชิด หรือเมื่อคิดว่าอยู่ในสถานที่คิดว่าปลอดภัยเช่นบ้าน โรงเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้ปกครองจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพราะการที่ผู้ปกครองมีความรู้เป็นอย่างดีและตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันปัญหา ผู้ปกครองก็จะให้ความสำคัญและมีการปฏิบัติตามบทบาทเป็นอย่างดีขึ้น เด็กก็จะมีโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะต่างๆ ในการป้องกันตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นสถาบันทางสังคมที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียน สื่อมวลชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พึ่งได้ จะต้องเข้ามามีบทบาทร่วมกับครอบครัว ในการเสริมสร้างความรู้ เช่น การจัดอบรมสัมมนา มีเว็บไซต์/สื่อความรู้ที่ทันสมัย/เข้าถึงสะดวก มีเครือข่ายหรือชมรมผู้ปกครอง

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่าบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกลึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของแผนงานสุขภาพเด็กและเยาวชน (2554) ที่อธิบายว่า การเสริมสร้างความรู้สึกลึกมีคุณค่าในตนเอง จะทำให้เด็กมีความทะเยอทะยานในสิ่งที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งสถานการณ์เสี่ยงต่าง ๆ เช่น การอยู่ลำพังกับคนแปลกหน้า หรือเพศตรงข้ามในที่ลับตาคน การอยู่ร่วมในเหตุการณ์ที่มีการคู่อุปถัมภ์ คลิบัติโอปโป เป็นต้น ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ดังนั้น เด็กที่ได้รับการเสริมสร้างความรู้สึกลึกมีคุณค่าในตนเองจากครอบครัว ย่อมหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมในสถานการณ์เสี่ยงต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกลึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการตัดสินใจ แสดงให้เห็นว่าการเสริมสร้างความรู้สึกลึกมีคุณค่าในตนเอง ช่วยให้เด็กมีความสามารถในการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือมีความล่อแหลม เช่น สามารถตัดสินใจตอบโต้สถานการณ์ที่มีการสัมผัสร่างกายที่ไม่เหมาะสมได้ ตลอดจนมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีพฤติกรรมเสียหายในทางเพศ และมีความมั่นใจในการคิด ตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข มีสุขภาพจิตที่ดี สอดคล้องกับข้อมูลของสถาบันราชานุกูล (2551) ที่ระบุว่า บุคคลที่มีสุขภาพจิตดี ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเชื่อมั่น มั่นคงทางจิตใจสามารถปรับตัวได้ดี เกิดจากความรู้สึกลึกนึกคิดต่อภาพลักษณ์ของตนเองในทางที่ดี มีความภูมิใจ เห็นตนเอง มีคุณค่า ครอบครัวยังสามารถเสริมสร้างความรู้สึกลึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กได้ด้วย เมื่อพบว่าเด็กมีปัญหาไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม ให้ช่วยค้นหาสาเหตุว่าเกิดจากอะไร แล้วช่วยเหลือเด็กให้ได้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

บางเรื่องที่เกิดความสามารถของพวกเขาที่ต้องยอมรับ ทำความเข้าใจว่า ไม่มีใครมีความรู้ความสามารถทุกเรื่อง การที่เราทำบางสิ่งบางอย่างไม่ได้ ก็ไม่ใช่เรื่องที่เลวร้ายอะไร หลีกเลี่ยงการตำหนิหรือโยนความผิดให้เด็ก และต้องไม่ซ้ำเติมเมื่อเขาผิดพลาด รวมไปถึงการฝึกให้สามารถแสดงความคิด รู้จักตัดสินใจแก้ไขปัญหา กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ให้ค้นหาลักษณะเด่นพิเศษของตนเองที่ตนเองภูมิใจ เมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้จากการกระทำสามารถเผชิญเหตุการณ์ มีประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง เสริมสร้างความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น ตั้งใจพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จนำไปสู่ความเห็นความสามารถ คุณค่าและความภูมิใจในตนเอง นอกจากนี้ ครอบครัวยังมีบทบาทในการเสริมสร้างทักษะการปฏิเสธต่อรองให้กับเด็กได้ ซึ่งอุษา ภักดีศิริ (2557) ได้อธิบายลักษณะของการปฏิเสธต่อรองว่ามีคุณลักษณะคือเป็นสิทธิและความต้องการ โดยชอบธรรมที่จะปฏิเสธ ซึ่งการที่จะปฏิเสธหรือไม่นั้นต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเพราะในเรื่องเดียวกันแต่ถ้าคนละสถานการณ์ก็อาจปฏิเสธได้ทั้งที่ในสถานการณ์ครั้งก่อนไม่ปฏิเสธ การพิจารณาถึงพฤติกรรมว่าพฤติกรรมนั้นควรปฏิเสธหรือไม่ และมีองค์ประกอบในด้านความรู้สึก การแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ และความคิดเห็นส่วนบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งองค์ประกอบในด้านความรู้สึกนี้มีความสอดคล้องกับการเสริมสร้างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ซึ่งกัญญนันท์ ภักดิ์สรณ์ศิริ (2554) ได้อธิบายว่าบทบาทของครอบครัว มีหน้าที่หลักในการเลี้ยงดูบุตรธิดาให้เจริญเติบโต ให้การศึกษอบรมให้เป็นคนดีมีคุณธรรมมีหลักการและเหตุผล มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่รับรู้จักข่มใจตนเองมีความอดทน อดกลั้น พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเข้มแข็ง และอดทน เพื่อให้บุตรธิดานั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

2.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า บทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศที่มาจากปัจจัยทางครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู ของ สมพร จรัสเจริญวิทยา (2550) กล่าวว่าครอบครัวหลีกเลี่ยงการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องและการเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่เด็ก เด็กจึงไม่สามารถป้องกันตนเองจากการตกเป็นเหยื่อการล่วงละเมิดทางเพศหรือควบคุมตนเองเมื่อเกิดอารมณ์ทางเพศ เด็กผู้หญิงถูกเลี้ยงดูให้อยู่ในกรอบประเพณีอย่างเคร่งครัดในหลายครอบครัว จึงรู้สึกเก็บกดเมื่ออยู่ที่บ้าน แต่ผู้ใหญ่ที่ไม่ได้ใกล้ชิดเข้าใจว่าเป็นเด็กเรียบร้อยไม่มีปัญหา สำหรับตัวเด็กไม่เข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของอารมณ์ทางเพศ เมื่อรับข่าวสารจากสังคมภายนอกไม่สามารถแยกแยะได้ว่าความประพฤติดีเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ไม่สามารถเข้าใจถึงอันตรายที่เกิดขึ้นกับตนเองซึ่งมาในรูปแบบต่างๆ นอกจากนั้นได้สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องเพศศึกษาในครอบครัวที่มีเด็กวัยเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของ จารุณี กำลิ่งแก่ง (2552) ที่

กล่าวถึงอุปสรรคที่ทำให้ครอบครัวไม่สอนเรื่องดังกล่าวแก่เด็กเพราะเห็นว่าเด็กยังเล็กเกินไปที่จะสอนหรือให้ข้อมูลความรู้เรื่องเพศศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมิกา ชะมะรัตและมนทกานต์ เชื่อมชิด (2554) ซึ่งได้สอบถามบทบาทของครอบครัว พบว่าผู้ใหญ่หลีกเลี่ยงในการให้เด็กพบเห็นและพูดคุยเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องเพศของเด็กจากชีวิตประจำวันและสิ่งแวดล้อมเช่น จากละครทีวี อินเทอร์เน็ต ซึ่งไพลิน ศรีสุขโช (2553) ที่ได้กล่าวว่าการปลูกฝังให้เด็กเรียนรู้เรื่องเพศและการปกป้องตัวเอง จากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ควรตระหนัก เพราะไม่เพียงเกิดประโยชน์แก่เด็กเท่านั้น ยังเป็นการสอนและฝึกให้เด็กรู้จักตนเอง รู้จักประเมินสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ คิดเป็นนิสัยไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ทำให้เป็นคนระมัดระวังตนเอง ไม่ประมาทในสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ ทางเพศ เพราะการล่วงละเมิดทางเพศเกิดขึ้นได้กับทุกคน ทุกวัย ทุกเวลา ทุกสถานที่ สื่อมวลชนเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการสอนให้เด็กรู้เท่าทันและป้องกันไม่ให้ตัวเองถูกละเมิดทางเพศ ในขณะที่จัวร์ จันตุด (2556) กล่าวว่ากรอบรมเลี้ยงดูหมายถึง วิธีการปฏิบัติที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ให้นุตรเป็นคนดี มีระเบียบวินัย ว่ากล่าวตักเตือนเมื่อมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งจากความหมายได้สะท้อนให้เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูบุตรเป็นเพียงการสั่งสอนให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ในขณะที่ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงอาจต้องมีการบวกรวมในการอบรมสั่งสอนที่มากกว่าแนวปฏิบัติตนเป็นคนดี ตลอดจนการเรียนรู้จากประสบการณ์รอบตัว และปฏิภาณไหวพริบของตัวเด็กก็อาจเป็นการเสริมสร้างทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงได้ดีกว่าการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่มุ่งเน้นให้นุตรเป็นคนดีมากกว่าการเอาตัวรอดในสถานการณ์ที่อันตราย นอกจากนี้ อุทัย สงวนพงศ์ (2555) ยังได้อธิบายว่าทักษะการตัดสินใจเป็นทักษะที่จะนำไปสู่พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของบุคคล โดยมีการประเมินทางเลือก และผลจากการตัดสินใจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นกับบุคคล ซึ่งการอบรมบุตรอาจไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการตัดสินใจ มากกว่าการมุ่งเน้นให้เด็กเป็นคนดีของสังคม ซึ่งผลการวิจัยที่พบว่าบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตัวจากภัยทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็กดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา มีมาก (2549) ที่ได้วิจัยเรื่องผลการอบรมการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มีต่อความรู้และความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันตนเองในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งระบุว่าความรู้และความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศในเด็กนักเรียนหลังการอบรม สูงกว่าก่อนการอบรม ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลการวิจัยมีความแตกต่างอาจเป็นเพราะงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นการอบรมจากพ่อแม่ และผู้ปกครอง ในขณะที่งานวิจัยของสุพัตรา มีมาก เป็นการอบรมโดยครูหรืออาจารย์ในโรงเรียน

2.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็ก โดยลักษณะของการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศในบทบาทของครอบครัวนั้น แบนคูรา ได้อธิบายด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ว่าเป็นขบวนการที่บุคคลได้รับจากสังคม สิ่งแวดล้อมทางสังคม หรือวัฒนธรรมว่าเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขทางสังคมให้กับเด็ก พ่อแม่จะเป็นผู้สอนให้เด็กทราบถึงแนวปฏิบัติตนในสังคม การแยกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ถูกกับสิ่งที่ผิด ดีหรือเลวโดยใช้สิ่งเสริมแรงทางคำพูด เห็นได้ว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นความมอองงามของพฤติกรรมและอารมณ์จากการปรับตัวให้เข้ากับเกณฑ์ของสังคมโดยมีแรงขับพื้นฐานมาจากความต้องการทางชีววิทยา การแสวงหารางวัลตลอดจนการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษทางสังคม ในขณะที่มุลนิธิศุณย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2552) ให้ข้อมูลว่าการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงเป็นการสอนให้เด็กรู้จักประเมินบุคคลหรือสภาพการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายและการหลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้หรือเข้าไปใกล้บุคคล เช่น ผู้ใช้สารเสพติด ผู้ดื่มสุรา บุคคลที่มีปัญหาทางอารมณ์ ปัญหาจิตประสาท บุคคลที่แสดงพฤติกรรมอากัปกิริยาออกไปในทางเพศ ชอบสัมผัสและต้องตัวของเด็กขณะพูดคุย โดยไม่มีเหตุอันควร เป็นต้น ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปได้ว่าการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงนั้น อาจมีสาเหตุมาจากพ่อแม่ไม่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการหลีกเลี่ยงสถานการณ์อย่างชัดเจน จึงทำให้เด็กไม่เกิดความตระหนักและขาดทักษะดังกล่าว ในส่วนของทักษะการตัดสินใจ ซึ่งจุฑานันท์ ก้อนแก้ว (2550) ระบุว่าทักษะการตัดสินใจเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถที่เป็นขบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผลของนักเรียนในการพิจารณาเลือกทางปฏิบัติในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งเด็กต้องได้รับการฝึกให้รู้จักคิด วิเคราะห์ถึงภัยหรืออันตรายที่อาจได้รับจากสถานการณ์เสี่ยงรูปแบบต่าง ๆ การสอนให้เด็กรู้จักใช้วิจารณญาณเพื่อป้องกันภัยให้ตนเอง ปกป้องสิทธิส่วนตัว รู้จักตัดสินใจในบางเรื่องที่ไม่ซับซ้อนมาก สามารถใช้วิจารณญาณแยกแยะสถานการณ์ เคารพตนเอง ไม่ทำตามคนอื่นในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี เหมาะสม ในขณะที่การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศนั้น เป็นการที่พ่อแม่จะเป็นผู้สอนให้เด็กทราบถึงแนวปฏิบัติตนในสังคม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทางจริยธรรมให้เป็นความมอองงามของพฤติกรรมและอารมณ์จากการปรับตัวให้เข้ากับเกณฑ์ของสังคมโดยมีแรงขับพื้นฐานมาจากความต้องการทางชีววิทยา การแสวงหารางวัล ตลอดจนการหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษทางสังคม ซึ่งอาจยังขาดการฝึกให้เด็กรู้จักคิด วิเคราะห์ถึงภัยหรืออันตรายที่อาจได้รับจากสถานการณ์เสี่ยงรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับ

ผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการแก้ไขปัญหา ผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกระบวนการแก้ปัญหาที่อธิบายโดย ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (2557) ซึ่งระบุว่า กระบวนการแก้ไขปัญหามีขั้นตอนไปด้วย 1) วิเคราะห์ปัญหา โดยเด็กสามารถค้นหาสาเหตุของปัญหา ระบุนสาเหตุ จัดระบบข้อมูล จัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ 2) วางแผนแก้ปัญหา โดยการฝึกให้เด็กรู้จักวางแผนแก้ปัญหาในหลาย ๆ ด้านและนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้วางแผนแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน 3) ดำเนินการแก้ปัญหา โดยฝึกให้เด็กสนใจที่จะหาข้อมูลหลาย ๆ ด้านและนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้วางแผนแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน และสุดท้ายคือ 4) วิเคราะห์ผล ที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขปัญหาได้ โดยทั้งหมดจะเห็นได้ว่าเป็นการเสริมสร้างทักษะให้แก่เด็กได้รู้จักการแก้ไขปัญหานั้น ซึ่งแตกต่างจากการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ ที่เป็นลักษณะการปลูกฝังให้เด็กรู้จักการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ตามแบบอย่างของพ่อ แม่ และผู้ปกครอง โดยปราศจากการฝึก

สำหรับบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการปฏิเสธต่อรองเช่นเดียวกับทักษะด้านอื่นๆ ซึ่ง อุทัย สงวนพงศ์ (2555) อธิบายว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของนักเรียน ในการบอกความต้องการของตนเองอย่างตรงไปตรงมา เพื่อทำความตกลงร่วมกัน โดยผลลัพธ์ที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันนั้นจะต้อง เป็นที่ยอมรับด้วยความพอใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย ดังนั้นทักษะดังกล่าวจึงเป็นการส่งเสริมให้เด็กแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ในการเอาตัวรอดหรือหลีกเลี่ยงสิ่งเลวร้ายที่จะเข้ามาในชีวิตของตนเอง โดยสาเหตุที่ทำให้ทักษะการปฏิเสธต่อรองไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศของบทบาทครอบครัวนั้น อาจเป็นไปได้ว่า พ่อและแม่ไม่ได้มีการปฏิบัติตนในการปฏิเสธต่อรองให้เด็กได้เห็นอย่างเด่นชัด เนื่องจากการที่จะแสดงทักษะการปฏิเสธต่อรองได้นั้น ผู้ปฏิเสธจะต้องอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นปกติ ดูไม่ปลอดภัย หรือไม่ส่งผลดีต่อตนเอง ซึ่งการสั่งสอนเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถสร้างความตระหนักและก่อให้เกิดทักษะการปฏิเสธต่อรองให้แก่เด็กได้

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา และทักษะการปฏิเสธต่อรอนนั้น แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กเกิดความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองย่อมก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มีการตัดสินใจที่ดีและสามารถทำในสิ่งที่เหมาะสม เป็นตัวของตัวเองในสถานการณ์ที่ขัดแย้ง แก้ปัญหาและปฏิเสธบุคคลหรือสถานการณ์เสี่ยงอันตรายได้ มีความมั่นใจที่จะบอกเล่าหรือขอความช่วยเหลือ ซึ่งกล่าวได้ว่าการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองให้แก่เด็ก เปรียบเสมือนวัคซีนคุ้มกันอันตรายจากภัยทางเพศ ในฐานะผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าทุกครอบครัวควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองให้แก่เด็ก โดยให้ความสำคัญกับเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน การมีสัมพันธภาพที่ดี เช่น เมื่อลูกประสบปัญหา พ่อแม่รับฟัง ยอมรับ เป็นกำลังใจ ช่วยเหลือ

3.1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่าบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศกับบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา และทักษะการปฏิเสธต่อรอนสะท้อนให้เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูบุตรกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง อาจยังไม่เพียงพอต่อการเสริมสร้างทักษะในการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของเด็กได้ ในฐานะผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การที่บิดามารดาจะสามารถถ่ายทอดความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศนั้น ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ความรู้ต่อปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศเด็กที่ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีในการป้องกันแก้ไขปัญหา มีความเชื่อซึ่งไม่เป็นการส่งเสริมหรือละเลยให้การถูกล่วงละเมิดทางเพศเป็นภัยร้ายที่อยากจะป้องกัน การอบรมสั่งสอนที่ดีต้องอยู่บนพื้นฐานการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุตร เข้าใจพัฒนาการ การเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัยของเด็ก จะส่งผลต่อประสิทธิผลที่เกิดขึ้นกับเด็กด้านทักษะต่างๆ ซึ่งสื่อมวลชน โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และโรงเรียน เป็นช่องทางและสถาบันสำคัญในการสอนให้เด็กได้รู้เท่าทัน สถานการณ์ที่มีความตระหนักในภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ในทุก สถานที่ เวลา โอกาส รวมถึงภัยอันตรายจากคนใกล้ชิด ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา และทักษะการปฏิเสธต่อรอนให้แก่เด็ก โดยอาจมีการประเมินผลในด้านความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของเด็กในครอบครัวว่ามีทักษะในแต่ละด้านอย่างไร เพียงพอต่อการเอาตัวรอด หรือหลีกเลี่ยงสถานการณ์ไม่ปลอดภัยได้หรือไม่ ในขณะที่ระยะยาวพ่อแม่และผู้ปกครองจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมด้านการทำหน้าที่ตามบทบาทให้มากยิ่งขึ้น มีการ

ลงรายละเอียดที่สอดคล้อง เท่าทันกับสถานการณ์ความรุนแรงในสังคมปัจจุบัน เพื่อพัฒนาไปสู่การพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นแก่เด็ก เนื่องจากครอบครัวถือเป็นสถาบันหลักที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการหล่อหลอมและเสริมสร้างเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในสังคม ดังนั้นหากบทบาทครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูบุตรกับบทบาทครอบครัวในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศสามารถส่งเสริมให้เด็กเกิดทักษะทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา และทักษะการปฏิเสธต่อรองให้แก่เด็กได้ เมื่อเด็กเหล่านั้นได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากสถานศึกษา ย่อมส่งผลให้เด็กเกิดทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ โดยมุ่งเน้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเป็นกลุ่มประชากรการวิจัย ซึ่งอาจทำให้ได้ผลการวิจัยที่ไม่ครอบคลุมกับเด็กทั่วประเทศ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ทางผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าควรมีการขยายช่วงวัยของเด็กให้มีการศึกษาในกลุ่มนักเรียนในชั้นประถมศึกษาตอนต้น และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพิ่มเติม เนื่องจากปัจจุบันปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางเพศพบในกลุ่มเด็กเล็กมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันเด็กวัยรุ่น ก็มีความเสี่ยงจากรูปร่างที่เป็นผู้ใหญ่ และมีการใช้ชีวิตที่เริ่มห่างจากครอบครัวมากขึ้น ตลอดจนงานวิจัยฉบับนี้ศึกษาเฉพาะในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ซึ่งควรมีการขยายต่อไปในระดับอนุบาลและมัธยมศึกษา ตลอดจนศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบถึงบทบาทครอบครัวในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย หรือแต่ละจังหวัดกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียน มีความเหมือน หรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง และพัฒนาทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2553). *คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างพลังสุขภาพจิต ในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ปิยอนด์พับลิชชิง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- กัญญนันท์ ภัทร์สรณ์ศิริ. (2554). *บทบาทพ่อแม่ในการอบรมดูแลบุตรธิดาให้เป็นเยาวชนที่ดีของสังคมไทย*. วารสารวิชาการปฐมวัน, 1(2) กันยายน-ธันวาคม 2554. ค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2557, จาก research.pit.ac.th/paj/2014/index.php/Journal/article/download/63/64
- กิตติยา ธนกาลมารวย. (2553). *สร้างเกราะคุ้มภัยสอนลูกระวังคนแปลกหน้า*. ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2557, จาก <http://talkaboutsex.thaihealth.or.th/knowledge/323>
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บั๊ค.
- ขนิษฐา แผลกหอม. (2554). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของครอบครัวในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เขมิกา ยามะรัต และ มณฑกานต์ เชื้อมจิต. (2554). *การล่อลวงละเมิดทางเพศและสิทธิทางเพศในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร (รายงานผลการวิจัย)*. วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพมหานคร.
- จุฑานันท์ ก้อนแก้ว. (2550). *การจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการถูกคุกคามทางเพศ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านร่องน้ำ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จารุณี กำลั้งแก่ง. (2552). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสอนเพศศึกษาในครอบครัวที่มีเด็กวัยเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 เขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน (การค้นคว้าแบบอิสระ)*. วิทยาลัยศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จุรี จันตุค. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูสัมพันธ์ภาพในครอบครัวกับพฤติกรรมการทำผิดของเด็กและเยาวชน ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- ฉันทนา คุณาวุฒิ. (2555). การละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัวนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช, นนทบุรี.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2557, 2 สิงหาคม). สถิติเด็ก-สตรีไทยถูกทำร้ายเฉลี่ยวันละ 87 คน. [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. ไทยรัฐ. ค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.thairath.co.th/content/440681>
- นพวรรณ เกลิมสุข. (2549). ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูกับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง. (การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นिरชา ฐานพงษ์. (2553). กระบวนการยุติธรรมในการคุ้มครองเด็กผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงโดยบุคคลในครอบครัว : วิเคราะห์พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- แบนดูรา, Bandura, 27 ค้นเมื่อ 27 ตุลาคม 2557, จาก <http://research.dusit.ac.th/menu/abstract/>
- ปรานี ปวีณชนา. (2556). คู่มือการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยเด็กที่ถูกกระทำทารุณกรรม. ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ <http://www.icdne.go.th/images/File/Knowledge.pdf>
- ปราลป พรมล้วน. (2549). การสอนเรื่องการสัมผัสและทักษะการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กอนุบาล โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- พนม เกตุมาน. (2557). การสอนเพศศึกษาตามพัฒนาการทางเพศ. ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2557, จาก http://203.172.205.25/ftp/intranet/psychclinic/www.psychclin.co.th/new_page_50.htm
- ไพลิน ศรีสุขโข. (2553). สร้างเกราะป้องกัน สอนหนูรู้เรื่องเพศ. ค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.thaihealth.or.th/node/18584>
- มาริสสา อุทยาพงษ์. (2548). บทบาทครอบครัวในการอบรมขัดเกลาทางสังคมแก่นักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช, นนทบุรี.
- มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก. (2556). รู้เท่าทันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (พิมพ์ครั้งที่ 2). ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ www.ecpat-thailand.org

- มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย. (2557). *การคุ้มครองเด็กจากการทารุณกรรมทางเพศ คู่มือวิทยากร เพื่อการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับพ่อแม่และผู้ดูแลเด็ก*. ดาวโหลดจาก เว็บไซต์ <http://www.childsafetourism.org>
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2551). *ดูแลลูกอย่างไรให้ปลอดภัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ปกเกล้า.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2549). *ตัวฉันเป็นของฉัน(คู่มือการจัดอบรม training for trainer)*. กรุงเทพฯ: แปซิฟิกสกรีน แอนด์ พรินต์.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2557,29 กรกฎาคม). *ฉีดวัคซีนให้ลูก สร้างภูมิคุ้มกัน*. [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. ข่าวสด. ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2557, จาก http://www.dmh.go.th/sty_lib/news/view.asp?id=19515.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2550,26 มิถุนายน). *สร้างเกราะลูกวัยรุ่น ระวังภัยเหี่ยวทางเพศ*. [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. ข่าวสด. ค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2557, จาก <http://highlight.kapook.com/view/12646>
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2550, 10 เมษายน). *สกัดภัยทางเพศให้เด็ก ภารกิจด่วนพ่อแม่-ผู้ใหญ่*. [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. ข่าวสด. ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2557, จาก http://www.backtohome.org/autopagev4/show_page.php?topic_id=535&auto_id=4&TopicPk=
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2550). *สร้างเกราะลูกวัยรุ่น ระวังเหี่ยวทางเพศ*. ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2557, จาก <http://highlight.kapook.com/view/12646>
- ยุวดี นิ่มสมบุญ. (2554, 24 พฤษภาคม). *แก้ปัญหาล่อลวงละเมิดทางเพศตรงจุด หนทางการพัฒนาประเทศไทยยั่งยืน*. [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. ไทยโพสต์. ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://www.thaihealth.or.th/content/15383>
- วิจิต อุ๋อัน. (2550). *การวิจัยและการสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พรินท์แอมมี่.
- วิชุดา มาตันบุญ. (2551). *เครือข่ายองค์กรด้านเด็กกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดทางเพศต่อเด็กในจังหวัดภาคเหนือตอนบน กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ (รายงานผลการวิจัย)*. เชียงใหม่: วนิดาการพิมพ์.
- สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2551). *คู่มือดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สมพร จรัสเจริญวิทยา. (2550). *พฤติกรรม การป้องกันตนเองจากการถูกล่อลวงละเมิดทางเพศของเด็กนักเรียนหญิงวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

- สรรพสิทธิ์ คุ้มประพันธ์. (2557). เรียนรู้เพศรอบด้านลดเสพติดทางเพศ. ค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก <http://www.thaichildrights.org/multimedia/ideas/2223>
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2549). *ระวังล้วงละเมิดทางเพศภัยร้ายใกล้ตัว*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2552). *การล้วงละเมิดทางเพศ*. ค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2557, จาก www.woman-family.go.th/.../คู่มือการล้วงละเมิดทางเพศ/การล้วงละเมิดทางเพศ.doc.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2554). *สายใยรัก สายใยครอบครัว* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การเสริมสร้างทักษะชีวิต ตามจุดเน้นการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย .
- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ. (2549). *พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546* . กรุงเทพมหานคร: สำนักปลัดกระทรวง กรมพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ .
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม. (2549). *คู่มือเทคนิคการจัดกิจกรรมเพื่อสอนทักษะชีวิตสำหรับเยาวชน*. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็ม.
- สำนักพัฒนาระบบบริการสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ . (2549). *ช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงในโรงพยาบาลชุมชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย .
- สุพัตรา มีมาก. (2549). *ผลการอบรมการป้องกันการถูกล้วงละเมิดทางเพศที่มีต่อความรู้และความตั้งใจมีพฤติกรรมป้องกันตนเองในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุริยเดว ปรีปัติ. (2554). *ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ : แผนงานสุขภาวะเด็กและเยาวชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.).
- องค์การเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ. (2554). *การวิเคราะห์สถานการณ์เด็กและสตรี พ.ศ.2554*. ดาโหลดจากเว็บไซต์ <http://www.unicef.org/thailand>

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก. ค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน

2557, จากhttp://www.nhrc.or.th/2012/wb/th/contentpage.php?id=21&menu_id

=2&groupID=1&subID=17

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2556). รายงานเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรง ปี

2556.

อุทัย สงวนพงศ์. (2555). ทักษะชีวิต . ค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2557, จาก [https://sites.google.com/](https://sites.google.com/site/healthgrade6/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-1/6-smrrthphaph-thang-kay-laea-thang-klki)

site/healthgrade6/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-1/6-smrrthphaph-thang-kay-laea-thang-klki

อุษา ภัทศิรี. (2557). ความปลอดภัยในชีวิต. ค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2557 จาก [http://trangis.com/](http://trangis.com/kruuza/6_2.html)

kruuza /6_2.html

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาประจวบคีรีขันธ์”

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ปกครอง
ของ ค.ช./ ค.ญ.....ได้อ่านรายละเอียดจากเอกสาร
ชี้แจงข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยที่แนบมาและข้าพเจ้ายินยอม/อนุญาตให้ ค.ช./ ค.ญ
.....เข้าร่วมโครงการ โดยความสมัครใจ

ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยที่ข้าพเจ้าได้ลงนาม
และวันที่พร้อมด้วยเอกสารข้อมูลชี้แจงสำหรับอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ทั้งนี้ก่อนที่จะลง
นามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอน
และวิธีการปฏิบัติตัวที่ข้าพเจ้าและ ค.ช./ ค.ญ.....ต้อง
ปฏิบัติ ผลประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับ รวมทั้งผลข้างเคียงหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วม
โครงการ อย่างละเอียด ข้าพเจ้ามีความเข้าใจอย่างดีแล้ว

ข้าพเจ้ารับทราบมาว่าข้าพเจ้าสามารถถอนตัวจากการศึกษานี้เมื่อใดก็ได้ถ้าข้าพเจ้า
ปรารถนา โดยไม่เสียสิทธิใดๆที่จะเกิดขึ้นตามมาใน โอกาสต่อไปทั้งในปัจจุบันและอนาคตและหาก
เกิดความไม่สบายใจเกิดขึ้น ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ผู้วิจัยหรือผู้เกี่ยวข้องทราบทันที

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าเป็นความลับและเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ระบุ ชื่อนามสกุล
ของผู้เข้าร่วมการวิจัย และผลการวิจัยที่ได้ใช้เฉพาะกรณีศึกษานี้เท่านั้น

ผู้วิจัยรับรองว่าจะไม่มีการเก็บข้อมูลใดๆของข้าพเจ้าเพิ่มเติม หลังจากที่ข้าพเจ้าขอยกเลิกการ
เข้าร่วมโครงการวิจัยและต้องทำลายเอกสารและหรือตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบทั้งหมดที่สามารถ
สืบค้นถึงตัวข้าพเจ้าได้

ข้าพเจ้าตระหนักว่าข้อมูลในการวิจัยของข้าพเจ้าที่ไม่มีการเปิดเผยชื่อ จะผ่านกระบวนการ
ต่างๆ เช่น การเก็บข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น

คำตอบแทน

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาหลักสูตรปริญญา
คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงไม่มีการจ่ายค่าชดเชยเป็นค่าเดินทาง
หรือค่าเสียเวลาให้กับอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการ

มาตรการในการป้องกันความลับรั่วไหล

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลตามหลักการรักษาความลับ นำเสนอเฉพาะข้อมูลที่ไม่ระบุ ชื่อ นามสกุล
ของผู้เข้าร่วมการวิจัย และผลการวิจัยที่ได้ใช้เฉพาะกรณีศึกษาเท่านั้น

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจคำอธิบายข้างต้นแล้ว จึง ได้ลงนามยินยอมในแบบยินยอม
อาสาสมัครของโครงการวิจัยดังกล่าว

ลายมือชื่ออาสาสมัคร(บิดา).....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลายมือชื่ออาสาสมัคร(มารดา).....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลายมือชื่อพยาน.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่ผู้วิจัย/เจ้าหน้าที่ได้อ่านข้อความในแบบยินยอมนี้
ให้แก่ข้าพเจ้าฟังจนเข้าใจดี ข้าพเจ้าจึงประทับตราลายนิ้วมือขวาของข้าพเจ้าในแบบยินยอมนี้ด้วย
ความเต็มใจ

ลายมือชื่อผู้อธิบาย
.....
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หนังสือยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ

ชื่องานวิจัยเรื่อง “บทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์”

ชื่อผู้วิจัย นางอารี รื่นเริง

คำยินยอมของผู้เข้าร่วมการวิจัย

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....ผู้ปกครอง

ของ ค.ช./ ค.ญ..... ได้ทราบรายละเอียดของ

โครงการวิจัยตลอดจนประโยชน์และข้อเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อ

ค.ช./ ค.ญ..... จากผู้วิจัยแล้วอย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งใด

ปิดบังซ่อนเร้นและยินยอมให้ทำการวิจัยในเรื่องดังกล่าวข้างต้น และข้าพเจ้ารู้ว่าถ้ามีปัญหาหรือข้อ

สงสัยเกิดขึ้นข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ และข้าพเจ้าสามารถยกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับและจะเปิดเผยได้เฉพาะรูปที่เป็น

ผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกระทำได้เฉพาะเป็น

เหตุทางวิชาการเท่านั้น

ลงชื่อ.....บิดา ลงชื่อ.....บิดา

.....(พยาน) (พยาน)

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับนักเรียน

เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์”

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของเด็กต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกข้อให้สมบูรณ์ และตรงกับความเป็จริงมากที่สุดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย โดยข้อมูลของนักเรียนจะเก็บเป็นความลับ และผลการวิจัยที่ได้ใช้เฉพาะกรณีศึกษานี้เท่านั้น และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

(นางอารี รื่นเรือง)

นักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่อยู่หน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าถูกต้องและเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

9 ปี 10 ปี 11 ปี 12 ปี

3. กำลังศึกษาระดับชั้น

ป.4 ป.5 ป.6

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

5. อาชีพของผู้ปกครอง

รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ/บริษัท
 ประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย
 เกษตรกรรม รับจ้าง
 ว่างาน อื่นๆ ระบุ.....

6. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง

ความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความสัมพันธ์ปานกลาง
 ความสัมพันธ์ห่างเหิน ทอดทิ้งไม่สนใจดูแล

7. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองเคยให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับนักเรียนหรือไม่

เคย ไม่เคย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของนักเรียนต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อคำตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	การล่วงละเมิดทางเพศ คือการกระทำทางเพศต่อเด็กเช่นการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่ อนาจาร		
2	การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ		
3	เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย		
4	เด็กที่มีชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่ายเนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง		
5	บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้าคือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ		
6	ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็กมักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ		

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อคำตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อที่	พฤติกรรม	ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ ปาน กลาง	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ น้อยที่สุด
	ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง					
1	นักเรียนหลีกเลี่ยงการเดินลำพังในที่เปลี่ยว					
2	นักเรียนหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ลับตา กับคนแปลกหน้า					
3	นักเรียนหลีกเลี่ยงการรับของจากคน แปลกหน้า					
4	นักเรียนจะสังเกตสิ่งรอบตัวและ ประเมินว่าสิ่งใดไม่ปลอดภัยสำหรับ ตัวเอง					
5	นักเรียนระมัดระวังตัวไม่ให้ผู้อื่นมา แตะต้องสัมผัสร่างกาย					
6	นักเรียนไม่ชอบแต่งตัวโป้ รักรูป เสื้อสายเดี่ยว กางเกงขาสั้น					
	ทักษะการตัดสินใจ					
7	นักเรียนตัดสินใจเลือกคบเพื่อนที่ไม่ มีพฤติกรรมเสียหายในทางเพศ					
8	นักเรียนตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดได้ ด้วยตนเอง					
9	นักเรียนตัดสินใจได้ว่าการกระทำ พฤติกรรมของบุคคลอื่นต่อนักเรียน รู้สึกชอบหรือไม่ชอบ					

ข้อที่	พฤติกรรม	ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ ปาน กลาง	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ น้อยที่สุด
10	นักเรียนมีความมั่นใจในการคิดตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีความสุข					
11	นักเรียนสามารถเล่าเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ทั้งเรื่องดี ไม่ดี ให้ผู้ปกครองฟังได้อย่างถูกต้อง					
12	นักเรียนจะบอกให้ผู้ปกครองทราบว่าจะไปที่ไหน ไปพบใคร ไปอย่างไรและจะกลับเมื่อไร					
13	นักเรียนสามารถตัดสินใจตอบโต้สถานการณ์ที่มีการสัมผัสร่างกายที่ไม่เหมาะสมได้					
	ทักษะการแก้ปัญหา					
14	นักเรียนสนใจค้นคว้าหาความรู้รอบตัว ฝึกคิด ฝึกทำ ฟังพาดตนเอง และแก้ปัญหาได้					
15	นักเรียนรู้สึกว่าการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองเป็นเรื่องยากลำบาก					
16	นักเรียนจะขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ในการแก้ไขปัญหา					
17	เมื่อเกิดปัญหานักเรียนจะพยายามค้นหาสาเหตุแห่งปัญหาและพยายามแก้ไข					
18	นักเรียนจะหนีออกจากเหตุการณ์ทันที เมื่อรู้สึกว่ายู่ในสถานการณ์ไม่ปลอดภัย					

ข้อที่	พฤติกรรม	ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ ปาน กลาง	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ น้อยที่สุด
19	นักเรียนสามารถแยกการสัมผัสได้ว่า เป็นการสัมผัสที่ดีหรือไม่ดี					
	ทักษะการปฏิเสธต่อรอง					
20	นักเรียนปฏิเสธทันทีเมื่อถูกชักชวน ให้ทำในสิ่งที่คิดว่าจะเป็นอันตราย ต่อตนเอง					
21	นักเรียนปฏิเสธทันที เมื่อคนอื่นมา แตะต้องร่างกายส่วนหนึ่งส่วนใด แล้วทำให้รู้สึก อึดอัด เจ็บปวด					
22	เมื่อนักเรียนถูกบังคับให้ทำในสิ่งที่ ไม่ชอบ นักเรียนจะอธิบายเหตุผลให้ ผู้อื่นยอมรับได้					
23	นักเรียนเชื่อฟังและทำตามสิ่งที่ ผู้ใหญ่บอกให้ทำทุกอย่างโดยไม่คิด ปฏิเสธ					
24	นักเรียนปฏิเสธการกระทำพฤติกรรม ของเพื่อนที่ตนเองไม่ชอบ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

1. นักเรียนคิดว่าจะป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้ปกครอง

เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์”

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกข้อให้สมบูรณ์ และตรงกับความ เป็นจริงมากที่สุดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย โดยข้อมูลของท่านจะเก็บเป็นความลับ และผลการวิจัยที่ได้ใช้เฉพาะกรณีศึกษานี้เท่านั้น และขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

(นางอารี รื่นเรือง)

นักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

วิชาเอกการพัฒนาครอบครัวและสังคม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่อยู่หน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าถูกต้องและเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับใด

 ไม่ได้เรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช . อนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี/สูงกว่าปริญญาตรี

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

5. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ

 รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ/บริษัท ประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย เกษตรกรรม รับจ้าง ว่างงาน อื่นๆ ระบุ.....

6. ความสัมพันธ์กับบุตร

 ความสัมพันธ์ใกล้ชิด ความสัมพันธ์ปานกลาง ความสัมพันธ์ห่างเหิน ทอดทิ้งไม่สนใจดูแล

7. ท่านเคยให้ความรู้หรือเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้กับบุตรของท่านหรือไม่

 เคย ไม่เคย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของผู้ปกครองต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อคำตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	การล่วงละเมิดทางเพศ คือการกระทำทางเพศต่อเด็กเช่นการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนการกระทำชำเรา การถ่ายรูปโป๊ การสำเร็จความใคร่ อุนาจาร		
2	การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ		
3	เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย		
4	เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่ายเนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง		
5	บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้าคือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ		
6	ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็กมักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ		

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูก

ล่วงละเมิดทางเพศของบุตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อคำตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อที่	พฤติกรรม	ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ ปานกลาง	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ น้อยที่สุด
	การเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่า ในตนเอง					
1	ท่านแสดงออกให้บุตรรู้ว่าท่านมี ความภาคภูมิใจในตัวบุตร					
2	ท่านเปิดโอกาสให้บุตรได้มีส่วน ร่วมในการแสดงความคิดเห็น					
3	ท่านหลีกเลี่ยงการตำหนิเมื่อบุตร ทำผิดพลาด					
4	ท่านรับฟังอย่างตั้งใจเมื่อบุตรเล่า เรื่องราวที่เขาประสบปัญหา					
5	ท่านแสดงความยอมรับนับถือต่อ ความสามารถที่บุตรมี					
6	ท่านกล่าวคำชมเชยเมื่อบุตรทำสิ่ง หนึ่งสิ่งใดได้ตามระดับที่ควรจะเป็น					
7	ท่านส่งเสริมให้บุตรได้ค้นหา ลักษณะเด่นพิเศษของตนเอง					
8	เมื่อบุตรมีปัญหา ท่านจะช่วยเหลือ จัดการตามแนวทางของท่าน					

ข้อที่	พฤติกรรม	ปฏิบัติมากที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติปานกลาง	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติน้อยที่สุด
	การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ					
9	ท่านสอนให้บุตรรู้ว่าการล่วงละเมิดทางเพศเด็กคืออะไร เช่นการสัมผัสหรือลูบคลำบริเวณส่วนตัวของเด็ก					
10	ท่านสอนให้บุตรระมัดระวังป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศทั้งจากบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลอื่น					
11	ท่านสอนให้บุตรดูแลการแต่งตัว ไม่แต่งตัวโป้ รัศรูป ใส่สายเดี่ยว เพื่อไม่ให้เป็นที่ขู่ข่มของเพศตรงข้าม					
12	ท่านสอนให้บุตรเป็นคนหวงเนื้อหวงตัว ไม่ให้ใครมาแตะต้องอวัยวะเพศ					
13	ท่านสอนให้บุตรแยกแยะการสัมผัสแบบไหนเป็นสิ่งปกติ แบบไหนเป็นอันตราย					
14	ท่านชวนบุตรคิดวางแผนจากข่าวการล่วงละเมิดทางเพศในกรณีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับเขาจะตัดสินใจอย่างไร					
15	ท่านสอนวิธีการตัดสินใจเมื่อบุตรอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเลือก					
16	ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยควรแก้ปัญหาอย่างไรเช่นการวิ่งหนีหรือตะโกนขอความช่วยเหลือ					
17	ท่านสอนให้บุตรปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง					

ข้อที่	พฤติกรรม	ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ ปานกลาง	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ น้อยที่สุด
18	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ					
19	ท่านแสดงความรักระหว่างเพื่อนต่างเพศด้วยการ โอบกอดหรือสัมผัสต่อหน้าบุตร					
20	ท่านวางตัวกับเพื่อนต่างเพศอย่างมีขอบเขต ระวังห่างที่แสดงถึงความปลอดภัยเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสม					
21	ท่านดื่ม เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ต่อหน้าบุตร					
22	ท่านพูดคุยกับเพื่อนเชิงลามกหรือมีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ต่อหน้าบุตร					
23	ท่านออกไปเที่ยวสถานเริงรมย์กับเพื่อนในเวลากลางคืน					
24	ท่านวางตัวให้เหมาะสมกับบทบาททางเพศ					
25	ท่านอยู่ลำพังกับเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคน					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

1. ท่านคิดว่าครอบครัวควรมีบทบาทในการปกป้องคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ผลการตรวจสอบโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

การวิจัยนี้และเอกสารประกอบการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์แล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทครอบครัวกับทักษะป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

รหัสการวิจัย.....R001/2558.....

สถาบันที่สังกัด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้วิจัยหลัก นางอารี รื่นเริง

เอกสารพิจารณาทบทวน

1. ข้อเสนอการวิจัย
2. เอกสารคำอธิบายสำหรับอาสาสมัคร
3. แบบเก็บข้อมูล

ลงนาม.....

(เรือเอกหญิงปรียานุช ศิริมัย)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

หมายเลขรับรอง A001/2558

วันที่ให้การรับรอง 5 มกราคม 2558

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามนักเรียน

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
ความรู้ของเด็กต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก	1.การล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทางเพศต่อเด็ก เช่นการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนกระทำชำเรา การถ่ายรูปร่างไป การสำเร็จความใคร่ กระทำอนาจาร	0	1	1	0.67
	2.การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ	1	1	1	1
	3.เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย	1	1	1	1
	4.เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่ายเนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง	1	1	1	1
	5.บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้าคือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	0	1	1	0.67
	6.ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็กมักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ	1	1	1	1
พฤติกรรมเด็กในการป้องกันการถูกล่วงเกินทางเพศ (ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง)	1.นักเรียนหลีกเลี่ยงการเดินลำพังในที่เปลี่ยว	1	1	1	1
	2.นักเรียนหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ลับตาคนกับคนแปลกหน้า	1	1	1	1

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
พฤติกรรมเด็กในการป้องกันการถูกล่วงเกินทางเพศ (ทักษะการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง)	3.นักเรียนหลีกเลี่ยงการรับของจากคนแปลกหน้า	1	1	1	1
	4.นักเรียนจะสังเกตสิ่งรอบตัวและประเมินว่าสิ่งใดไม่ปลอดภัยสำหรับตัวเอง	1	1	1	1
	5.นักเรียนระมัดระวังตัวไม่ให้ผู้ชายมาแตะต้องสัมผัสร่างกาย	0	1	1	0.67
	6.นักเรียนชอบแต่งตัวโป้ รักรูป เสื้อสายเดี่ยว กางเกงขาสั้น	0	1	1	0.67
พฤติกรรมเด็กในการป้องกันการถูกล่วงเกินทางเพศ (ทักษะการตัดสินใจ)	7.นักเรียนตัดสินใจเลือกคบเพื่อนที่ดีที่ไม่มีพฤติกรรมเสียหายในเรื่องเพศ	1	1	1	1
	8.นักเรียนตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดได้ด้วยตนเอง	1	0	1	0.67
	9.นักเรียนตัดสินใจได้ว่าการกระทำพฤติกรรมของบุคคลอื่นต่อนักเรียนรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ	1	1	1	1
	10.นักเรียนมีความมั่นใจในการคิดตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีความสุข	1	0	1	0.67
	11.นักเรียนสามารถเล่าเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ทั้งเรื่องดี ไม่ดี ให้ผู้ปกครองฟังได้อย่างถูกต้อง	0	1	1	0.67
	12.นักเรียนจะบอกให้ผู้ปกครองทราบว่าจะไปที่ไหน ไปพบใคร ไปอย่างไรและจะกลับเมื่อไร	1	1	1	1
	13.นักเรียนสามารถตัดสินใจตอบโต้สถานการณ์ที่มีการสัมผัสร่างกายที่ไม่เหมาะสมได้	1	1	1	1

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
พฤติกรรมเด็กในการป้องกันการถูกล่วงเกินทางเพศ (ทักษะการแก้ปัญหา)	14. นักเรียนสนใจค้นคว้าหาความรู้รอบตัว ฝึกคิด ฝึกทำ ฟังพาดตนเองและแก้ปัญหาได้	1	1	1	1
	15. นักเรียนรู้สึกว่าการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองเป็นเรื่องยากลำบาก	1	1	1	1
	16. นักเรียนจะขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ในการแก้ไขปัญหาเสมอ	1	1	1	1
	17. เมื่อเกิดปัญหานักเรียนจะพยายามค้นหาสาเหตุแห่งปัญหาและพยายามแก้ไข	0	1	1	0.67
	18. นักเรียนจะหนีออกจากเหตุการณ์ ทันทีเมื่อรู้สึกว่ายู่ในสถานการณ์ไม่ปลอดภัย	1	1	1	1
	19. นักเรียนสามารถแยกการสัมผัสได้ว่าเป็นการสัมผัสที่ดีหรือไม่ดี	0	1	1	0.67
พฤติกรรมเด็กในการป้องกันการถูกล่วงเกินทางเพศ (ทักษะการปฏิเสธต่อรอง)	20. นักเรียนจะปฏิเสธทันทีเมื่อถูกชักชวนให้ทำในสิ่งที่คิดว่าจะเป็นอันตรายต่อตนเอง	1	1	1	1
	21. นักเรียนจะปฏิเสธทันที เมื่อคนอื่นมาจะต้องร่างกายส่วนหนึ่งส่วนใดแล้วทำให้นักเรียนรู้สึก อึดอัด เจ็บปวด	0	1	1	0.67
	22. เมื่อนักเรียนถูกบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่ชอบ นักเรียนจะอธิบายเหตุผลให้ผู้อื่นยอมรับได้	1	1	1	1
	23. นักเรียนเชื่อฟังและทำตามสิ่งที่ผู้ใหญ่บอกให้ทำทุกอย่าง โดยไม่คิดปฏิเสธ	1	1	1	1
	24. นักเรียนปฏิเสธการกระทำพฤติกรรมของเพื่อนที่ตนเองไม่ชอบ	1	1	1	1

ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามผู้ปกครอง

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองต่อปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก	1.การล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทางเพศต่อเด็ก เช่นการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนกระทำชำเรา การถ่ายรูปี การสำเร็จความใคร่ กระทำอนาจาร	0	1	1	0.67
	2.การที่เด็กยินยอมให้จับ ลูบคลำอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช่การล่วงละเมิดทางเพศ	1	1	1	1
	3.เด็กที่มีลักษณะไม่เชื่อมั่น ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง มักจะตกเป็นเหยื่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่าย	1	1	1	1
	4.เด็กที่มีอายุ 9-12 ปี มีโอกาสที่จะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ง่ายเนื่องจากขาดความสามารถหรือทักษะในการป้องกันตนเอง	1	1	1	1
	5.บ้าน โรงเรียน ห้องน้ำสาธารณะ ห้างสรรพสินค้าคือสถานที่ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	0	1	1	0.67
	6.ผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก มักจะเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลที่เด็กไว้วางใจ	1	1	1	1

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร (การเสริมสร้างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง)	1. ท่านแสดงออกให้บุตรรู้ว่าท่านมีความภาคภูมิใจในตัวบุตร	1	1	1	1
	2. ท่านเปิดโอกาสให้บุตรได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	1	1	1	1
	3. ท่านหลีกเลี่ยงการตำหนิเมื่อบุตรทำผิดพลาด	1	1	1	1
	4. ท่านรับฟังอย่างตั้งใจเมื่อบุตรเล่าเรื่องราวที่เขาประสบปัญหา	1	1	1	1
	5. ท่านแสดงความยอมรับนับถือต่อความสามารถที่บุตรมี	1	1	1	1
	6. ท่านกล่าวคำชมเชยเมื่อบุตรทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ตามระดับที่ควรจะเป็น	1	1	1	1
	7. ท่านส่งเสริมให้บุตรได้ค้นหาลักษณะเด่นพิเศษของตนเอง	1	1	1	1
	8. เมื่อบุตรมีปัญหา ท่านจะช่วยเหลือจัดการตามแนวทางของท่าน	1	1	1	1

ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร (การอบรมเลี้ยงดูบุตรให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ)	9. ท่านสอนให้บุตรรู้ว่าการล่วงละเมิดทางเพศเด็กคืออะไร เช่น การสัมผัสหรือลูบคลำบริเวณส่วนตัวของเด็ก	1	1	1	1
	10. ท่านสอนให้บุตรระมัดระวังป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศทั้งจากบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลอื่น	1	1	1	1
	11. ท่านสอนให้บุตรดูแลการแต่งตัว ไม่แต่งตัวโป้ รัศรูป ใส่สายเดี่ยว เพื่อไม่ให้เป็นที่ขู่ข่มของเพศตรงข้าม	1	1	1	1
	12. ท่านสอนให้บุตรเป็นคนหวงเนื้อหวงตัว ไม่ให้ใครมาแตะต้องอวัยวะเพศ	0	1	1	0.67
	13. ท่านสอนให้บุตรแยกแยะการสัมผัสแบบไหนเป็นสิ่งปกติ แบบไหนเป็นอันตราย	0	1	1	0.67
	14. ท่านชวนบุตรคิดวางแผนจากข่าวการล่วงละเมิดทางเพศในกรณีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับเขาจะตัดสินใจอย่างไร	1	1	1	1
	15. ท่านสอนวิธีการตัดสินใจเมื่อบุตรอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเลือก	1	1	1	1
	16. ท่านสอนให้บุตรปฏิบัติว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยควรแก้ปัญหาอย่างไร เช่น การวิ่งหนีหรือตะโกนขอความช่วยเหลือ	1	1	1	1
	17. ท่านสอนให้บุตรปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	1	1	1	1

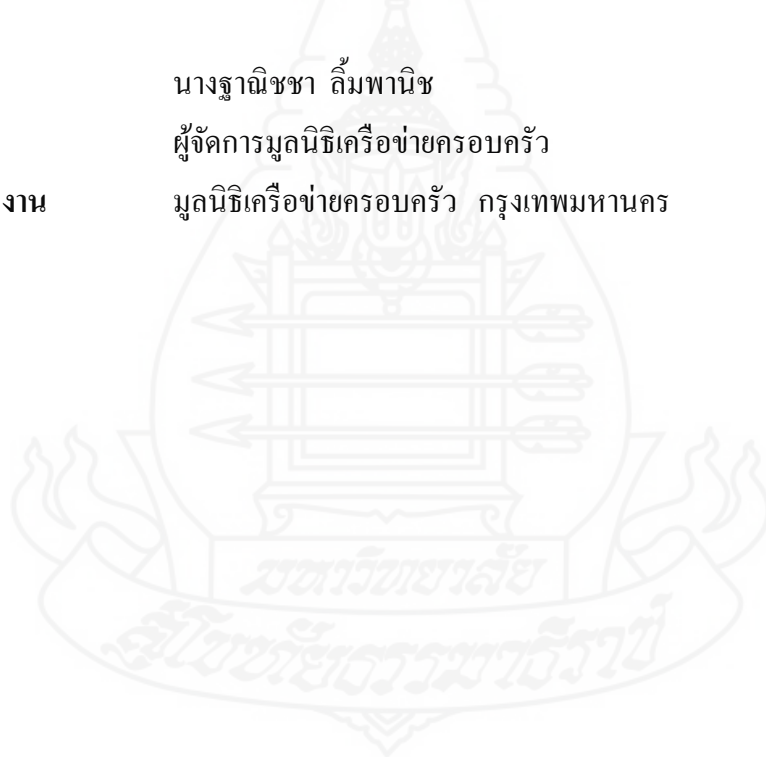
ประเด็นที่ต้องการวัด	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
บทบาทครอบครัวในการเสริมสร้างทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของบุตร (การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมระหว่างตนเองกับผู้อื่นในเรื่องเพศ)	18. ท่านแสดงความรักระหว่างเพื่อนต่างเพศด้วยการ โอบกอดหรือสัมผัสต่อหน้าบุตร	0	1	1	0.67
	19. ท่านวางตัวกับเพื่อนต่างเพศอย่างมีขอบเขต ระยะห่างที่แสดงถึงความปลอดภัยเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสม	1	1	1	1
	20. ท่านดื่ม เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ต่อหน้าบุตร	1	1	1	1
	21. ท่านพูดคุยกับเพื่อนเชิงลามกหรือมีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ต่อหน้าบุตร	1	1	1	1
	22. ท่านออกไปเที่ยวสถานเริงรมย์กับเพื่อนในเวลากลางคืน	1	1	1	1
	23. ท่านวางตัวให้เหมาะสมกับบทบาททางเพศ	0	1	1	0.67
	24. ท่านอยู่ลำพังกับเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคน	1	1	1	1

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณวดี พูลพอกสิน
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สถานที่ทำงาน	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ชื่อ	นางสาววาสนา เก้านพรัตน์
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
สถานที่ทำงาน	มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก กรุงเทพมหานคร
ชื่อ	นางฐานิชชา ลีมพานิช
ตำแหน่ง	ผู้จัดการมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว
สถานที่ทำงาน	มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว กรุงเทพมหานคร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางอารี รื่นเรือง
วัน เดือน ปีเกิด	13 สิงหาคม 2523
สถานที่เกิด	อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ประวัติการศึกษา	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2545
สถานที่ทำงาน	โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์
ตำแหน่ง	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ

